

Dr. E. Perearnau dels hospitals de París. Vies Urinàries, Ronyons, sa Cirurgia. Plaça Urquinaona, 2, 1.ª De 11 a 12 i 4 a 6

Dr. Camps Puntas VIES URINÀRIES. Rda. Universitat, 14, pral. De 3 a 5. Econòmica de 7 a 8 de la nit.

Dr. Bremon RAIGS X. Radiografia instantània visceral; id. estereoscòpica. Radioteràpia. BRUCH, 46. De 4 a 6

EL SIGLO

Fins el dia 24
VENDA EXCEPCIONAL

D'ARTICLES

PER A

PRESENT

a PREUS REDUITS

VEGIN-SE LES ESCAPARATES

SECCIÓ DE FLORS (PLANTA BAIXA)
GRAN ASSORTIT EN PALMES

SETMANA SANTA

Vels Chantilly
tot seda, ample 70x150 cts;
un a 3'50 pessetes

Vels Chantilly
tot seda, ample 70x120 cts;
un a 2'75 pessetes

Mantells Goya tot seda, ample 120x250 cts; un 45 ptes.

SALONS DE
BELLES ARTS
PRIMER PIS

ACTUALMENT

obres de Ramon Borrell, Llorenç Brunet, Ricard Duran,

Gregori Prieto, Rafel Segura, A. Vidal Rolland, Agrupació d'Aquarel·listes de Catalunya.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletos, 2-4
BARCELONA

Queda oberta la negociació dels cupons

venciment 1.ª d'Abril pròxim

(mentre el seu líquid import ens sigui conegut)

Direcció telegràfica:
MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1
Telèfons números. 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Productors nacionals:

Concorrent a la

6.ª FIRA MOSTRUARI DE VALENCIA

Mercat internacional del 10 al 25 de maig

Afavorireu els vostres interessos

El termini d'inscripció fineix el 31 de març

Delegat per a Catalunya: N. PLA MONELLS

Rambla de Sant Josep, 13, 1.ª, 1.ª - Telèfon 3670 A - Barcelona

Si encara no usen la làmpara
VULCAN 1/2 WATT

assaja-la i l'adoptareu

Rambla Flors, 26 botiga

Cafè Torrat a l'americana
Vendes a particulars
J. Quer, Plaça Moncada, 10

LOCALS

**Observatori Meteorològic de la
Universitat de Barcelona.**—Dia 21
de març de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les
tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar:
76.7, 76.15, 76.27.

Termòmetre sec: 12.8, 14.0, 12.9.

Termòmetre humit: 11.5, 12.0, 11.7.

Humitat (centèsimes de saturació):
84, 78, 85.

Direcció del vent: E.

Velocitat del vent en metres per se-
gon: 7, 12, 10.

Estat del cel: Tapat. Quasi tapat.

Nuvols.

Classe de núvols: N., K.N.C.K. Fr.K.

Temperatures extremes a l'ombra:
màxima, 14.2; mínima, 11.6; mínima prop
del sol: 10.2.

Oscil·lació termomètrica: 2.6.

Temperatura mitja: 12.9.

Precipitació aquosa, des de les set
del matí del dia anterior a les set del
dia de la data, 7.7 mm.

Recorregut del vent en igual perío-
de: 325 km.

Observacions particulars: Boira.

El director, E. Alcobé

Paraigües Cardús Portafier,
rissa, 10.

Vaixelles J. Llorens, R. Flors, 30.

PORCELLANA

Dos veïns del carrer de Sant Pa-
cià van tenir qüestions ahir tarda
i un d'ells, amb un paraigua, arma
pròpia del temps, escometé el seu
adversari, causant-li contusions a la
cara que li van ésser curades al dis-
pensari del carrer de Barbadà.

D'un Music-hall del carrer de la
Unió foren robades 149 culleretes de
café platejades i 47 d'alpaca.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

JOIES VILANOVA Unió, 6.

Ahir al vespre, a dos quarts de deu,
es va iniciar un incendi a la fàbrica
de pianos de Josep Bayona, intalla-
da al carrer de Ponent, 24, pis quart.

Hi van acudir els bombers del quar-
ter central a les ordres de l'oficial
senyor Torres, i al cap d'una hora
van dominar el sinistre.

Es van cremar algunes màquines
i eines, i les pèrdues són de consi-
deració.

A darrera hora d'ahir, es callà foc
a un taller de pianos del carrer de

Ponent, 24, quart, cremant-se unes
fustes fines.

Acudiren els bombers del Parc, apa-
gant el foc amb mitja hora de tre-
balls.

Les pèrdues són de bastanta consi-
deració, i no hi hagué desgràcies per-
sonals.

- Gàbies i peus de metall. Gran
assortit en elegantíssims
models. Llorens Germans. Rbla. Flors,
número 30.

- Vichy Català

Aigua mineral natural digestiva
i més econòmica que les similars.

A un pis del carrer de Granados,
núm. 168, entresol, Maria Sans San-
cho, de 25 anys, i Conxa Ortiz Mar-
nor, de 27, agrediren el marit de la
primera, Ermengol López Sanjuan,
de 31 anys, ajudant de cuiner, men-
tre estava dormint, produint-li una
ferida al cap de pronòstic lleu que li
fou curada al dispensari de la Plaça
de Sepúlveda.

— Assegurem que el **Champ-Sors**,
etiqueta verda, és el millor xampany.

GOTES

NEUROSTÈNIQUES

FOSFORADES

GENOVÉ

Aliment del cervell

Valiós tónico dels nervis

A mitja nit entraren lladres al ter-
rat on habita la portera de la casa
número 576 del carrer de les Cortes
Catalanes, Rosa Batllé, la qual ha
trobat a faltar el següent: 200 pesse-
tes en bitllets de banc, dos rellotges,
un d'or i un de níquel, 10 pessetes
en plata, tot propietat de Rafel de
la Vega, gendre de la portera esmen-
tada.

- A vis

En llurs dos Stands de la Fira Ofi-
cial de Mostres de Barcelona, els se-
nyors Argenté Germans, de Bada-
lona, presenten un elegant mostreu-
ri de llurs acreditades Especialitats
de Perfumeria Marca BELLEZA.

Anit passada a dos quarts de deu,
pujava a un tramvia de la línia núm.
30, al passeig de Sant Joan, davant
del carrer d'Ali-Bey, un home d'uns
50 anys.

La distracció amb que pujava no
li deixà veure que ho feia pel can-
tó de l'esquerra, anant a topar amb
un pal, rebent un cop al cap que el
deixà al liti.

Acudí el jutjat de guàrdia manant
la conducció del cadàver a l'Hospital
Clínic. No fou identificat.

Duia pantalons blaus de cotó i me-
ricana de llana negra, i, com diem
abans, representava tenir uns 50
anys.

- CAMELS «PIROPOS»

La policia del port ha detingut a
Manuel López Martínez, de 23 anys,
per haver robat un rellotge de but-

xaca a bord del vapor «France».
En canvi no fou trobat el qui s'a-
poderà, a bord del «Tomaso di Sa-
voia», d'un maleït que contenia joies
i una suma de diner.

— Tota la magnificència, tota la
sumptuositat i tot l'esplendor de l'im-
peri d'Orient rediuen en

TEODORA

la més alta ostentació de riquesa, gran-
diositat i de realisme artístic.

A un subjecte que anava en un
tramvia de Sant Andreu, li van pen-
dre la cartera en la qual hi duia do-
cuments, però cap diner.

Ahir a la tarda, un urbà de servei a
l'Hospital de la Santa Creu, va trobar

un home que no podia caminar. En

un cotxe el va portar al dispensari de

l'Alcaldia, on el metge el va reco-
nèixer, resultant que patia de llagues

a la cama, de caràcter greu.

Segons va poder aclarir l'urbà,

aquell home, que es diu Antoni Mes-
tre, de 56 anys, procedia d'un poble

de Tarragona, i un fill seu l'havia

portat al referit pati, deixant-lo aban-
donat.

Fou conduït al dit Hospital.

Cintes per a palmes

Preus reduïts

Fill de Jaume Carrera

Rambla de Catalunya, 47

Telèfon 2214 A

De pas cap a França arriba ahir

matí en l'express de Madrid el prin-
cep Raniero, qui, moments després,

continua el seu viatge cap a Pa-
rís.

**PAÑOS
RAMOS**

Calidad máxima
a precios minimos

PELAYO 10

HOSPITAL 27 y 29

A les deu d'ahir matí prengué pos-
sessió del seu càrrec el nou presi-
dent d'aquesta Audiència N'Angel de

Vera Nogales.

La cerimònia s'efectuà, com de cos-
tum, al Saló del ple.

A l'esmentada hora, el president

nomenat penetrà en la sala acom-
panyat dels magistrats N'Evarist Ca-

sado i En Josep Maria Camós i va

romandre de peu al costat del silló

presidencial vacant, mentre el se-
cretari de govern d'aquesta Audièn-

cia, En Manuel Sierra, donava lec-
tura al Reial decret i facilitava la

fórmula del jurament.

Occupà el silló presidencial N'Angel

de Vera.

Ultra magistrats i curials hi havia

els senyors Serrahima i Anguera pel

Col·legi d'Advocats, el degà del Col-
legi de Notaris senyor Borràs de Pa-

lau, el degà i degà honorari del Col-
legi de procuradors En Pere Vergés i

En Ramon Maria Casades, els advo-
cats de l'Estat, representats pel baró

de Monclar, els jutges fiscals i se-
cretaris dels jutjats municipals, els

metges forenses, etc., etc.

Poc després el nou president va

rebre en son despatx la felicitació de

tots els concurrents i gran nombre de

visites.

La Secció de Propaganda i Ex-
cursions de l'Ateneu Obrer del dia

trictesegon, Mercaders, 38 i 40, demà, a les deu de la nit, celebrant una vetllada íntima d'art prenent-hi part alguns socis i senyores del dit Ateneu.

CAFE DESCAFEINAT

Al Centre Excursionista de Catalunya, avui, dijous, a les deu de la nit, don Josep M. Co de Triola, donarà la segona conferència del cicle organitzat per la Secció de Fotografia, desenrollant el tema «La fotografia a l'aire lliure». A l'acte, solament hi podran assistir els socis i persones inscrites.

Assegurant les portes ondriades, asseguren el vostre establiment

Aquesta casa garantiza sos treballs.

La Unió Médico-Farmacèutica de Catalunya, societat d'asseguraments mútues, ha celebrat ja Junta general, amb l'assistència de bon nombre d'associats.

El secretari doctor Rius i Terrago, llegí la memòria de secretaria fixant-se especialment en l'actuació econòmica de la Unió, la qual ha estat sempre prospera, puix amb tot el haver pagat 583.877,99 pessetes, en tre subsidis per malaltia i auxiliis per defunció, en els 31 anys que porta d'existència, tanca el balanç de 1932 amb un capital de 168.199,21 pessetes.

Solament aquest any ha pagat 41.680 pessetes per subsidis i pólisses de defunció, obtenint un benefici de 539,30 pessetes.

Va cridar l'atenció dels socis sobre la necessitat de propagar les idees mutualistes i va afegir que la previsió és l'únic remei que pot salvar les famílies del desastre econòmic que avui preocupa a tot el món, desastre del qual no estan exempts els metges i apotecaris.

Va dir, després, que la previsió econòmica no sols és necessària pel que a l'ordre social fa referència, sinó també per la tranquil·litat moral que dona el pensar que es té assegurada una pensió per a la vellesa i un ajut per la vida dels que queden.

Els concurrents a l'acte van premiar el treball del doctor Rius amb aplaudiments, procedint-se després a l'elecció de càrrecs de la Directiva, quedant aquesta constituïda de la següent manera:

President, doctor J. Homs; vice-presidents, doctor X. Aragó i doctor H. Puig; Sots, tresorer, doctor C. Sarrià; comptador, doctor J. Pagès; vocals, doctor E. Martínez i doctor M. Salvat; secretari, doctor A. Rius; i vice-secretari, doctor L. Gasull.

Si teniu MAL de COLL useu

Rda. St. Pau, 10 Farmàcia Aragó

Faringol

La Secció de Propaganda i Excursions, de l'Ateneu Obrer del Districte H, Mercaders, 38 i 40, primer, demà, a les deu de la nit, celebrant la tercera vetllada íntima d'art, sota el següent ordre:

Obertura de l'acte pel president de la Secció: «Walkiria», Wagner (piano), per Josep Busquets; «L'amor d'un guerrier» (poesia), llegida per En Rafael Bortas; «Els fadrins de l'utanya», d'En Joan Planas (poesia), llegida per Na Elena Pous; «Tantú, ser», fantasia, R. Wagner (violí), per En J. Ferrés, primer violí del quartet Nou Renacimiento, acompanyat al piano per Na Montserrat Moliner; «Cancó de Ruta» (poesia), d'En J. Borrut, llegida per Na Montserrat Borrut i Torrent; «Catalunya i avant» (poesia), llegida per En Gabriel Sabrafen; «Oda a Barcelona» (poesia d'En Verdaguier), llegida per Na Carolina Maymís; «Lohengrin», Wagner, i «Brindis», Pérez Moya, cant per a tenor, Joaquim Baque, acompanyat al piano per Na Montserrat Moner, i parlament de gràcies pel president de la Secció, En Joan Montaña.

Semanes Santes LLIBRERIA PORTAFERRISSA, n.º 14

— Crida poderosament l'atenció a la Fira de Mostres el nou model de Calxes de Cabals que presenta la casa Fills d'A. Arisó en el seu esplèndid Stand Hetta H, de l'interior del Palau, amb els seus perfeccio-

naments patentats de la incombustibilitat per doble cambra d'aire refractari massís, la clau incombustible «Triumf» d'acer estampat i el pany de la porta per doble control de màxima seguretat, que permet tancar a voluntat, sense clau, amb un pany de combinació o amb els dos panyes de clau, i secret de combinació. Segons opinió de persones tècniques, amb aquestes innovacions, la Caixa Arisó és ja la de màxima seguretat, i la seva marca serà aviat considerada la primera dintre del mercat mundial.

D'un establiment del carrer de Viladomat, 28, han estat robats uns llibres que l'amo diu que valen uns 80 pessetes. La policia ha detingut un subjecte com autor del robatori.

Al matí d'avui es presentà al dispensari del carrer de Barbaà un minyó de 28 anys, impressor, el qual duia impreses a cap unes senyals deixades pel basó d'un home que l'apallissà al carrer del Migdia. El pacient diu que no coneix l'agressor.

Baixant d'un tramvia en marxa al carrer de Sans, el passatger Josep Bosch Torruella, caigué i es produí ferides a la cara i mà dreta. Fou curat al dispensari d'Hostafrancs.

Un subjecte es presentà a un bar del carrer dels Carders dient que era inspector de policia i va demanar a l'amo una suma mantlevada. La demanda tenia un to remarcant d'extorsió, i l'amo, sospitant que tractava d'estafar-lo, avisà una parella de seguretat.

Com resultés que no era tal inspector, el peticionari, Heliodor González, fou detingut i portat a la delegació.

SOFRES de totes menes

marca « Sant Jordi »
J. Espinàs, Clavé, número 17

Vida religiosa

Avui: Sant Deogracias, bisbe i confessor, i Santa Catarina, verge. — Demà: Els Dolors de Nostra Senyora, Sants Josep Oriol, prevere i confessor, i Victòria, martir.

Quaranta hores: Demà, a l'església parroquial de Nostra Dona del Carme. Hores d'exposició: De dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda.

La missa de demà: De Sant Josep Oriol, color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de l'Estrella; a Santa Anna.

Adoració nocturna: Avui, Torn del Santíssim Corpus Christi.

Vetlles en Supragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de l'Esperit Sant, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà: Torn de Maria Mare de les Ànimes, a la mateixa capella.

A la parròquia major de Santa Anna, on es celebren els piadosos exercicis del mes dedicat al gloriós taumaturg barceloní Sant Josep Oriol, a les cinc d'aquesta tarda, es beneirà el nou altar del sant.

Demà, divendres, dia de Sant Josep Oriol, hi haurà missa de Comunió general, a dos quarts de vuit, i a dos quarts d'onze, solemne Ofici cantat, pronunciant-hi el sermó el doctor Portolés, canonge de la Seu.

A la tarda, a les cinc, la funció de costum amb sermó que dirà el doctor Ribó, canonge també de la Seu barcelonina.

Començaran ahir a la Capella Italiana, carrer del Bot, 24 i Canuda, 8, els Sants Exercicis per a Senyores i Senyorettes italianes amb dos actes, l'un a les onze del matí, i l'altre a dos quarts de cinc de la tarda, sota la direcció del reverend Pare Aquilino Posco, O. F. M. Conv.

Poden pendre part en aquesta tanda, que durarà, demà, divendres, festivitats de Nostra Dona dels Dolors, totes les senyores que contenguin l'idioma italià.

Molt concorreguda resultà la festa celebrada el dia 19 del corrent a la Capella Italiana de Barcelona del carrer del Bot, amb motiu de la festivitats de Sant Josep. Assistiren al dit acte el nou cònsol general d'Itàlia, Comte Ferdinando Mazzini; el canceller del dit Consolat, Cav. Alfred Andreoli; el secretari de la Cambra de Comerç Italiana, doctor Josep Lorenzo Bonafina; l'agent a Barcelona de la Transatlàntica Italiana, Comte Artur de Luciano; el president del Sindicat espanyol, senyor Alfonso Spagnolo, i altres distingides personalitats de la colònia italiana en aquesta capital.

Tal com estava anunciat, oficià en la missa solemne el director mossèn Josep Lauretti, el qual celebrava la festa onomàstica, presidint el P. Aquilino Posco, i cantant-se diversos motets gregorians per l'escolania de Jesús de Gràcia, dirigida pel reverend doctor don Antoni Batlle.

Amb l'oportunitat de la festa i degut a les moltes simpaties que el director de la Capella Italiana, Mossèn Lauretti, compta en aquesta ciutat, els seus nombrosos amics i reconeguts li feren donació dels hàbits de Cambrer Secret de S. S. Pius XI, el qual titol ostenta per extraordinari favor de la Santa Seu.

En acabar la santa missa, el festejat donà les més expressives gràcies a tots els presents, referint a Déu sols tot l'honor que es feia al seu ministre, declarant que es

donesseu considerant-lo com a servidor de la colònia italiana, i proment treballar sempre més en bé de les ànimes i per la Capella definitiva italiana en honor de Sant Francesc d'Assís, amb motiu del seicè centari de la seva santa mort (1566-1936).

Parròquia de la Puríssima Concepció i Assumpció de Nostra Senyora. — Demà, diada de Nostra Senyora dels Dolors. — A les deu del matí se celebrà Ofici solemne, cantat per la capella de música de la parròquia. Farà el sermó el Rm. Dr. don Miquel d'Arquer, prevere, rector de Premià de Dalt.

A les sis de la tarda, res del Sant Rosari, «Corona Dolorosa» cantada i sermó per un Pare carmelita descalç, finalitzant-se amb el cant de la «Salve Regina».

Advertiment. — La Santitat el Papa Benet XV concedí indulgència plenària, aplicable a les ànimes del Purgatori, a tots els fidels que havent confestat i combrat visitin la imatge de la Verge dels Dolors de l'altar d'aquella parròquia, des de les dotze del migdia de la vigília a les dotze de la nit del dia de la festa, pregant per les intencions del Sant Pare.

Bisbat

— Basílica de Nostra Dona de la Mercè. — Demà, festivitats de Sant Josep Oriol, durant la missa de Comunió general, de les vuit, hi predicarà mossèn Martí Bruque, prevere, i a l'Ofici de dos quarts de deu, mossèn Josep Garrós, prevere vicari.

Ahí, a la tarda, donà una Conferència a l'Associació d'Eclesiàstics, sobre la figura del Sant Pare Sirte V, el doctor don Josep Artigas.

Ha estat jubilat el reverend don Ramon Cases, capellà de la Casa Inclusa de Lleida.

D'una devota de la Santa Seu s'han rebut en aquesta Secretaria de Cambra 100 pessetes per al díger de Sant Pere, i amb el mateix x 750 pessetes de S. P.

Ha celebrat la seva primera missa a l'església parroquial de Sant Jaume de Ruidoms, el P. Josep M. Mestre i Gualada, essent padrí per don Joan Gualada i Givovart i donya Rosa Mestre Gualada, cònj i germana, respectivament, del nou celebrant.

A la Escola Cantorum de Sant Just hi ha oberta, des del darrer dijous, una notable exposició de Goigs d'imatges venerades en parròquies i convents i capelles de Barcelona, avui desapareguts.

L'argumentada exposició es visitadesina.

Ha estat nomenat capellà del Col·legi Noviciat de Religiosos de la Sagrada Família de la Seu d'Urgell, don Pere Pailó.

Ha estat nomenat capellà de les Religioses Reclaves de l'I. C. de M., establertes al Seminari vell de Lleida, el canonge d'aquella Catedral, doctor don Josep Machi.

Ha pres possessió d'un benedictí, vacant a la Comunitat de preveres de Puigcerdà, el professor del Seminari d'Urgell, doctor don Esteve Turiera.

S'annuncia per als dies 14 al 22 del propi vent mes d'abril la Primera Setmana Catequística de Reus, la qual se celebrará sota els auspicis i presidència del cardenal arquebisbe de Tarragona i els altres Prebats de Catalunya.

Les conferències que es desenvoluparan han estat confiades a distingits catequistes de la clerecia secular i regular. Els temes del Certamen Catequístic Nacional i els treballs premiats substitueixen els temes i memòries de costum en els congressos i Setmanes Catequístiques. Els temes de les conferències i els noms dels oradors, relators i ponents es publicaran oportunament.

A les professions i a tots els actes de la Diada Eucarística Infantil, assistiran les catequeses parroquials de l'arquebisbat, amb llurs banderes i insígnies.

En la solemne distribució de premis del Certamen Catequístic Nacional (15 d'abril), es distribuïran també els del Concurs local d'aprenent; i els premis del Concurs Catequístic local de nois, seran remesos a llurs obtentors el divendres 20 d'abril.

La quantia del donatiu per a obtenir el títol de soci protector es deixa a la generositat de Pinscrit.

La civilització i l'Església a Catalunya. — Per tal d'estendre les investigacions crítiques sobre l'aspecte artístic i cultural de la Catalunya romànica, arriben aquests dies, vinguts de l'Escola de Cartes de París, el secretari M. Deschamps i el director de la Biblioteca de Santa Genoveva. Estudiaran els principals monuments i les produccions literàries que es conserven als nostres arxius oficials.

Peranyant a la dita Escola ve a acompanyar al secretari del bisbe auxiliar de París i amic nostre mossèn Tarré.

Han estat impreses a la casa Joan Salent de Sabadell, uns bellíssims «Goigs de llaor de Sant Josep Oriol».

Tant els gravats com l'obra són d'un gust exquisit i la presentació és acuradíssima. Són dignes de tota recomanació i molt apropiats per a les festes que se celebra en honor del gloriós Sant barceloní.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Salvador Castells i Serra. Demà, a les deu del matí. Lloc mortuori, Hospital Clínic.

FUNERALS

En Sergi Lucas Rodríguez. Demà, a les nou, Casa de Caritat.

En Joan Fontallada i Aymerich. Mort el dia 12 dels corrents. Dissabte, missa a la parròquia de Tossa de Mar, Canine, Canvi de Veüladores de Sant Josep de Girona.

ANIVERSARIS

Na Neus Pujol i Artés de Camelleras. Mort el dia 24 de març de 1921. Dissabte, a dos quarts d'onze, a l'església de la Casa de Caritat.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ. En Francesc Vila i Pellicer. Enterrat aquesta tarda, al Cementiri de Sant Andreu.

En Werner Imboden Amargosa. Mort el 19 dels corrents. Per voluntat del finat no es va avisar l'hora de l'enterrament.

En Leopold Menéndez i Villanueva. Enterrat aquesta tarda, al Cementiri Nou.

Na Esperança Vilas i Vilardó, vídua d'En Cristòfol Lloberas. Enterrada aquesta tarda a Terrassa.

En Joan Fornesa i Rodergas. Ha mort a la Seu d'Urgell.

Seguint la Fira de Mostres

Els Perfums Internacionals Astra

Carrer de València, núm. 366

Una ciutat com la nostra, de vida tan sumptuosa, és natural que faci un gran consum de perfums, i quan aquesta són bons i són venuts a baix preu com els «Astra», tenen una acceptació general entre els rics i els que no ho són.

Els perfums «Astra», que tenen un renom universal, han adquirit popularitat entre nosaltres, i es comprén: la gent els ha vist per tot arreu i ha notat que n'usen les persones de gust.

Així, apart l'excel·lència, és degut a la baratura, ja que els perfums «Astra» són venuts en grans magatzems en petites quantitats, a preu inversemblant, puix, per exemple, als grans magatzems «El Siglo», en donen 0'25 de litre per 0'45 pessetes, quantitat suficient per a perfumar-se durant quinze dies, quan els perfums són bons com els «Astra».

Degut a aquesta acceptació, l'Empresa «Astra» ha pogut establir al Palau de la Fira de Mostres un enginyós stand, convertit en una artística glorieta, que perfuma tot el Palau amb les seves agradoses sentors. La glorieta florida llança a l'aire els petits soridors de perfums, il·luminats amb fantasia, produint un excel·lent efecte la barreja dels distintes perfums dels diversos sortidors.

L'excel·lent efecte que ha produït a la Fira la iniciativa encertada del gerent de la casa «Astra», don Amèric Pollicioni, amb la seva artística instal·lació demostra la bona cooperació que ha prestat a la Fira, donant-li un element d'atracció.

A la glorieta dels perfums «Astra» s'hi exhibeixen també altres perfums, que unelxen a la seva excel·lència el bon preu a què són venuts, puix anuncia «Rhum Quina», (de 2'50 a 7'50 pessetes el litre); aigua de Colonia, de fabricació francesa i espanyola; pastes dentífriques, cremes brillants, locions escumoses i aigües de tocador, polvos de totes menes, sabons de toïlette i per a afaitar, etc., etc.

Nosaltres desitjariem que la iniciativa del senyor Pollicioni, cooperant a la Fira d'una manera tan pintoresca i eficaç, ens donés a conèixer els excel·lents perfums «Astra», tinguéssim molts imitadors, segurs que en treurien profit com la casa «Astra», sobretot si fossin de la bondat i baratura d'aquests perfums.

Els esports

ESPORTS D'HIVERN

Organitzada per la secció d'esports de muntanya del Centre Excursionista de Catalunya, ha tingut lloc durant les passades festes de Sant Josep l'anunciada excursió col·lectiva a la vall de Núria, reunint-se en la magnífica vall més d'un centenar d'excursionistes, l'immensa majoria «skieurs».

El temps poc favorable, puix que ha estat nevant gairebé continuament durant els dos dies, no ha permès efectuar totes les proves anunciades, no gens menys, el dijoll al matí, tingué lloc la cursa de Skis Fons Copa Atracció de Forasters en un recorregut aproximat d'uns nou quilòmetres amb un desnivell superior de 350 metres i en condicions molt poc favorables degut al mal estat de la neu.

El resultat fou el següent: Primer. — En Josep Maria Estasen, 1 hora 5'06.

Segon. — En Lluís Estasen, 1 hora 6'45.

Tercer. — En Joan Llimona, 1 hora 6'50.

Quart. — En Josep Maria Guiera, 1 hora 7'32.

Cinquè. — N'Avell Trinxet, 1 hora 12'39.

6. N'Alvar Net; 7. En Pere Maristany; 8. En Francesc Izard; 9. En Joan Giménez; 10. En Joaquim Xicart; 11. En Josep Vila.

El dijoll a la tarda tingué lloc el retorn a Barcelona, quedant tots els expedicionaris molt satisfets de l'excursió malgrat el temps poc favorable.

ARRIBADA DELS FUTBOLISTES DE L'EUROPA

Anit passada arribaren els futbolistes que havien anat a Girona a jugar el partit final del Campionat de Catalunya.

Foren rebuts per una gran gornació, en la qual abundaven els joves futbolistes.

La presència de l'equip vencedor fou rebuda amb èxit de «Viva l'Europa!»

El futbolista N'Alcázar fou portat a espallits per bona part del camí.

La manifestació travessà les Rambles vessant entusiasme.

Aquest era encara més gran al carrer de Salmeron, on hi ha el local social de l'Europa.

FEDERACIÓ D'ESGRIMA DE CATALUNYA

La visita de les sales federades, feta el dia anunciat, a la del mestre senyor Grau, fou, com totes, una demostració de companyonia i amistat entre tots els concorrents a la Sala d'Armes, efecte de la tesca de la F. d'E. de C.

Aquests entrenaments són tant més eficaços, no sols per haver-hi aconseguit una major compenetració entre tots els esgrimistes, sino també per la preparació, que facilita per als concursos que aquesta entitat va realitzant.

Dijumenge vinent, a les nou en punt del matí, a la terrassa del Círcol de l'Esport i de l'Almada, es farà el concurs a floret, organitzat per la F. d'E. de C., essent la norma per la qual es regirà el concurs les disposicions del Reglament Internacional d'Esgrima.

La inscripció es podrà fer a cada Sala respectiva, tancant-se dissabte vinent, a les vuit de la nit.

Els premis que es concediran seran els següents:

Primer. «Necesse» de viatge, present dels caps i oficials del batalló de caçadors de Plagencia, número 4. Segon. Medalla d'argent.

Tercer, quart i cinquè. Medalles de bronze.

Sise, setè, vuitè i novè. Accessits i un parell de florets, present del president de la Federació al tirador que faci tots els assalts en els quals prengui part amb la major correcció dintre de la seva escola.

EL FUTBOL CATALA A PARIS

Amb una victòria esglaiant l'equip representatiu de Futbol Club d'Acció Radical Catalana, de París, ha començat la seva actuació en terreny pràctic.

Fins ara un metòdic entrenament preparava els defensors dels mallolets català, i dijumenge passat, a la tarda, en terrenys del Stand Pershing, demostraren el seu valor per primera volta.

Un gran nombre de socis, entre ells bona part de damelles, acompanyaren els jugadors al terreny de joc, encoratjant-los per llur triomf.

A les ordres de l'artífice català Radlela, va començar el partit, presentant-se pel F. C. d'A. R. C.: Costa I, Costa II, Arnau, Compte I, Saez, Roig, Sanahuja, Marles I, Marles II, Compte II i Libet.

La sortida correspon als catalans, qui passen aviat als dominis francesos, representants de l'Unión Sportive du XIII.

Als deu minuts de començat el joc un corner contra els francesos quedà convertit en gol.

Durant la resta del primer temps fou un complet domini dels catalans.

El segon temps fou més animat, car els francesos volien evitar de totes pasades la desfeta, la qual cosa no aconseguiren gràcies a la brillant actuació de mitjans i defenses catalans, acabant-se el match amb la victòria dels nostres, per 1 a 0.

A la nit, a l'estatge sociol d'Acció Radical Catalana, una vetllada íntima fou oferta als guanyadors, acabant-se la festa amb una exhibició de boxa entre els campions catalans Teixidor i Saez, essent molt aplaudits.

OCASIÓ ÚNICA CANVI D'AMO

Liquidem totes les existències a preus de cost

Gran estoc en camiseria

Corbateria i gèneres de punt per a senyora, senyor i noi

Portaferrissa, 34

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

EN BENAVENTE ALS ESTATS UNITS

S'han rebut a Madrid notícies de la rebuda dispensada a Nova York a don Jacint Benavente.

En elles es diu que més de cinc mil persones, entre les quals es comptaven literats, periodistes i artistes d'ambdós sexes, acudiren a l'estació de Pensylvania, l'andén de la qual omplia una massa compacta de gent, que va fer al viatger grans demostracions de popular entusiasme.

Figuraven entre els presents nombroses persones de conegut prestigi d'origen espanyol.

S'assenyala, per quants assistiren a la recepció, el significat que aquesta tingué de confraternitat hispano-americana, puix ambdós elements rivalitzaren a aclamar l'insigne autor com a glòria comú.

El senyor Benavente va esser objecte, durant la seva estada a la gran metropoli, de grans i continus homenajes d'admiraçió i simpatia.

L'Alcaldia de la ciutat, a proposta de distingides personalitats americanes, ha acordat concedir a En Benavente la ciutadania de la metropoli, honor el més elevat que concedeix Nova York als seus visitants més il·lustres.

S'atorgà últimament al príncep de Gales, a l'estadista Clemenceau i al mariscal Foch.

El dia 11 se celebrà un banquet monstre, organitzat per la Unió Bèlica Espanyola, en honor de l'autor de «Los Interiores creadors».

Hi concorregueren centenars de persones.

En Benavente està donant al Telford Theatre d'aquesta ciutat una sèrie de conferències.

ARTICLE D'OSSORIO I GALLARDO

Amb el títol de «Protecció fàcil», publica don Angel Ossorio i Gallardo un article en «El Sol», per a condemnar durament la conducta electoral del Govern.

Comença posant en llaus d'un extremisme del nacionalisme català, que diu que ha parlat amb ell, les següents manifestacions:

«Ja veu—m'ha dit—com és inútil esperar res dels Governadors espanyols. Tota la política contemporània, a més de la Lliga, ha fracassat. Catalunya no ha aconseguit res, absolutament res, del que reclamava per reivindicar la seva personalitat, ni en sols el que oferien els propis centralistes amb l'Estatut que redactà la Comissió extraparlamentària. En canvi, l'única que Catalunya havia aconseguit conquistar per si sola, que era el respecte a la seva llibertat electoral, ja no existia. Alcaldes de Reial ordre, regidors suspesos, candidats cuners, tota la lepra de la qual semblava netejada Catalunya des dels temps de Solidaritat, torna ara a aparèixer. Sols l'alternar amb aquesta podridura, sols l'acudir a unes eleccions que així es desenrotllen, priva de força moral En Cambró els seus amics per a presentar-se com a servidors de la causa catalana. Tant se val que guanyin com que perdin les eleccions. Admetre semblant tracte, sense tenir-ho tot a rotllo, disposar-se a conivir al Parlament amb els autors de les maleses, inhabilitar d'avui endavant als qui ho facin per a parlar del seu catalanisme i per a predicar temperança aproximada.»

Després es lamenta que el Consell de ministres no hagi atès el prec d'un modest i naixent partit sobre la implantació del règim local i de la representació proporcional; i termina amb les següents consideracions:

«El faicte ha arribat a tal punt que ningú pensa ja en l'esmena per vies legals. El que queda net en l'esperm espanyol es divideix en el culte de dues violències: la comunista, per l'esquerra, i el feixisme, per la dreta. Bon punt se n'inicià una, esclataven les dues, i ningú hauria aïrat el foc tant com el Govern amb la seva insensatesa.

Oposar a convulsions universals les arts de l'escepticisme i la mentalitat de cecies llogareny, és tenir d'Espanya un concepte ben petit.

Quan es moments assenyats, de la història es prodiguen des de dalt casos tan sorprenents d'incomprensió i de menyspreu a la justícia, bé pot predir-se que no són llunyans els

tres dies que haurà de trontollar tot l'organisme polític i social d'Espanya, des de la Corona en avall.

Qui no ho digui clarament al Rei, serà un interessat a pendre'l, o un obcecado, o un deslleial.»

ELS REIS A VALENCIA

València. — El president de la Diputació, que ha tornat de Madrid, ha manifestat que havia conferenciat amb el Govern sobre el viatge dels Reis a aquesta ciutat.

El president del Consell s'ha compromès a que estiguessin dos dies a València, perquè l'abril han de marxar a Anglaterra i en tornar passaran a Bèlgica.

L'alcalde i el president de la Diputació sollicitaren que els monarques estiguessin tres dies a València, i que, l'assumpció a la resolució del Govern, d'acord amb el Rei.

ELS NACIONALISTES DE GALICIA

Corunya. — S'ha celebrat la cinquena assemblea nacionalista, amb assistència d'importantes elements d'arreu de Galícia.

S'ha acordat declarar la inutilitat de tots els partits polítics i com que es creu que la lluita electoral serà una farsa, rebutjar l'ofertiment d'actes que es pugui fer als nacionalistes pels polítics gallegos.

També ha quedat aprovat el pla d'organització.

LA POLICIA DE BARCELONA

Madrid, 21, 8'30 nit.

El director general d'Ordre públic ha rebut aquesta tarda els periodistes per a manifestar-los que és absolutament falsa la notícia donada de que s'havien reunit a Barcelona els funcionaris de la policia; i així li ho han manifestat en un telegrama signat pels comissaris, havent de fer constar que la policia de Barcelona és de les que més treballa donades les circumstàncies actuals, com també és de les més ben subordinades.

Ha dit també que aquesta tarda, a les 8'25, surt cap a la capital catalana el nou cap de policia senyor Otermin, amb instruccions del Govern.

M'ha sorprès en gran manera — ha afegit el director general — la notícia referent a que el senyor Maqueda era portador d'una carta per a l'ex-cap de policia senyor Borrué. La dita carta, si existís, no tindria perquè desmentir-la.

He de fer constar que cap dels comissaris que han sortit de Madrid porten instruccions especials; tots estan subjectes a les determinacions del cap d'aquella policia, d'acord amb el governador civil.

La policia no té al seu càrrec el deure de resoldre conflictes, sinó el de perseguir els fets delictius.

EL PERSONAL SUBALTERN DE GRÀCIA I JUSTÍCIA

La «Gaceta» publica avui algunes plantilles del personal subaltern corresponent a dependències de Gràcia i Justícia:

La corresponent a l'Audiència Territorial de Barcelona queda així formada:

Un porter major, amb 5.000 pessetes.

Un idem d'estrades, porter primer, amb 4.500.

Dos idem d'estrades, porters segons, a 4.000.

Tres idem idem porters tercers, a 3.500.

Quatre idem idem porters quarts, a 3.000.

Cinc mossos d'estrades, porters cinquens, a 2.000.

D'ESPORT

A conseqüència del triomf obtingut aquesta tarda sobre l'Estadum, d'Avila, l'equip Sporting de Gijón, quedà com a Campió d'Astúries, i sortirà demà cap a València amb l'objecte de jugar el partit quart de campionat.

LA SENYORA D'ASQUITH

Madrid, 21, 9'15 nit.

Avui passada arribà a Madrid l'esposa de l'ex-ministre anglès, Mr. Asquith.

S'estatja al Palau dels ducs d'Alba. Un d'aquests dies seguirà el seu viatge cap a Andalusia.

EL «GALATEA»

Al ministeri de Marina han facilitat la següent nota oficial:

«Alguns diaris publiquen telegra-

mes de El Ferrol en els quals s'assegura que la compra del vaixell escola «Galatea» ha estat perjudicial per a l'Estat, i que amb el diner invertit en aquesta compra podria haver-se dotat la Societat Espanyola de Construcció Naval d'una esplèndida escola de marineria.

Conve puntualitzar els fets perquè el país jugi.

El «Galatea» costa 20.000 lliures esterlines, que, al canvi del dia que d'adquirí (30 de gener de 1922), importaren 570.600 pessetes.

Les obres de transformació i habilitació, realitzades a Monte-Falcone, per la Cantier Navale Triestino, han costat dos milions de lliures, o siguin 630.000 pessetes, al canvi a que es comptaren.

Resulta, doncs, que el vaixell li ha sortit al país per 1.220.000 pessetes, i suposant que en renovar la seva armadura i velamen i en obres diverses es gastessin 700.000 pessetes, el dia que, definitivament terminat, funcioni com a Escola d'aprenentis mariners, el seu cost total serà, en números rodons, de dos milions de pessetes.

El vaixell té 25 anys, i com que el seu estat de conservació és bo, durarà, almenys, 15 més en plena eficiència, 15 anys ha complert la veterana «Nautilus» i encara navega!

La Societat Espanyola de Construcció hauria contractat, sense cap gènere de dubtes, una escola magnífica, però com que no hauria fet per menys de 4.500 pessetes per tona i el «Galatea» en té 3.500, el seu preu hauria estat de 16 milions de pessetes, i la durada del vaixell de 30 a 40 anys.

En resum: amb dos milions de pessetes queda servida la nació per 15 anys, mentre hauria hagut de gastar 16 milions en construir a Espanya un vaixell nou.

Està clar que aquest vaixell, per nou, seria més bo que el «Galatea», però el progrés avui camina tan de pressa, que als 15 anys el vaixell nou ja seria vell, i en complir-se el termini substituïm el «Galatea», que només costa dos milions, mentre que el substituir el vaixell de la Construcció costaria 16 milions, ultra que és cinc vegades més barat un vaixell que costa dos milions i dura 15 anys, que el que dura 35 anys i costa 16 milions.

On és el perjudici que s'interfereix a l'Estat amb la compra?

PETICIO D'UNA GRAN CREU

Madrid, 21, 10'30 nit.

Avui ha visitat el marquès de Cervera el president del Consell per a remetre-li l'exposició en la qual es sollicita la concessió de la Gran Creu de Carlos III al ministre de la Governació, don d'Almodovar del Valle, per la suspensió del joc.

La dita exposició va signada per tots els cardenals, arquebisbes i bisbes d'Espanya, presidents de les Audiències i altres autoritats judicials i representants de la indústria i del comerç.

Les firmes passen de 2.000.

A LA PRESIDENCIA

El ministre d'Instrucció Pública, senyor Salvatella, ha conferenciat a la Presidencia amb el marquès d'Albuernas.

El cap del Govern ha rebut també el director general de Seguretat, don Carlos Blanco, i el senyor García Otermin.

El primer ha mostrat al president del Consell els telegrams rebuts de Barcelona protestant contra el supòsit d'haver-hi celebrat una reunió de comissaris i d'haver-se pres, per la policia, acords de caràcter col·lectiu, ni que impliquessin indisciplina.

MANIOBRES MILITARS

Probablement demà, assistirà el capità general a les maniobres militars que se celebraran al terme d'Alcorcón per la brigada de Cavalleria que comanda el general Cabanellas.

El vinent dissabte tindrà lloc a Barajas un suposat tactic, que desenrotllarà una columna mixta comandada pel coronel Saro.

AL MINISTERI DE LA GUERRA

Avui han saludat el senyor Alcalá Zamora al seu despatx oficial, el sergent Vassallo i l'escultor Marian Benlure.

Aquest ha deixat instal·lat el ministeri de la Guerra la maqueta per a

l'estatua equestre de la Reina donya Victòria vestida amb l'uniforme de coronel de cavalleria.

EL COMBOI A TIZZA

Probablement la setmana que ve seirà citat per a declarar davant del Consell Suprem en la causa del comboi a Tizza, en la qual estan encartats els senyors Tuero, Lacanal i Sirvent, el tinent general don Dames Berenguer.

PENA CAPITAL

Ha entrat al Consell Suprem de Guerra i Marina una causa instruída a la Capitania general de Sevilla contra un país, al qual se li demana pena de mort per maltracte d'obra a força armada, per si pot ésser inclòsa entre els que han d'ésser somesos al Rei amb motiu de la festivitat de Divendres Sant.

EL CORONEL ARAUJO

El coronel Araujo serà jutjat a Melilla en Consell de guerra d'oficials generals, i no vindran els autors al Tribunal Suprem de Guerra, a no ésser que hi hagi dissentiments en la sentència, o si sigui aplicada la pena que porti en si la pèrdua d'empleu.

ELS CARRECS MILITARS

S'assegura que està en estudi una nova modificació del R. D. que regula la provisió de desguis en l'Exèrcit per a suplir deficiències que s'han vist en la pràctica.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 22, 12'30 matinalada.

Comunicat oficial del 21 de març:

«Zona oriental. — En sortí: de la posició de Tizzi-Azza els sergents del quart de sapadors Candid Bonet de los Santos i Marc Burgos Salcedo, foren ferits per disparos enemics, essent la ferida del primer greu i lleu la del segon.

L'aviació no efectuà volts pel mal estat del temps.

Zona occidental. — Sense novetats.

EL PROCES PER LA MORT D'EN DATO. CONCLUSIONS DEL FISCAL

Heu aquí, íntegrament reproduït, l'escript de conclusions presentades pel fiscal que representa al ministeri públic en la causa per l'assassinat de don Eduard Dato:

«El Fiscal, evaquant el trasllat conferit per a qualificació en la causa número 182 de les incoades en l'any 1921 en el jutjat d'instrucció del districte de Bona Vista, seguda pel jutjat especial designat a l'efecte, contra Pere Mateu Cusidó i altres, pel delicte d'assassinat, formula amb el caràcter de provisionals, les conclusions següents:

Primera. — Estimant els processos en aquesta causa que don Eduard Dato i Iradier, president del Consell de ministres, constituïa un obstacle per al triomf de les il·legítimes aspiracions en l'ordre social, acordaren donar-li mort. Per conseqüència d'aquest acord es portaren a efecte els fets que es passen a relatar, per les persones i amb les circumstàncies que metòdicament i per ordre s'expressen a continuació:

Els processos Pere Mateu Cusidó, Lluís Nicolau Fort i un altre que ha estat declarat rebel, des d'una motocicleta que ocupaven els tres, feren diversos disparos contra l'Excel·lentíssim senyor don Eduard Dato, que des del Senat retornava en l'automòvil oficial al seu domicili, els quals dispers tocaren a l'esmentat senyor Dato i per efecte d'ells sofí les lesions que es descriuen al foli 77 del sumari, lesions a conseqüència de les quals morí el senyor Dato als pocs moments d'ésser ferit, havent ocorregut ço que es relata a Madrid, en les proximitats de la Porta d'Alcalá, a les vuit i vint minuts aproximadament de la nit del 8 de març de 1921.

Des de molt abans havien concebut els expressats processos el projecte de realitzar tal fet i a fi d'executar-lo adquiriren algunes pistoles automàtiques; adquiriren la motocicleta en la qual marxaren quan el realitzaren; vingueren a Madrid, usant noms que no eren els seus; Hogaren dos locals, en els quals successivament guardaren la motocicleta, i explaren el senyor Dato per tal de cercorar-se del millor mitjà per a realitzar el seu projecte.

La forma en que els expressats processos executaren l'agressió fou se-

guint en la motocicleta l'automòbil en el qual anava el senyor Dato i de manera que quan arribessin a la vora de la casa d'aquest, podessin, sense que aquell se'n adonés, fer ràpida i inopinadament els disparos que li causaren la mort.

Els repetits processos, per a poder realitzar millor el seu projecte, i tenir probabilitats d'impunitat, elegiren deliberadament la nit per a executar el fet.

Per efecte dels disparos fets per Mateu i Nicolau s'oportunaren danys a l'automòbil que ocupava el senyor Dato en ésser agredit, automòbil propietat de l'Estat, els quals danys han estat estimats pels perits en 2.900 pessetes.

També per efecte dels disparos que els processos Mateu i Nicolau feren contra el senyor Dato resultà ferit el lacai Joan Josep Pascual, qui sofí les lesions descrites al foli 24 del sumari, de les quals quedà curat sense defecte ni deformitat el dia 15 d'abril del 21.

Els processos Pere Mateu i Lluís Nicolau, durant la seva estada a Madrid, usaren pública i respectivament els noms de Josep Pallardó i Leopold Noble.

En usar Pere Mateu i Lluís Nicolau els noms que s'expressen en el paràgraf anterior ho feren amb el fi de poder executar més fàcilment els danys que es proposaven causar i per a després amagar el seu delicte.

El processat Mauro Bajatierra Morán, coneixent els projectes que anaven als processos Mateu i Nicolau, els facilità algunes de les armes que utilitzaren, per a adquirir les quals feu un viatge a Eibar.

L'esmentat processat Bajatierra, coneixent l'objecte que en venir a Madrid portaven Nicolau i Mateu, posà a aquests en relació amb Josep Miranda, amb el fi de que aquest els proporcionés estatge.

El mateix processat Bajatierra, amb el fi de facilitar la fuga a Nicolau, després que aquest realitzés el delicte, signà amb el nom de Nicolau la petició d'un bitllet quilomètric, feta un mes aproximadament abans de l'agressió dirigida contra el senyor Dato.

El processat Veremund Luis Diez

conegut per Luis Batallie Diez, amb coneixement de l'objecte a que anaven a ésser destinats, adquirí a Eibar les pistoles Star números 7.797 i 7.731 amb les quals es disparà sobre el senyor Dato, les quals remeté a Ignasi Delgado Oro perquè aquest les fes arribar a mans de Mateu i Nicolau.

El processat Ignasi Delgado Oro, sabent l'objecte a que les destinaven Mateu i Nicolau encarregà a Veremund Luis Diez que adquirís les pistoles ressenyades en el paràgraf anterior amb les quals es disparà al senyor Dato, i un cop aquell les hi remeté, les feu arribar a mans dels processos Mateu i Nicolau.

El processat Josep Miranda Lorenz, zo, sabent que Mateu i Nicolau venien a Madrid amb el decidit projecte de matar al senyor Dato, proporcionà a aquells dues habitacions, en les quals pogueren viure i passar desapercebuts, facilitant-los així la realització del seu pla.

El processat Josep Miranda Lorenz, zo ha estat anterior i executoriament condemnat per un delicte de lesions greus i un altre de lesions menys greus per sentència dictada el 28 de juny de 1912.

El processat Tomás de la Llave Laguna, que coneixia els criminals projectes de Mateu i Nicolau i l'objecte a que aquests destinaven la motocicleta, proporcionà a aquells local on guardaria i a tal fi en llogà usant el nom de Ramon Sabater, un en la Prosperitat, carrer Fernández d'Oviedo, núm. 1.

L'expressat processat Tomás de la Llave López Laguna per a fer el contracte d'arrendament a què es refereix el paràgraf anterior usà com a seva una cèdula expedida a nom de Ramon Sabater.

El processat Adolf Díaz Erraez, co-neixedor del delicte executat per Nicolau i de les circumstàncies que el mateix concorregueren, remeté la seva documentació personal a Nicolau per a facilitar-li la fuga, documents que li foren ocupats a Nicolau quan fou detingut a Berlín.

EL CAMPIONAT DE FUTBOL DE CATALUNYA

Equip del C. D. Europa, que ha guanyat, a Girona, el Campionat de Catalunya

Una sortida d'En Bordoy en el partit de Girona

La família del senyor Dato ha renunciat expressament el seu dret a indemnització.

Segona.—Els fets relatats en la conclusió anterior constitueixen els següents delictes:

Un d'assassinat, qualificat per la premeditació coneguda, previst i penat en l'article 418, circumstància quarta del Codi Penal; un de lesions greus, definit i castigat en el número 4 de l'article 431 del mateix Codi; dos d'ús de nom suposat, previst i penat en el paràgraf segon de l'article 346 del referit Codi; i un d'ús indegut de cèdula de veïnat, castigat en el paràgraf segon de l'article 322 de l'expressat cos legal.

Tercera.—Dels expressats delictes són criminals i respectivament responsables: Del delictes d'assassinat, en concepte d'autors, els processats Pere Mateu Cussidó i Lluís Nicolau Fort; com a còmplices els processats Maurici Bajatierra Moran, Veremund Luis Díez, conegut per Lluís Batallier Díez, Ignasi Delgado Oro, Josep Miranda Lorenzo i Tomás de la Llave López Laguna, i en el d'encobriment del processat Adolf Díaz Erraet; del delictes de lesions greus ho són, també en concepte d'autors, Pere Mateu Cussidó i Lluís Nicolau Fort; de cada un dels delictes d'ús de nom suposat, també en concepte d'autors, els processats Mateu i Nicolau; i del delictes d'ús indegut de cèdula de veïnat ho és, en concepte d'autor, el processat Tomás de la Llave.

La conclusió quarta conté les circumstàncies agravants d'alevosia i nocturnitat contra Pere Mateu i Lluís Nicolau, i en contra de Josep Miranda Lorenzo la també agravant de reincidència.

La cinquena es refereix a la petició de pena, per a tots i cada un dels processats, i que ja coneixen els nostres lectors, així com també la quantitat que, com a indemnització de perjudicis abonaran a l'Estat els processats solidària i mancomunadament.

La prova documental proposada consisteix en la lectura de 78 folis del sumari i els testimonis són 29, entre ells Eustaquí Sutopé Chauz, veí de Barcelona, Corts, 645.

EL DRET D'ASSOCIACIÓ

L'Associació de Veïns de Madrid i la Federació d'entitats ciutadanes d'Espanya han acordat dirigir-se al ministre de la Governació exposant-li les dificultats, fins d'ordre econòmic, que representa el compliment del R. D. sobre règim interior de les Associacions, i sol·licitant que els seus efectes es deixin en suspens almenys fins que en pública informació s'escolli les Associacions, perquè

si el govern sols cerca mesures de garantia per als associats això es faci en forma que no atenti contra la llibertat i l'exercici del sagrat dret d'associació.

EXPLOSIÓ A SEVILLA

Sevilla.—A les deu d'aquest matí s'ha sentit envers la part extrema de la ciutat, al barri de la Macarena, una formidable explosió que ha sembrat un gran pànic en tot el barri i els seus environs.

Les primeres notícies que han arribat als centres oficials asseguraven que l'explosió havia esdevingut en una gran refinaria de petroli i gasolina coneguda amb el nom de fàbrica del «Leon», situada a la barriada de l'Empalme.

Es deia que eren molt nombroses les víctimes.

El cos de bombers en ple, les autoritats i els periodistes s'han traslladat en automòbils a l'Empalme, on han pogut comprovar que l'explosió havia esdevingut en el departament de calderes de la fàbrica esmentada i que era l'única que estava encesa.

S'ensorraren les parets de les cambres immediates i al mateix temps es produí l'explosió de vuit dipòsits de gasolina.

El personal de la fàbrica estava dispersat, puix en esclatar la caldera havia fugit del pànic saltant les tàpies i guanyant les sortides com podien. Els veïns de la barriada fugiren espordint per totes direccions, amb gran tumulte i confusió.

Només s'ha trobat en falta el foguier, que es suposa que desgraciadament ha quedat sepultat entre les runes.

Hi ha diversos obrers ferits, alguns de gravetat.

S'han començat d'efectuar els treballs d'auxili i de salvament.

Acusa de trobar-se la majoria dels obrers a gran distància de la caldera que explotà i no havent explotat sinó una d'aquestes, no s'ha produït una terrible catàstrofe.

Les pèrdues materials són de gran importància.

La xemeneia de la fàbrica, que és d'enorme alçaria, amenaça ensorrar-se. Segueix l'incendi, però ja molt dominat pels bombers, que treballen eficaçment en l'extinció.

S'ignoren les causes del sinistre.

EL REI A CARTAGENA

Cartagena.—El monarca s'aixecà aquest matí molt aviat i es desdijunà a bord del cuirassat «España».

A dos quarts de nou desembarcà en el Club de Regates, on fou rebut pel president, els directius i els socis, amb els quals el rei parlà durant una bona estona.

En el Club, acompanyat pel capità general de la regió i altres autoritats pujà a un automòbil, dirigint-se a l'aeròdrom de «Los Alcáceres», situat a vint quilòmetres.

Seguiren l'automòbil del rei uns quaranta cotxes més.

Al passar l'auto reiaj pels poblets propis a la carretera, el veïnat feia a S. M. objecte d'entusiasmades manifestacions d'afecte.

A dos quarts de deu del matí arribà la comitiva a l'aeròdrom de «Los Alcáceres», on esperaven el rei el comandant don Lluís González, cap de l'aeròdrom i els professors de l'Escola d'aviació.

Rendí honors una companyia del grup d'instrucció, que don Alfons revistà.

Dues esquadrilles feren arriscades evolucions.

El monarca presència després els exercicis de tir de les esquadrilles de bombarders que llançaren algunes bombes amb gran precisió.

Visità el Rei els angars i altres dependències.

La comitiva es dirigí després al poble de «Los Alcáceres», on, en el Club de Regates el Rei fou obsequiat amb un esplèndid «lunch».

A dos quarts de dues regressà el Sobirà a bord de l'«España».

Allí esmorza, acompanyat del ministre, del comandant del vaixell i de diversos caps i oficials.

A dos quarts de quatre desembarcà novament visitant l'hospital militar, i les quatre casernes, que allotgen les Tropes de la guarnició.

Aquesta nit assistirà el Rei a una funció de gala.

El Rei es mostra molt satisfet de les visites realitzades.

NAUFRAGI

Vigo.—A l'entrada d'aquest port ha naufragat una embarcació tripulada per Josep Rodríguez i els seus fills Antoni i Manuel, de 15 i 18 anys veïns de la immediata parroquia de Sant Miquel de Les Olles.

Els tres individus es varen ofegar. La llanxa quedà amb la quilla al sol.

En Josep deixa cinc fills de poca edat.

Sortiren per al lloc de la desgràcia alguns botes a fi de recollir els cadàvers en el cas que surtin a la superfície.

SALVAMENT

Tenerife.—Continuen els treballs per al salvament del vapor anglès «Shamomede» encallat prop d'aquestes illes.

Fins ara s'ha pogut solament modificar la posició del vaixell. Han resultat inútils tots els treballs

que s'han fet per a posar-lo a flor d'aigua.

El «Shamomede» es trobava fondejat a un quilòmetre al nord del port, davant de Vall Seco.

Començà a garrejar inesperadament.

Veient la tripulació que anava la embarcació contra la platja es dirigiren al fondejador on quedà encallat el vaixell, en situació paral·lela a les costes i a una distància de 70 metres.

Es trobava aquest vaixell descarregant carbó en quantitat de 5.000 tones.

El capità del vaixell, Mr. Broom, es trobava en terra quan ocorregué l'accident.

DENUNCIA

Vigo.—Ahir a dos quarts de vuit del matí es presenta a la inspecció de policia Tomás Barrera, de 28 anys, natural de Santa Creu de Tenerife, on resideix la seva família, i recentment arribat de Cuba, denunciant dos individus que ell creia que s'anomenaven Gabriel Neira i un i l'altre portava el cognom de Corpache, els quals es fingiren amics seus i als quals ell declarà que portava a la cartera 35.000 pessetes.

Després de la declaració es dirigiren a l'hotel on s'estatgen i els dos esmentats individus es tiraren al damunt seu prenent-li les 35.000 pessetes, portant-lo després a l'hotel i amenaçant-lo amb una pistola si deia res a ningú.

Un cop en l'habitació de l'hotel, els individus el lligaren, fugint immediatament.

TEATRAL

Madrid, 22, 2 matinalada Al Teatre Espanyol s'ha estrenat aquesta nit el drama en tres actes, original de Lluís Araquistain, «Remedios heróicos».

L'obra havia despertat gran expectació, per tractar-se d'un conegut literari, i ésser la primera obra que estrena.

Es tracta d'una drama de factura ibseniana, en el qual planteja un cas de llibertat individual, seguint un procés paral·lel al d'«Espectres», d'Ibsen. L'assumpte és d'un gran realisme, i està tractat amb molt vigor.

Algunes escenes acrediten Araquistain d'ésser un gran comediant.

L'obra ha obtingut un bon èxit, especialment els dos primers actes, però en els tres ha sortit a escena l'autor.

NOU METODE GEOGRÀFIC

Lisboa.—L'Acadèmia portuguesa, senyor Antoni Cabreira, acaba de descobrir un mètode per a conèixer la latitud, sigui la que sigui l'altura de

l'astre, i sense coneixement previ de la declinació ni de l'hora. — Hava

DOCUMENT DE LES CAMBRES DE COMERÇ

El document que don Basili Paraiso ha tramès al president del Consell i al ministre de Finances, en nom de totes les Cambres de Comerç d'Espanya diu que no es pot culpar ni el contribuent ni els funcionaris encarregats de la inspecció dels desgavells que s'estan cometent en aplicar-se la llei d'impost d'utilitats.

Aquesta llei fou projectada per a les societats anònimes, però per una esmena poc meditada es va estendre a les societats col·lectives i consorciàries, als comerciants individuals i a les arts liberals.

La culpa és de l'Administració, que és la primera de no complir la llei, puix encara està sense dictar el reglament per a l'aplicació d'aquest impost, ni nomenats els jurats d'estimació i d'utilitats, ni assenyalada la participació legal dels inspectors en les multes.

Concretant les Cambres de Comerç el cas següent:

Un individu pertanyent a un art liberal, un comerciant individual i un comerciant col·lectiu, guanyant exactament cada un d'ells el mateix, per exemple, 84.706 pessetes, de conformitat amb la llei, el primer pagaria 4.485'09 pessetes; el segon, 7.806'14 i el tercer, 14.235 pessetes.

Assenyalen després la necessitat de vigilar les despeses, i diuen que estan sense complir el Decret de 1917, que obligava a l'amortització del 25 per 100 dels funcionaris públics; la llei de funcionaris de 1918 que encara més concretament proposa la reducció del personal; l'article 40 de la llei de Pressupostos, que disposa que en el termini de 30 dies havia de constituir-se una comissió de parlamentaris amb alts funcionaris perquè en el termini de sis mesos presentés una ponència per a la reorganització dels funcionaris. Pel contrari, des d'aquella data s'han augmentat considerablement el nombre de funcionaris, fins al punt que si se'ls hagués duplicat el sou, no arribaria la despesa a la xifra enorme a que s'eleva en l'actualitat.

Demanen, últimament, que quant al problema del Marroc, que potser sigui el fi per on es desfà la tela nacional, es concreti i fan veus perquè el país no es penedeixi dels aplaudiments i de les esperances que hagi concebut amb la implantació del protectorat civil.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

L'EDICIO CATALANA

Dos importants articles

Barcelona, centre editorial

Ens arriben «ahora de punts molt diversos dos importants treballs sobre l'activitat editorial catalana. Un és un remarcable article de Roca i Roca, inserit en «La Nación» de Buenos Aires i titulat «Barcelona, centro editorial». L'altre un petit estudi de Pierre Rouquette a «L'Esclair», molt documental, certament. Aquests treballs resumeixen prou bé la qüestió, perquè sigui un veritable deure reproduir-los.

Primeres edicions

De muy antiguo, pero en especial desde el promedio del siglo pasado, ha sido Barcelona un importante centro editorial. Lo mismo en la índole de las obras ofrecidas al interés del público que en su presentación tipográfica los editores barceloneses, directamente influidos por las corrientes predominantes en los primeros países de Europa y singularmente en la vecina Francia, rivalizaban en actividad y arrojados distinguiéndose el mercado peninsular, más restringido, y buscando en el de América su máxima expansión. No hay por qué decir que durante mucho tiempo, todas las obras se editaban en castellano.

Pero a partir del renacimiento de la literatura catalana que había de tener su manifestación más viva y profunda en la reinstauración de los Juegos Florales (1859) y coetáneamente una expansión popular desbordante y regocijada en las primeras piezas del Teatro catalán (1864) en un verdadero aluvión de periódicos festivos y satíricos («Lo Tros de paper», «Lo Noy de la Mare», «La Rambla», «La Pubilla», «La Barretina», «La Campana de Gracia», etc.), el libro en catalán vino a constituir un sector genérico especial en el campo editorial barcelonés.

Mas no pudiendo contar en sus principios con la cooperación de los editores profesionales, que lo miraban con indiferencia, considerando que muy difícilmente podría llegar a constituir una base de negocio lucrativo, tuvo que nutrirse exclusivamente del entusiasmo desinteresado de los cultadores de las letras catalanas. Un público muy limitado correspondía a sus esfuerzos. Por tanto general la tirada de las ediciones de libros de poesía y prosa literaria y de investigación histórica e incluso las reproducciones de las obras antiguas más notables, no excedía de 500 ejemplares. Ordinariamente cada autor procedía aisladamente, por su cuenta, es decir, sin sujeción a plan alguno de organización y propaganda; pero no por ello dejaban de notarse en sus generosas iniciativas la luz de una gran fe y las palpaciones de una esperanza en el advenimiento de un porvenir glorioso.

A tan noble aspiración obedecía la actividad briosa e incansable de F. Briz, que durante algunos años, empujando su revista «Lo Gay Saber» y de su «Calendari Català», favorecidos con las firmas de los primeros poetas y escritores de la reciente literatura, mantuvo viva el hilo la bibliografía catalana en múltiples aspectos a cual más interesante. No son menos dignos de recordanza Victor Balaguer, Antonio de Bofarull, Manuel Milá i Fontanals, Cayetano Vidal Valenciano y otros varios escritores que entre los años 60 y 70 impulsaron con sus obras el movimiento editorial. Y corresponde un sitio de honor a Mariano Aguiló y Fuster, cuya colección de clásicos catalanes representa una de las empresas más serias de aquella década.

«La Renaixença»

El ejemplo de los maestros trasladado muy presto a una juventud inteligente y ardorosa, la cual tuvo su cenáculo en la primera sociedad creada con ciertos vislumbres de política catalanista, que se intituló «La Jove Catalunya», y su órgano en «La Renaixença», fundada y sostenida, sin reparar en sacrificios, por Angel Guimerà y Pedro Aldavert, publicó una importante serie de libros. El campo de cultivo de la literatura ca-

talana, amañada de los Juegos Florales, iba ensanchándose e intensificándose de día en día. En selectas antologías adecuadas al lema de la poética institución, publicó «La Renaixença» el «Libre de la Patria», el «Libre de la Fe» y el «Libre del Amor». De sus prensas brotaron libros y más libros de autores consagrados, como el excelso Jacinto Verdaguer, el inspirado Guimerà, el fecundo Ubach y Vinyeta y otros y otros. Y en «La Renaixença» se estamparon los primeros cuadros barceloneses del delicioso costumbrista Emilio Vilanova, las primeras novelas de Narciso Oller y de Pin y Soler y las obras de gran excursionista Carlos Bosch de la Trinxeria, que en la madurez de sus años sorprendió al mundo con la admirable descripción de sus empresas cinegéticas por el Pirineo.

Alternando con «La Renaixença», fueron creándose en distintos periódicos nuevas revistas con su correspondiente biblioteca aparte. Cuéntase entre ellas la titulada «Jovenut», que sobre contribuir a la divulgación literaria extranjera con excelentes traducciones de Ibsen, Strindberg, Hauptmann, Spencer y otras notabilidades, dio a conocer por primera vez a autores de la talla de Catalina Albert (Victor Catalá) y Joaquín Ruyra.

«La Ilustración i l'Aveng»

En actividad y acierto se adelantó a todas la empresa editorial de «La Ilustración Catalana» que sin interrupción durante una larga serie de años ha publicado en elegantes tomos obras en prosa y en verso de los autores modernos más notables: de Jacinto Verdaguer, de Emilio Vilanova y de Miguel S. Oliver su producción completa, en 12 y 6 volúmenes respectivamente, teniendo en preparación en estos momentos la del insigne Miguel Costa y Llobera, fallecido recientemente, y en los 364 cuadernos de su colección «Lectura Popular», que forman 21 volúmenes, trabajos escogidos de más de 330 autores distintos, que se han difundido entre el gran público, en ediciones de 12 a 15 mil ejemplares. Relegados a una gran distancia han quedado pues, los encogimientos de la primera época de la edición catalana.

Puesta en el propio camino que la anterior, la revista y empresa editorial «L'Aveng» publicó obras de Maragall, Raymond Casellas, Massó y Torrents y otros consiguos autores contribuyendo además con su copiosa «Biblioteca Popular» a una amplia difusión de los nuevos escritores catalanes y de esmeradas traducciones de los extranjeros de mayor fama.

Simultáneamente brotaba doquiera una florida y variada expansión editorial, como brotan las plantas en terreno bien abonado y favorecido por un ambiente propicio. El ejemplo de Barcelona irradiaba a las principales poblaciones de Cataluña y a Mallorca, Valencia y el Rosellón. La simple catalogación de las obras publicadas en la última década del siglo pasado y durante los veintidós años del actual requeriría un abultado volumen.

Con el movimiento político iniciado por Valentín Aimerich y coordinado algunos años después por Prat de la Riba, se avivó en proporciones considerables la expansión editorial, habiendo llegado a desaparecer incluso aquella antigua prevención de los editores profesionales, pues no pocas obras catalanas de grandes dimensiones y hasta de lujo, pasaron por su conducto al público, alcanzando positivos éxitos, en los primitivos tiempos insospechados.

Instituciones culturales i altres agrupacions

Constituyéronse instituciones libres como «La Protectora de la Enseñanza Catalana» que tanto había de impulsar la edición pedagógica. Con la fundación de la «Universidad Industrial» los libros de texto adecuados a sus múltiples enseñanzas y las memorias y estudios de sus dignos profesores acrecieron por

modo extraordinario el caudal docente.

El «Institut d'Estudis Catalans» aportó por su parte al desenvolvimiento de la alta cultura el tributo de sus admirables y admiradas publicaciones. Todas sus secciones: la Histórico-arqueológica, la Filológica, la de Ciencias físicas y matemáticas naturales y filosóficas han rendido una óptima y sazónada cosecha de obras maduras de investigación y estudio que han conquistado al «Institut» la merecida consideración del mundo sabio.

Entregadas a una labor asidua exteriorizada en importantes publicaciones han actuado y continúan funcionando otras muchas instituciones creadas y sostenidas por la Mancomunidad, tales como la Sociedad de Biología, la Biblioteca de Cataluña, la Oficina de Estudios Jurídicos, los Servicios Meteorológico y Geográfico de Cataluña, la Junta de Extensión de Enseñanzas Técnicas, la Junta de Ciencias Naturales, la Junta de Museos, el Departamento de Política social, el Instituto de Orientación Profesional, el Departamento de Agricultura y el Consejo de Pedagogía que entre otros trabajos dirige la publicación de la colección «Minerva», compuesta de pequeños opúsculos de divulgación condensada de conocimientos útiles, a precio de coste material y escritos por las primeras firmas de la intelectualidad catalana.

No quedan en la zaga en tan fructuosa actividad la «Comisión de Cultura» del Ayuntamiento de Barcelona, ni tampoco un sinnúmero de instituciones doctas, tales como la «Real Academia de Buenas Letras», la «Academia de Ciencias y Artes», la «Antigua Sociedad de Amigos de la Instrucción», la «Unión Jurídica Catalana», el «Orfeo Catalá», el «Centre d'Excursions de Catalunya», la «Agrupación de Médicos de Lengua Catalana», etc., etc.

Los escritores de las últimas producciones han tenido su órgano en «La Revista», dirigida por López Picó, la cual, además de prestar acogida exclusivamente a sus trabajos de vanguardia, ha publicado, arrojando la indiferencia del gran público, un crecido número de libros que forman una notable biblioteca de crítica literaria y artística, única en su género.

L'Editorial Catalana, S. A.

A resolver con decisión el problema de despertar y estimular el interés del gran público se ha dedicado la «Editorial Catalana, S. A.» constituida cuatro años atrás por los directores del movimiento político nacionalista con la cooperación económica de algunos patriotas acaudalados.

Por primera vez ha actuado en el campo de las letras catalanas una sociedad editorial dotada del utillaje técnico y económico indispensable. En lo cuarenta y ocho meses que lleva de activo funcionamiento ha publicado en condiciones económicas, más de 150 títulos, que suman la respetable cifra de unos 250 mil volúmenes, y ha editado, además, diversas revistas cuya tirada total se aproxima a un millón de ejemplares.

En su Biblioteca figuran traducciones de las obras más selectas de las literaturas extranjeras antiguas y modernas, reediciones de las obras más celebradas, de los literatos más notables y algunas nuevas de firmas acreditadas. Con el título de «Enciclopedia Catalana» lleva publicados 32 excelentes manuales redactados por las autoridades más prestigiosas de cada una de las variadas materias a que se contraen. Por su magazine «D'ací i d'allà», ha desfilado toda la vida cultural artística, patriótica y social del pueblo catalán. Y sus revistas «Economia i Finances» y «Agricultura» han informado al día a sus lectores del movimiento económico, financiero y bancario, comercial e industrial, y de todos los progresos, descubrimientos científicos y procedimientos prácticos relativos al cultivo de la tierra.

Los éxitos hasta aquí conseguidos, de los cuales da una ligera y significativa idea el hecho de haberse

vendido en un breve periodo de tiempo 4.000 ejemplares de la «Enlida», de Virgilio, aquí donde algunos años atrás no había llegado a colocarse 40 de una traducción de Esquilo, ha movido a la empresa a establecerse en edificio propio para ampliar su esfera de acción. Las series de sus publicaciones periódicas se aumentarán con la «Revista de la Vida Municipal», redactada por la Escuela de Administración local; con una «Biblioteca Teatral» dirigida por la Escuela de Arte Dramático, y con la titulada «Fundació Bernat Metge», colección de los clásicos griegos y latinos cuya traducción al catalán (con el original a la vista) se ha confiado a los más esclarecidos helenistas y latinistas de Cataluña.

La «Fundació Bernat Metge»

Con esta publicación tiéndese a subsanar el brusco truncamiento de la ilustración humanista que hubo de experimentar Cataluña (a pesar de haberse adelantado en esta materia a las restantes tierras hispánicas), a causa de haber coincidido con el apogeo del Renacimiento su unión con Castilla y con ella la decadencia consiguiente al quebranto y a la pérdida de su nacionalidad política.

El señor Cambó, iniciador de la empresa, aspira a que Cataluña, a fuer de hija directa de Grecia y Roma, que fueron sus colonizadoras, al dar a los clásicos una interpretación íntima recobre la plena posesión de aquellos elementos básicos de la cultura general, utilizados tan fecundamente por otros pueblos de su propia estirpe, como fondo común de toda educación verdadera, entendiendo que por haber renacido las letras catalanas en pleno romanticismo, permanecen en gran parte exhaustas del ingrediente clásico que ha de hacerlas perdurables.

El vivísimo interés demostrado por los políticos nacionalistas en pro del desarrollo de las letras catalanas, de la depuración y del ennoblecimiento del idioma y de la difusión de su producción editorial, se justifica plenamente por constituir la posesión de una lengua propia, el principal distintivo de toda nacionalidad. En el amor ingenuo del pueblo catalán hacia su verbo natural, expresión pura y genuina de su espíritu, se estrallarán siempre todos los intentos de los que persiguen una asimilación completamente imposible. Cuatro siglos de dominación aceptada sumisamente por la generalidad de las clases más doctas e ilustradas, no lograron extirpar del espíritu del pueblo el apego a su lengua. Menos podrán pretenderlo ahora que del uso vulgar a que vivía relegado ha conseguido escalar las altas cumbres de la cultura en todas sus manifestaciones.

En el concepto no hay quien ante sus pasmosos efectos culturales le escatime sus encomios. Ni los partidarios más acérrimos de la hegemonía castellana dejan de rendirse a la evidencia. Pero, en cambio, ya que no ponen trabas, ni por otra parte encontrarían medio de ponerlas a la libre y espléndida difusión de las letras catalanas, impiden con fuerza autoritaria que la lengua nativa se utilice como insubstituible elemento pedagógico que habría de ser, en las escuelas nacionales de primera enseñanza, y se aferran a que las funciones del notariado y de los tribunales de justicia se ejerzan por personas completamente desconocedoras del idioma, las costumbres e incluso de las instituciones jurídicas del pueblo catalán.

Aquella oposición y estos vejámenes engendran un estado general de descontento y contribuyen a avivar los radicalismos separatistas entre los elementos militantes del nacionalismo catalán, cada día más numerosos y enardecidos.

Inmenso daño inflieren a la difusión de la lengua castellana en Cataluña, los que a título de ser la oficial del Estado español se obstinan en imponerla en todas las actos de la vida pública, en la escuela y en los tribunales. Con la desaparición de todo asomo de imposición se extinguirían «ipso facto» todos los fermentos pasionales y los catalanes

como hijos de una tierra de libertad y de sentido práctico, sabrían hacer buena la frase de Miguel S. Oliver al contestar a un admirador de su soberano dominio de las lenguas castellana y catalana: — «Esto se debe sencillamente — dijo — a que yo nunca he conocido ni tenido amor a los antagonismos».

Pierre Rouquette a «L'Esclair» diu:

«Le Feu» a Barcelona

Il nous serait difficile, avec si peu de place et d'ausi rares chroniques, de donner une idée, même approchée, de l'activité catalane et d'ailleurs, nous nous préoccupons ici surtout du mouvement intellectuel et, en particulier, de ses manifestations littéraires. Mais notre temps a le défaut (et la qualité) d'une curiosité encyclopédique, et l'on aime savoir l'état de l'industrie et les institutions sociales d'un peuple dont on admire la littérature ou les arts. Ceux que la question ainsi posée intéresse en trouveront, dans le numéro du «Feu» du 15 janvier, tout l'essentiel. Ce numéro spécial, consacré à «Barcelona», est dû à la collaboration de quelques-uns des écrivains et publicistes les plus en vue de la Catalogne contemporaine: M. Puig i Cadafalch, président de la Mancomunitat; Rovira i Virgili, historien et spécialiste des questions politiques; ta et du grand quotidien la «Veu de Catalunya»; l'économiste Francesc Rodon; notre ami Joan Estelrich, directeur de l'«Expansion Catalane» et de la «Fondation Bernat Metge»; le poète Josep Carner; le sénateur Joan Pich, commissaire général de la Grande Exposition Internationale des Industries Électriques de Barcelone; Leandre Cervera, membre du Conseil central de l'«Acció Catalana» (groupe politique récent qui conclut au séparatisme, et a pour organe le quotidien «La Publicitat» renouée); le littérateur Josep Pla, député de la Mancomunitat; Cristófor de Domenech et Rafel Benet, critiques d'art. Joseph d'Arnaud les présente en évoquant l'antique amitié catalano-provençale et la belle Ode aux Catalans de Mistral; Adolphe Falgairrolle parle de l'«Editorial Catalana», C. Peyret des industries barcelonaises; Xavier Nogué, l'un des meilleurs peintres catalans de notre époque, a fait les illustrations.

«La Veu de Catalunya»

L'article d'Adolphe Falgairrolle a ravivé en nous le désir, depuis longtemps caressé, de parler de la Presse et du Livre Catalan. Aujourd'hui encore, il nous faudra borner à quelques brèves notes éparées. Nous recevons tous les jours la «Veu de Catalunya», organe de la Ligue Régionaliste, quotidien politique et d'information le plus important de Barcelone. Il pourrait servir de modèle à plus d'un de nos journaux français, et si nous avions un organe provençal, nous le souhaiterions suivant son ordonnance et sa méthode. Son format, plus petit que le format ordinaire de nos journaux, le rend plus maniable et lui donne un certain air d'intimité qui (en dehors de toutes considérations techniques) nous plaît fort. Il a au moins douze pages; et souvent seize.

Informations de la Péninsule, de l'étranger, des terres catalanes; Vie maritime et commerciale; un remarquable éditorial politique; un feuilleton, et tout à tour, durant la semaine, une page littéraire une page artistique, une page musicale, une page sportive, depuis peu de temps une page consacrée au cinéma, une page théâtrale, auxquelles collaborent (pour tout ce qui est de la politique des lettres et des arts) les meilleurs écrivains de notre temps. Josep Carner i public des contes et des vers (récemment, des traductions de Leopardi); Josep Maria Junoy, un des esprits les plus fins et les plus cultivés de la jeune génération littéraire; y donne, presque chaque jour, sous la rubrique «Les Idées et les Images», les réflexions les plus diverses et les plus exquises sur la

nature, la ville et la campagne, la littérature, l'art, la philosophie, l'actualité, l'histoire (et comme il y a longtemps que nous lui devons cet hommage, on nous permettra d'insister un peu: on retrouve là cette délicate ironie, ce juste goût, sous une apparence quelquefois légèrement paradoxale, cet idéalisme tempéré, qui marquaient déjà sa manière quand il faisait du post-lyrisme avec ses «Calligrammes», loués de Guillaume Apollinaire, ou en sortait à peine dans les tercets français et catalans «d'Amour et Paysage», élégants et moqueurs.

Josep Maria Junoy, qui connaît admirablement notre littérature et notre langue, tient, à Paris, la chronique catalane du «Gaulois» et ne craint pas de citer Maurras et Auguste Comte, dont la ferme discipline intellectuelle a certainement déterminé son évolution classique, ce qui ne l'empêche pas d'être d'un catholicisme exact autant que profond et sensible. Mais Josep Maria Junoy a la discrétion du langage et il respecte les genres.

Nous avons dit que «La Publicitat» transformée est, depuis quelques mois, l'organe du récent mouvement séparatiste. L'espagnol et le catalan y faisaient autrefois bon ménage; elle est, aujourd'hui, comme la «Veu», exclusivement rédigée en catalan.

La revista i el llibre català

Nombreux sont les magazines («D'Art d'Allà») les revues techniques ou spéciales («Agricultura, Economia i Finances», «Bulletin Officiel de la Mancomunitat»), la «Revista de la Via Municipal», les revues littéraires dont «La Revista» est le type accompli. Le poète J. M. López-Picó la dirige, dans le souvenir exaltant et pieux de son fondateur, Joaquim Folguera, dont les 24 ans, après une œuvre d'importance et de qualité déjà étonnantes, promettaient tant. On peut dire que tous les écrivains contemporains y collaborent, et les prémices des plus jeunes y sont offertes avec de nombreux fruits d'un peu tous les climats européens. Et cela parfois même dans un excès d'ecclésiastisme.

«La Revista» a ses éditions, d'une rare élégance, ou se poursuit une charmante anthologie de traductions (Jaume, Beaudelaire, Keats, Chénier) et d'autres œuvres catalanes originales: poésie, critique littéraire, critique et reproductions d'art, histoire.

Il y a d'ailleurs, cent maisons ou sociétés d'édition qui toutes rivalisent de bon goût typographique, et les ouvrages recue par nous depuis un mois émanent des plus diverses. Les «Vint Cançons», de Thomas Garçes sont de la «Llibreria Nacional Catalana», que dirige le poète d'avantgarde Salvat-Papassot (homme d'esprit et de goût malgré son avant-gardisme), ainsi que les poèmes de Josep M. de Sureda (l'Ocell d'aurat, poème barbare de Serrallonga), et le Joan Maragall du même auteur. L'Almanac de la «Poesia» pour 1923 sort des presses de l'éditeur Altés, qui est presque l'éditeur ordinaire du poète Josep Maria López-Picó, puisque la plupart des poèmes de ce dernier ont été publiés par lui. L'«Ateneu Empordanès», qui maintient et exalte les traditions de l'Empordà (localité autrefois indépendante et qui a laissé un nom dans l'histoire catalane, aujourd'hui absorbée par l'immense Barcelone dont elle n'est plus qu'un quartier), l'«Ateneu Empordanès» a aussi ses presses qui n'impriment que des œuvres empordanaises par leur auteur ou leur objet, telles le «Ramon Muntaner» de Carles Rahola, les si beaux «Poèmes de Tarda», de Miquel de Palol; les «Instantànies» (proses), de Josep Ferrer. On peut dire en bref que presque tout éditeur catalan peut montrer avec honneur une bibliothèque d'ouvrages nationaux sortie de sa maison.

L'Editorial Catalana

Mais l'entreprise la plus importante, la plus étonnante, entreprise presque formidable, est celle qui dirige M. Joan Estelrich, nous voulons dire l'Editorial Catalana. Cette Société anonyme a déjà publié presque tout ce qui y a de plus intéressant dans les littératures étrangères et dans les lettres catalanes anciennes et modernes. Dans sa Bibliothèque Catalana: des Contes de Josep Carner, les «Lleures Barcelonins» de Josep Maria López-Picó, des Pages choisies (Proses triades) du grand Santiago Rusiñol, des œuvres de Carles Rahola, Prudenci Bertrana, J. M. de Sagarra, etc., etc.; dans sa Bibliothèque littéraire: des traductions de Virgile, de Sophocle, d'Homère, de Salustius, de Goethe, de Lafontaine, de Molière de Shakespeare, de Musset, de Dickens, de Bédier,

de Louis Bertrand, de Daudet, de Villiers de l'Isle Adam, de Gogol, etc., etc.; dans sa Bibliothèque encyclopédique («Enciclopèdia Catalana»): des études philosophiques, historiques, politiques (telle «Regionalisme i Federalisme», de Duran i Ventosa, compendium du nationalisme catalan), des ouvrages d'agriculture, d'esthétique, de grammaire, etc.

C'est elle qui assume aujourd'hui l'énorme et magnifique tâche assignée à la «Fondation Bernat Metge», dont le premier volume, un «Lucrèce», est sur le point de sortir.

On comprend la rapidité avec laquelle a pu se reconstruire une culture catalane et se répandre la langue, lorsque l'on considère ce prodigieux effort de librairie. Il est vrai qu'il y fallait un public de lecteurs, mais celui-ci on a bien des moyens de le

créer, et nous croyons fort qu'un des plus sûrs est d'abord de mettre au jour les journaux et les livres à lire. Cette audace a manqué, chez nous, jusqu'à présent. Certaines des meilleures œuvres de nos auteurs provinciaux du siècle dernier sont, épuisées sans qu'on les réédite, nous n'avons pas encore d'Anthologie commode de nos troubadours, ni d'adaptation de leurs plus célèbres ouvrages en provençal moderne. Et autour des livres que l'on peut trouver encore en librairie, en dit-on étié, une conspiration du silence: on nomme quelquefois Mistrall, Aubanel, Roumanille, on les analyse peu ou incomplètement, et l'on ignore ou laisse ignorer qu'à côté des poètes, nous avons eu des prosateurs, des journalistes, et que tous les éléments d'une littérature complète, théâtre et poésie, nous les trouvons chez nos écrivains. — Pierre Rouquette.

A L'AJUNTAMENT

Consistori del 21 de març de 1923

A la sala nova del Consistori, i amb la presidència de l'Alcalde, senyor marquès d'Alfala, a les 555 de la tarda, s'obre la sessió que és ordinària i de primera convocatòria.

El secretari llegeix i és aprovada l'acta de la sessió anterior.

MANIFESTACIONS DE DOL PER LA CATASTROFE DE LA CARRETERA DE RIBES

Els senyors Escola i Santamaria, regidors pel districte X, assabentant al Consistori que hi hagué una altra topada d'un tren del ferrocarril del Nord amb un cotxe del tramvia del Giot i Sant Andreu, en el lloc on es creuen la carretera i la via fèrria, ocasionant la mort de dos passatgers del tramvia i 20 ferits.

Causa indignació el menyspreu amb que les companyies carrilaires tracten a la ciutat, atropellant vides i hisendes dels ciutadans. Caldria que l'Ajuntament estudiés si és possible, evitar aquestes catastrofes que periòdicament es van succeint en el mateix lloc, tant per la defectuosa instal·lació de les vies, com per la desconnexada velocitat com per allí passen els trens.

Fan manifestacions de condol per les víctimes i de protesta contra la Companyia.

El senyor Maynés s'adhereix a les manifestacions de condol i de protesta per la catastrofe esdevinguda a la carretera de Ribes, i cal reformar la protesta perquè si al matí ha esdevingut aquesta catastrofe, aquesta tarda n'ha esdevingut un accident, si no tan greu, molt gaire d'esment a la Granvia Diagonal, encara que amb el ferrocarril elèctric, lloc on també hi sovintegen les desgràcies ocasionades pels trens elèctrics.

Hi hagué un moment en què l'Empresa dels ferrocarrils elèctrics de Catalunya, semblava disposada a solucionar aquestes conflictes, fent circular soterraniament els trens; però han anat passant dies i com que els trens van a la velocitat que volen, a l'Empresa sembla que ja no li interessa aquella solució, deixant-la íntegra per l'Ajuntament si a la ciutat li interessa. El mateix passa amb les vies dels ferrocarrils del Nord i de M. S. i A., que estan esparpades pels districtes IX i X de tal manera, que obstruïxen la urbanització i causen nombroses desgràcies dels vianants que tenen la precisió de transitar per aquells indrets. Mentre puguin portar els trens a velocitats imprudentes metant persones i aixafant cotxes del tramvia i tota mena de vehicles que circulen per allí, a les Companyies no els té cap interès el solucionar amb esperit humanitari i de respecte a la ciutat, el transcendental problema de la circulació ferroviària pel pla de Barcelona.

D'altra manera s'ho mirarien si les autoritats governatives, les úniques que tenen autoritat sobre aquestes empreses, es preocupessin de la vida dels ciutadans i de l'interès de la ciutat, abans que dels interessos de les grans empreses i els imposessin l'obligació de complir disposicions que dictessin per a impedir aquestes catastrofes; no permetessin que els trens vagin pel mig dels carrers de la ciutat tan ràpidament com van pel camp.

Les empreses ferroviàries, van al seu negoci a costa de la vida dels ciutadans i l'interès de la ciutat, el que és incomprensible és que les autoritats governatives i judicials els ho consentin i no facin res per impedir-ho.

Si els imposessin traves i sancions a proporció dels greuges que fan, ja no els interessaria tan el desentendre's de la solució del problema, ja ne deixarien a la sola resolució de l'Ajuntament, que no té potencialitat econòmica per a fer pel seu compte les costosíssimes obres que caldria realitzar.

Per tant, si s'ha posat a estudi d'una comissió aquest problema que l'Ajuntament hi aporta la idea de que de seguida les autoritats competents dictin mesures en defensa de la vida dels ciutadans i de l'interès públic.

El senyor Bordes pronuncia paraules de condol per la catastrofe i proposa que s'exigeixin les degudes responsabilitats a l'Empresa del ferrocarril.

El senyor Arquer s'associa a les manifestacions de condol i protesta de que per les vies de la ciutat la vida dels barcelonins no estigui garantida. L'alcalde declara que constarà en acta les manifestacions de sentiment i de protesta fetes, i proposa que l'Ajuntament alenqui degudament als ferits i enterris als morts.

S'aprova així per unanimitat.

DESPATX OFICIAL

Es llegeix un ofici de l'Alcaldia, assabentant al Consistori dels assumptes informats per la Comissió de govern en Junta del 13 de l'actual, i aprovats per l'Alcaldia.

DE DAMUNT LA TAULA

LA NOVA DIVISIO DE LA CIUTAT EN DISTRICTES

Des del 21 de febrer que a instància del senyor Romeu està pendent de discussió el projecte de nova divisió en districtes de la ciutat, i que l'esmentada divisió pugui entrar en vigor pel primer d'agost pròxim.

Poques ganes deu tenir de discutir quan no entra al Consistori.

També ha demanat l'ajornament el senyor Rocha.

El senyor Junyent, president de la Comissió Central, s'estranya que un dictamen de caràcter essencialment tècnic provoqui aquesta prevenció i pugui ésser objecte de discussió. El senyor Romeu, que ens anuncia que vola discutir-lo, no és aquí; hi ha presentades esmenes de regidors radicals i també de tradicionalistes, perquè aquesta qüestió es declarà de Hure d'assó. Jo crec que totes aquestes esmenes, més que en Consistori, caldria discutir-les a la Ponència, i particularment he de dir que accedeix a ajornar vuit dies la discussió i totes les minories es comprometen formalment a concórrer a la sessió vinent i millor si vénen a la Ponència a discutir les esmenes que vulguin presentar.

El senyor Maynés fa observar que aquest dictamen, a instància del senyor Romeu, s'ajorna primer vuit dies; es compromet formalment a discutir-lo després d'un altre ajornament de 15 dies (avui) i ara es demana que s'ajorni vuit dies més, pretextant l'absència del senyor Romeu, que és diu que vol discutir-lo i no entra al Consistori quan jo acabo de veure'l pels corredors de la Casa Consistorial.

Es aquest un problema de resolució urgent d'ença de l'agregació de Sarrià, perquè sino s'originaran conflictes: o no es resol i aleshores es deixa Sarrià confós dins del districte VII, o es fa en temps de bonic perquè s'hi puguin adaptar les noves llistes electorals i puguin regir en les vinentes eleccions municipals, en les quals és

més indispensable i d'aplicació més urgent, una perfecta divisió.

No se si el senyor Junyent, en fer la concessió de vuit dies més d'ajornament, podrem arribar a la solució dintre del termini reglamentari.

El senyor Junyent diu que si s'hagués pogut resoldre dintre del termini legal, ja no hauria proposat aquest nou ajornament.

El senyor Maynés pregunta al senyor Rocha si es compromet a discutir preferentment el dictamen. (El senyor Rocha: a discutir i a presentar esmenes.) Aleshores em conformo amb l'ajornament.

S'ajornen també la majoria dels dictamins del damunt de la taula, alguns d'interès particular i de tràmit ordinari, són aprovats.

DESPATX ORDINARI

Entre els dictamins aprovats, hi ha l'acta de la subhasta adjudicant per 1.121.211 pessetes a En Manuel Salles Comellas, la construcció de voreres en diversos carrers de l'interior.

S'aprova el pressupost de 113.060 pessetes per a construir empedrat, clavegueres i altres obres d'urbanització des de la carretera de Ribes entre els carrers de Sant Jacint i Espronceda.

S'aprova el permís provisional sol·licitat per la S. A. «Els Tramvies de Barcelona», per a construir la línia Plaça Antoni López, Via Laletana a la Rambla de Catalunya, a l'ensam de les obres que realitza el Metropolità.

En mèrits d'un concurs, es nomena director de l'Escola d'Orbs, sords-muts, deficientes i laboratoris semblants, a En Joan Alsina Melé, actual director de Deficients.

DE CULTURA

S'aproven diversos dictamins de Cultura, donant inversió als romanents de les consignacions en pressupost.

El dictamen proposant que als empleats de les diverses institucions i organismes que dependeixin de la dita Comissió i que tenen reconeguda categoria de Caps de Negociat, se'ls concedeixi una gratificació de 5.000 pessetes, aplicant-se l'impost d'aquestes gratificacions al romanent del pressupost de la dita Comissió.

El senyor Maynés demana l'ajornament perquè no es doni peu a peticions semblants de totes les altres Comissions.

El senyor Bordes no s'oposa a l'ajornament, però adverteix que cosa semblant han fet les altres Comissions.

El senyor Maynés diu que cap altra Comissió ha demanat que la resta de consignació (sense dir quan és), es reparteixi entre empleats (sense dir quin són).

Suposo que la Comissió vol gratificar a empleats que treballen, complint llur obligació, per la qual ja cobren el seu corresponent. S'ha d'acabar el gratificat (a més de cobrar el sou) al que treballa; no, el més just és que per tots els mitjans s'eviti el que hi hagi empleats que cobren i no treballen.

Cal saber totes les dades que he indicat.

El senyor Degollada, considera pertinent la demanda del senyor Maynés i les comunicaran al Consistori.

El senyor Maynés diu que demana els noms d'aquestes persones a les quals es vol gratificar perquè suposa que no són caps de Negociat, i aleshores en posaria en el confiat de provocar reclamacions de funcionaris de totes les altres Comissions que es trobessin en situació semblant. Dic això perquè em consta que el cap de la Secció de Cultura ha cobrat ja la corresponent gratificació.

S'ajorna la discussió del dictamen.

PROPOSICIONS

ELS PADRONS DE CEDULES PERSONALS I ARBITRI SOBRE LLOGUERS

Una gels senyors Blajot, Viza i Santamaria, perquè s'acordi:

Primer. Que s'aprovin els padrons de l'impost de cèdules personals i arbitris sobre lloguers i siguin exposats al públic per termini de 15 dies, entenent-se que les inscripcions no reclamades en el dit termini, es tindràn per fermes i consentides.

Segon. Que el període voluntari de cobrament respecte a l'arbitri sobre lloguers s'efectuï durant el segon mes de cada trimestre, i el de cèdules personals començar el 13 del pròxim abril, per a acabar el 14 de juliol següent.

Tercer. Que el objecte de que els contribuents puguin proveir-se de llurs cèdules abans de que s'acabi la vigència de les de l'exercici anterior, s'expedeixi a qui ho sol·liciti, des del dia 3 del vinent mes d'abril. (Aprovada.)

UNA ALTRA ENQUESTA SOBRE LES HISendes LOCALS

Es llegeix una altra proposició dels senyors Viza, Rocha, Maynés i Arquer, perquè s'acordi:

Primer. Que, amb criteri semblant al manifestat per l'Ajuntament en ocasions similars, soles o conjuntament amb la representació de les primeres ciutats d'Espanya, s'informi en l'enquesta oberta pel Ministeri de Finances a fi del qual la Comissió de Finances d'aquest Municipi designarà una ponència dels seus membres perquè contesti al qüestionari cirkulat.

Segon. Que també es faci present al dit Ministeri la necessitat de reformar junt amb les Hisendes locals l'organisme administratiu que les regela, ja que si aquesta segona reforma serà ineficaz la primera, per falta de facultats en la percepció i per excessives traves en aplicació de les rendes municipals, a fi del qual, es reiteraran modificacions en el que es jutgi oportuna les conclusions aprovades en la reunió d'Ajuntaments de més de 100.000 ànimes, de 23 d'octubre de 1919. (Aprovada.)

CONGRES HISPANO-AMERICÀ

Una altra proposició dels senyors Maynés, Rocha, Sabater, Vilaseca, Junyent i Bosch-Labruja, perquè es cedixin plantes a la Cambra de Comerç per a adornament del local de Llotja, amb motiu de la recepció del Congrés Hispano-Americà. (Aprovada.)

EL TRIBUNAL INDUSTRIAL

Una altra proposició dels senyors Blajot, Santamaria i Sansalvador, que per a les despeses de les eleccions de vocals patrons i obrers del Tribunal Industrial, es posi a disposició del president de la Junta de Reformes Socials, la quantitat de 2.000 pessetes.

ELS ESLLAVISSAMENTS DE ROQUES DEL MONTJUICH

Després de breus paraules dels senyors Capdevila i Tusell, resta aprovat el dictamen desitjant-se 97.200 pessetes a la provisió dels treballs que es fan a Montjuich, per a prevenir els esllavissaments de roques que sovint hi ha damunt del Morrot.

L'alcalde els assabenta que la vinent sessió (que s'obreu en Setmana Santa), es farà, de primera convocatòria, el dilluns.

I no havent-hi altres assumptes a tractar, l'alcalde declara clore la sessió a les 726 del vespre.

Necrològica

A la Seu d'Urgell comptant 71 anys d'edat ha mort el prestigiós banquer En Joan Fornesa i Roderas.

El senyor Fornesa era un ciutadà laboriós havent-se fet un nom a les terres de l'Alt Urgell i la Cerdanya havent també impregnat importants obres a les comarques pirenenques.

D. E. P. Rebi la seva família singularment el seu fill el diputat de la Mancomunitat En Joan l'expressió del nostre condol.

Els Pomells de Joventut

El Pomell de Joventut «Nostres Amors» dilluns assistí col·lectivament a l'audició de Sardanes que en honor del malaguanat compositor N'Emili Gaya (germà que fou de l'activa pomellista Marina Gaya del dit Pomell) organitzaren el Foment Martini i el Foment Sardanic Martinec.

El Pomell de Joventut «Santa Eulàlia» de Barcelona, feu diumenge passat una visita col·lectiva a casa dels senyors de Farguell (Plaça de Santa Anna, 9), lloc on es guarda l'anomenada pedra de Santa Eulàlia.

Els amos de la casa reberen molt bé les pomellistes, ensenyant-les la reliquia de la Santa, i donant-les tota mena d'explicacions sobre la dita reliquia.

Després de la visita, les pomellistes explicaren als senyors de Farguell la vida i actuació dels Pomells de Joventut de Catalunya; i ells obsequiaren les senyores amb un esplèndid «lunch».

Després s'acomodaren les pomellistes dels dits senyors, quedant mútuament els vint i els vint i tres molt contents i entusiasmats de l'estona que havien passat junts.

Amb motiu de celebrar-se la festa de Pasqua de Resurrecció, la Federació de Pomells de Joventut de la Barceloneta ha organitzat un cor de pomellistes per a sortir a cantar la nit de Pasqua.

Serà enguany la primera vegada que els petits i joves pomellistes sortiran a cantar un enfilat de boniques cançons apropiades a la popular i escacenta nit de Pasqua.

Es desear que la barriada de la Barceloneta sabrà acollir amb simpatia la iniciativa de la Federació de Pomells, que amb tanta arduesa treballa per a fer més ferma la tradició dels pobles de Catalunya.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Detencions a Irlanda

Dublin, 21. — S'han practicat 21 detencions i s'ha recollit gran nombre de fusells, revòlvers i moltes municions. — Havas.

Jueus en vaga a Viena

Viena, 21. — Duen els diaris que el personal de l'Associació cultural israelita de Viena s'ha declarat en vaga per haver-se-li negat el 20 per 100 d'augment en els sous que tenia sol·licitat.

Entre els vaguistes hi figuren funcionaris de la major categoria, així com salmistes i cantors de la capella.

Els rabins es neguen en exercir el seu Ministeri a la Sinagoga, essent reemplaçats en les atencions del servei per persones laiques. — Havas.

La Comissió del control

Paris, 21. — La Conferència d'Ambaixadors es reuneix aquest matí al Ministeri de Negociis Estrangers i pren com a objecte de l'informe presentat pel general Nollet, sobre la Comissió de control a Alemanya, que ha reprès la seva activitat a partir del dia 15 dels corrents. — Havas.

La Conferència de Londres

Londres, 21. — Aquesta tarda a dos quarts de quatre i sota la presidència de Lord Curzon s'han reunit per primera vegada tots els representants i pèrits francesos, anglesos i italians encarregats d'estudiar la qüestió d'Orient.

Com sigui que en prèvies converses particulars havien arribat a resultats satisfactoris, els reunits han pogut dedicar-se des del primer moment a examinar el fons de l'assumpte.

Es creu que dissabte vinent hauran terminat els seus treballs. — Havas.

Londres, 21. — Si en les conferències que han de celebrar els representants i pèrits francesos, anglesos i italians encarregats d'estudiar la qüestió d'Orient, és considerat necessari, serà cridat l'ex-president grec senyor Venizelos, perquè informi entre altres punts, sobre les reparacions en la part que l'afecta a Grècia. — Havas.

Londres, 21. — Els pèrits senyors Fromageot i Bargeton han examinat aquest matí en unió dels tècnics del Foreign Office la majoria, si no la totalitat de les qüestions que foren objecte de conversacions en la sessió plenària, la primera reunió de la qual tingué lloc al Foreign Office a dos quarts de quatre de la tarda. — Havas.

Els kemalistes

Constantinoble, 21. — Comuniquen de Konia que ha arribat Mustafa Kemal Baixa.

També s'annuncia des d'Angora que l'Assemblea Nacional turca dependrà demà, dia 22, les seves sessions. — Havas.

Una altra protesta alemanya

Berlin, 21. — La Comissió de Negociis Estrangers del Reichstag es reuneix el vinent diumenge per a tractar de la situació exterior.

El Govern alemany ha demès al Govern francès, mitjançant l'encarregat de Negociis a París, una nova protesta contra els suposats actes de violència, que diu s'han comès al Ruhr. — Havas.

Arriba a Londres Lord d'Avernon

Londres, 21. — L'ambaixador d'Anglaterra a Berlin, Lord d'Avernon, ha arribat aquest matí a Londres.

Interrogat pels periodistes, el dit diplomàtic ha manifestat que el seu viatge no té caràcter oficial. — Havas.

Poincaré i Quiñones

Paris, 21. — L'ambaixador d'Espanya en aquesta capital, senyor Quiñones de León, ha estat aquesta tarda al ministeri de Negociis Estrangers conferenciant amb el president del Consell, senyor Poincaré. — Havas.

La circulació entre Alemanya i la zona ocupada

Coblença, 21. — L'Alta Comissió internacional, dels territoris renans ha decidit que fins a nova ordre es prohibeixi tota circulació nocturna, llevat de les vies fèrries entre els territoris ocupats i l'Alemanya no ocupada.

La disposició entrará en vigor avui dia 21 a les vint hores. — Havas.

Càrrecs parlamentaris francesos

Paris, 21. — La Comissió de Negociis Estrangers ha elegit president al senyor De Selves, en substitució del senyor Gazon Doumenge.

El senyor Victor Berang ha estat nomenat vice-president. — Havas.

Mort d'un arquebisbe polonès

Varsòvia, 21. — Ha mort l'arquebisbe catòlic-romà de Lvov. — Havas.

El desarmament d'Alemanya

Paris, 21. — Telegrafien de Londres al «Petit Parisien» que amb motiu de la decisió de cooperar en el compliment de les clausules del Tractat concernent al desarmament d'Alemanya, el govern britànic ha enviat al seu representant en la Comissió internacional del desarmament instruccions idèntiques a les que han estat rebudes pel general Nollet. — Havas.

Novapenyora a Dusseldorf

Dusseldorf, 21. — Amb motiu dels actes de sabotatge realitzats a les línies telefòniques i telegràfiques dels arrabells de Dusseldorf, ha estat imposada a aquesta ciutat una multa de vint milions de marcs, que les autoritats d'ocupació han fet efectives per si mateixes, incautant-se, a l'efecte, d'aquesta quantitat, a la Casa de l'Ajuntament i en la penyalament a la Direcció general de Comunicacions. Dins, han estat detinguts dos alts funcionaris de l'esmentada direcció. Altres foren detinguts i expulsats per les autoritats franceses, vint-i-set funcionaris de Duane. — Havas.

La pau del centre d'Europa

Berlin, 21. — El periòdic «Deutsche Zeitung» diu que, com a mesures de seguretat contra qualsevol agressió per part de la Petita Entesa, s'ha d'exigir l'anexió a Alemanya de l'Austria alemanya i la formal garantia de que França no podrà concertar cap tractat d'al·liança sense el consentiment de la Societat de les Nacions i d'Alemanya. — Havas.

La Societat de Nacions i els transports

Ginebra, 21. — La sub-comissió de transports ferroviaris de la Societat de les Nacions, ha examinat el projecte de convenció general sobre el règim internacional de línies ferroviàries, elaborat pel Comitè de pèrits.

Aquest projecte ha estat redactat en forma de convenció i d'estatut, comprèn la codificació sumària de les obligacions internacionals actualment reconegudes, per als transports Testa, enviat pontífic al Ruhr. — Havas.

La telefonia internacional

Paris, 21. — Avui s'han reunit al Ministeri de Comunicacions els membres del Comitè internacional encarregat d'estudiar els resultats de les proves de la telegrafia a gran distància.

El Comitè decidí unànime en reconèixer la necessitat de crear una Comissió internacional permanent, per a ocupar-se de tot el que afecti a la telefonia internacional i informar-ho al Comitè.

Aquest ha entrat ja en l'estudi dels principis en què haurà de basar-se la construcció, conservació i ampliació de les xarxes internacionals.

Espanya està representada en la reunió del dit Comitè. Havas.

Vaixell comercial soviètic

Constantinoble, 21. — Avui ha fondejat en aquest port el primer vaixell de comerç amb pavelló soviètic. Ve varregat de mercaderies. — Havas.

L'enviat pontífic al Ruhr

Roma, 21. — S'annuncia oficialment la sortida cap a París de Monsenyor Testa, enviat pontífic al Ruhr. — Havas.

Nacionalista alemany alliberat

Berlin, 21. — El tinent Rossjuth, cap de moltes organitzacions secretes, que havia estat detingut a Ropsdam durant una reunió, acaba d'esser posat en llibertat, per no haver descobert el jutge d'instrucció cap fet punible. — Havas.

El comerç francès

Paris, 22. — De l'estadística publicada referent a les importacions i exportacions, resulta que les importacions durant els mesos de gener i febrer últims, s'han elevat a 4.487.908 mil francs per set milions nou cents noranta cinc mil tones, excloent en 1.194.363 mil francs i en cin-centes nou mil dues-centes tones les importacions fetes l'any 1922.

Referent a les exportacions els mesos de gener i febrer, pugem a 4.024.756 mil francs, per 4.396.142 tones, excloent referent al mateix període 1.313.215 tones. — Havas.

Rússia i els Estats Units

Washington, 21. — El comunicat del secretari d'Estat senyor Hughes, relatiu a l'absència americana en la «suspension» dels deutes russos amb Amèrica, i declara que els Estats Units no volen obligar al deutor a pagar sumes superiors als seus mitjans econòmics; però que un arranjament raonable és cosa molt diferent d'una negativa a pagar els deutes. — Havas.

Washington, 22. — El secretari d'Estat senyor Hughes, en rebre a una delegació femenina que li va parlar del reconeixement dels soviets, va declarar que les informacions rebudes pel Govern referent a la situació de Rússia, no havien aconseguit inspirar-li confiança, ni la situació de les relacions entre els dos països podia obrir una base de discussió. — Havas.

Foc a Paisley

Paris, 22. — Al «Matin» li telegrafien de Londres que un incendi ha destruït les refineries de petroli de Paisley, causant pèrdues per valor de 150.000 lliures esterlines. — Havas.

Les dressanes japoneses

Tòquio, 22. — A conseqüència de la edució d'armaments consecutiva al Tractat de Washington, han estat acomiadats 7.000 obrers que treballaven a les dressanes. — Havas.

L'aviació alemanya

Londres, 22. — Al «Daily Mail» s'ha comunicat de Berlin que una delegació de la comissió de control que presideix el general Nollet, va haver de renunciar a inspeccionar una fabrica d'aviació prop de Berlin, per no estar voluntàriament presents els directors i per negar-se els contramestres a garantir la seguretat de l'oficial belga cap de la dita delegació. — Havas.

L'ensenyament superior a Bèlgica

Brusselles, 22. — El Senat ha rebutjat la proposta de crear una Universitat flamejant a Bruges. La proposta, donat el caràcter bilingüe als ensenyaments de la Universitat de Gand, ha estat sotmesa a una comissió especial. — Havas.

El comerç anglo-espanyol

Londres, 22. — L'ambaixador d'Espanya ha assistit a l'Assemblea de la Cambra de Comerç espanyola. El senyor Merry del Val va pronunciar un discurs declarant que les perspectives comercials entre Anglaterra i Espanya són molt alentadores. Des de l'any 1920 l'intercanvi comercial hispano-britànic s'ha intensificat molt, augmentant les exportacions espanyoles i les britàniques. — Havas.

L'atemptat de Colònia

Berlin, 22. — Des de Colònia telegrafien a l'«Ageria» Wolf que s'ha aconseguit establir la identitat de l'autor de l'atemptat contra el doctor Simons, el parador del qual s'ignora. La policia segueix realitzant recerques. — Havas.

La malaltia de Lenin

Moscou, 22. — Les notícies referent a la salut de Lenin segueixen afirmant que aquest millora de dia en dia. — Havas.

La Presidència de Sajònia

Dresde, 22. — El càrrec de president del Consell de Saxònia ha recaigut a un socialista. — Havas.

Els afers d'Orient

Londres, 22. — Ahir, a la tarda, es va reunir la conferència sobre la pau d'Orient, sota la presidència de Lord Curzon. Foren nomenades tres comissions: Financiera, Economica i Política.

En els cicles ben informats s'interpreta el fet de la designació de les tres comissions com un desig de Turquia de què es reprengui l'estudi de les clausules econòmiques. — Havas.

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — CUPONS

Generalitat

LA REUNIO DEL CONSELL

Aquest matí s'ha reunit el Consell Permanent de la Mancomunitat sota la presidència del senyor Puig i Cadafalch.

El president, en rebre els periodistes, ha manifestat que els facilitaria a la premsa una nota dels acords presos.

ELS ACORDS DE L'ASSEMBLEA

Part de la reunió del Consell l'ha constituïda l'estudi dels acords presos en l'Assemblea, que han començat a tramitar-se.

UN SANATORI MARITIM

El Consell ha pres l'acord d'adquisició d'un terreny que hi ha prop del mar i a dos quilòmetres aproximadament de Tarragona, per tal d'establir un sanatori marítim per a nois tuberculosos.

Aquesta adquisició s'ha fet a base d'un donatiu.

El president, en donar-ne compte als periodistes, els ha mostrat una interessant exposició instal·lada al saló de juntes del Consell, referent a dades de sanatoris marítims de l'estranger i una de models de documentació per a l'administració d'hospitals, també d'un gran interès.

EL MAPA DE CATALUNYA

En el ja esmentat saló també hi havia exposades les darreres fulles del mapa de Catalunya del qual ja hem parlat en altres ocasions.

Les noves fulles corresponen a Torroella de Montgrí, Serós i Barcelona, havent-se rebut demés les proves acabades de les que corresponen a Gòles de l'Ebre, Vilanova i Geltrú i Sant Feliu de Guíxols, que també han estat mostrades als reporters.

EL LLIBRE FRANCES

Ha dit el senyor Puig i Cadafalch que havia estat sol·licitada una sala del Palau per a fer l'exposició del llibre francès modern que té en projecte la Unió d'Escoles i Universitats franceses.

Aquesta exposició es celebrarà a mitjans del mes d'abril i la Mancomunitat li ha donat el seu Patronatge.

Es probable que la sala on tingui lloc sigui la de la secretaria particular de la presidència.

ELS CAMINS DE LLEIDA

S'ha acordat anar al concurs de reparació dels camins rurals de la província de Lleida.

L'ESCOLA D'AGRICULTURA

Així mateix ha estat aprovada la subhasta d'obres relatives a l'acabament de l'Escola d'Agricultura.

LA FIRA DE MOSTRES

El Consell Permanent ha estat in-

vitat pel Comitè de la Fira de Mostres i per una Comissió d'industrialistes que hi tenen stands, a fer una visita a l'exposició.

Aquesta visita es farà el dimarts de la setmana entrant, a les quatre de la tarda.

LES VIENTS SESSIONS DEL CONSELL

Degut a la santedat dels dies de la setmana entrant, les acostumades reunions del Consell tindran lloc el dimarts a la tarda i dimecres al matí en lloc dels dies de costum.

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la Secció d'Hisenda:

Acord interí referent a l'autorització sol·licitada per l'Ajuntament de La Granada per a interposar recurs contenciós-administratiu contra la providència del governador per la qual es revocava l'acord del dit Ajuntament declarant responsables als vocals de la Junta del repartiment general d'aquella població per a l'any econòmic de 1920-21 de les despeses ocasionades per la seva confecció, i ordenant apremiar-les per a l'efectivitat de les dites responsabilitats.

Informe al governador respecte del recurs d'alçada interposat per don Martí Bosch i Roig contra la validesa del repartiment general fet amb caràcter extraordinari per la

Junta de Pallejà durant l'actual exercici econòmic.

SIGNATURA D'UNA ESCRITURA

Autoritzada pel notari del Col·legi d'aquesta ciutat don Melcior Cunat, signa ahir el president l'escriptura d'adjudicació a favor del conuactista D. Josep Juncosa, de l'acopi de grava per a la conservació de l'asferrat de la carretera de Vilà al coní amb Girona en direcció a Sant Hilari, Km. del 4 al 7.

LA CAIXA DE CREDIT COMUNAL

El senyor Puig i Cadafalch, en representació de la Caixa de Crèdit Comunal, ha signat avui, davant del notari don Josep Poal, l'escriptura de préstec concedit al «Celler Cooperatiu del Sindicat Agrícola de Sant Isidre de Bot», la quantitat de 25.000 pessetes, destinades a la terminació de la instal·lació definitiva del local social.

VISITES

Han visitat el president al seu despatx de la Generalitat:

El diputat per Manresa don Josep Creixell, interessat en alguns assumptes relacionats amb aquell districte.

Don Góngal de Reparaz.

El nou president d'aquesta Audiència Territorial.

El Comitè executiu de la Cambra d'heretis a la Fira de Mostres per a invitar el Consell Permanent a una visita a la Fira, que aquest farà el

pròxim dimarts a les quatre de la tarda.

El president complimenta ahir el capítol general i torna la visita a l'ambaixador del Japó.

EL «BUTILETTI» DELS MESTRES

Ha sortit el número 28 del «Butiletti dels Mestres» que conté el següent sumari:

La col·laboració dels Mestres.—Pedagogia: La Psicologia als Estats Units, per Georges Dweisharvers.—L'Assemblea del Magisteri Català. Resum d'una conferència, per J. Figarola.—Vida Escolar: Una línia pràctica sobre el rellotge, per Josep Gras Casasayas.—Una pràctica per l'ensenyament de la grafia, per Josep Pou Godori.—Assaig de valoració dels ensenyaments a l'Escola primària.—Llibres.—Revistes.—Notícies breus.

Ha estat al Palau de la Generalitat el diputat provincial en Joan Casanovas, a qui hem interrogat sobre la propera lluita electoral, havent-nos assegurat que és ja un fet la seva presentació pel districte de Vil·lafranca.

Sardanes

—Hem rebut de la notable còpia la Emperadessa, de Palafrugell, una fotografia amb el retrat dels individus que la formen.

Agram l'atenció.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA D'AVISOS I NOTÍCIES

Dijous, 22 de març de 1923

Les «profecies» del Sr. Ossorio i Gallardo

AMB molt escament oportunitat, el Sr. Ossorio i Gallardo qualifica de fàcil la seva profecia que l'actual situació d'Espanya no pot menar sinó a l'adhésió dels ciutadans que en protestin a dues menes de violència: la violència comunista a l'esquerra i la violència feixista a la dreta. I és molt justa la seva observació que quan sigui iniciada una d'aquestes dues violències, esclataran ambdues alhora, ensorrant-ho i enderrocant-ho tot.

Realment l'espectacle d'un govern de concentració lliberal, democràtica i reformista entretingut a estrafer la voluntat del cos electoral i a barrar les vies legals a l'expressió dels ideals, esdevé d'una enorme eficàcia anarquititzant i constitueix, en l'estat actual del món, una inconcebible imprudència temerària.

La forma tràgicament atàvica i cruament arbitrària en què el govern actual prepara les eleccions, demostra una inconsciència i una desapercepció amb prou feines imaginable. Quan des de les altures del Poder és revelada aquesta absència del sentit de la realitat i esdevé clar aquest conreu de les més baixes petiteses partidistes, als moments actuals de la història d'Europa, l'observador més optimista ha de creure que un país, on són encara possibles aquestes coses, resta lliurat a un fat inexorable.

Creure que a l'any 23 del segle XX, quan han passat per damunt d'Europa les terribles sotragades de la guerra gran i de la revolució social, és possible fonamentar a Espanya tota una actuació política en la resurrecció de les coaccions electorals més contràries a l'esperit de la civilització occidental, és viure conscientment o inconscientment en un món fantàstic.

Un país no pot subsistir avui enlloc del món en aquesta forma. El fet d'haver insistit en el convencionalisme i la disbaixa després de la catàstrofe de 1898, produí el desastre de 1921. I el fet de no haver estat iniciada la rectificació radical, l'esmena essencial que calia després de 1921, produirà qualsevol dia una altra catàstrofe, un altre desastre, tal volta definitiu.

Qui no ho vegi és cec i qui veient-ho hi persisteix contra una enorme, una terrible responsabilitat davant del seu país i davant la història.

La destitució de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries

Cap ciutadà accepta els càrrecs de R. O.

El governador de Girona segueix les seves arbitràries gestes, ha suspès de llurs càrrecs, que ostentaven per voluntat popular, els digníssims senyor alcalde i regidors que integren la majoria nacionalista de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries.

El poble de Castelló, amb exemplar patriotisme i dignitat ciutadana, s'ha sentit ultratjat i s'ha solidaritzat amb l'actitud d'aquells qui foren elegits amb son sufragi. El diumenge al matí arribà a la vila empordanesa, escortat per nombroses forces el senyor Carbonell, delegat del governador de Girona, el qual, havent convocat reunió extraordinària del Consistori, destituí l'alcalde popular i els regidors que guanyaren el «copo» en les darreres eleccions municipals. En tant la gervació omplia les vies principals de la vila i més de cinc cents homes adoptaven a la plaça una actitud resolta, disposats si calia a fer prevaldre llur voluntat i llur dret. El delegat es veié, però, obligat a retornar a Girona sense haver aconseguit trepar entre jels castellonins, ni entre els mateixos afiliats a la U. M. N., el nombre suficient de ciutadans que s'avinguessin, ja tot per dignitat, ja fos per por, a acceptar càrrecs governatius en contra de la voluntat del poble.

El diputat de la Mancomunitat, senyor Noguer i Comet, assabentat del que passava arribà a Castelló, essent ovacionat a la seva entrada a la casa de la vila. Tots els empleats i dependents del municipi presentaren la dimissió de llurs càrrecs, quedant per tan la població sense alcalde ni Municipi.

A no ésser per l'energica i assenyada actitud del senyor Noguer i Comet, la cosa hauria acabat malament.

El notari En Salvador Dalí requereix la credencial corresponent al delegat del govern, aquest digué que les ordres que tenia eren simplement verbals i per tant hagué de marxar de la vila enmig d'una xulada general.

Mercès a l'ofertament del propietari castelloní, senyor Garrigoles, que es féu la festa en els seus jardins l'homenatge projectat pogué tenir lloc. Assistiren a l'acte el senyor Carlos Urdà, president del Centre Nacionalista de l'Empordà, el senyor Noguer i Comet, diputat de Catalunya, En Jaume Cabarrocas i En Francesc Budallers del Centre Nacionalista de Port-Bou; i nombroses representacions de diversos pobles del districte: Riumors, Sant Pere Pescador, Pau, Vilajuiga...; també hi havia representants de Figueres. Es donà lectura a un telegrama del senyor Pla i Carrerá, (del qual es trobava impossibilitat d'assistir a l'acte) adherint-se al homenatge, sent rebut amb grans ovacions.

A les nou de la nit al local del Centre Nacionalista de Catalunya continuà la festa. La cobla «Els Rossinyols» donà un concert acabat el qual parlaren el senyor Damià Casanoves, En Jaume Cabarrocas i el senyor Bordas el (acte) adherint-se al homenatge, essent rebut amb grans ovacions.

L'acte finalitzà en mig de gran entusiasme, cantant-se «Els Segadors» i donant-se visques a En Pla i Carrerá, a l'Ajuntament patriota i a Catalunya.

Les Idees i les Imatges

UNA ESQUELA PROGRAMA

En obrir aht els diaris repararem, a la primera pàgina i a tota plana, una gran esqueja mortuoria.

Sota la creu ritual es llegeix el nom de la senyoreta Maria dels Angels Mateu i Pla, finada, santament, als 26 anys d'edat.

Tot seguit, ens assabentàvem de les entitats filantròpiques que, fent costat a la família respectable, s'associaven al dol: «La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estudi de Catalunya», el «Casal per a malalts», «L'Institut de la dona que treballa», el «Casal per a malalts», «L'Escola d'Infermeres de Santa Madrona».

Una notícia complementària ens innovava de la pietosa personalitat de la jove patricia, dels seus dots d'intel·ligència aplicada a la bondat — l'única intel·ligència, en realitat, digna de tal nom.

No és aquest el moment, però, i el lloc i el temps ens manquen per a estudiar, en detall, la santa obra en la seva flor inicial i ulterior fruitament.

Que se'ns permeti, no obstant, a nosaltres, per bé que no en siguem dignes, ni acreditats, — que ni tan sols no tinguerem, en vida, l'honor ni el plaer d'apropar-la, — retre homenatge a l'exemplaritat de la seva vida i de la seva mort.

L'esqueja de Maria dels Angels Mateu i Pla és, tant o més que una esqueja, un programa.

Un programa a meditar i a seguir, sobretot, per aquelles companyes seves en classe privilegiada i en edat graciosa, les quals es mostren, sovintejadament, massa preocupades del conreu de les vanitats elatòriques i frívols llaments fugissers, i oblidades, en excés, de la màteria i de la dolor de llurs germans.

JOSEP MARIA JUNOY

AL DIA

El tret per la culata

En l'actuació electoral — la més desvergonyida que s'hagi fet en molts anys — guia al Govern, naturalment, el desig de portar a les Corts una majoria addicta. Però a Catalunya el guia un altre mòbil: el d'ensorrar el nacionalisme. Per això veiem que, si bé la majoria dels atropells a l'autonomia municipal i a la dignitat ciutadana, els comet a favor de candidats ministerials, algun n'hi ha en profit de conservadors. Mentre arreu d'Espanya persegueix els conservadors amb encarnissament, a Catalunya, amb tal de procurar la derrota d'un nacionalista, apoya tots els que es presenten.

Però el Govern s'ha equivocat; el senyor Alba, qui és el director de les eleccions a Catalunya, deixant-se portar pel neguit propi del seu caràcter, compromet el Govern, no solament en el moment actual, sinó en l'actuació parlamentària, creant una minoria que, si en certes ocasions ha aplanat per patriotisme el camí dels governs, ara ha de pendre venjança de l'ultraque que es fa a Catalunya en la representació de tots els matisos del nacionalisme, igualment perseguits.

Arreu d'Espanya poden donar resultat aquestes despoques actuacions ministerials, perquè no hi ha opinió pública i les eleccions són el resultat de trampes i «triquinuelas» d'unes organitzacions polítiques sostingudes pels governs amb amancament a totes les lleis, però a Catalunya, el tret, al Govern, li surt per la culata i ha pensat venjar-se i es treurà els ulls. Aquí no aconseguirà sinó la vergonya de la seva actuació i fer més greu per l'Estat espanyol, el nostre problema.

Els nomenaments d'alcalde de Reial ordre; la suspensió d'Ajuntaments, el nomenament de delegats que amenacen corporacions i particulars, en

Primer Congrés del Comerç Espanyol a Ultramar

Sessió inaugural

Avui, a dos quarts de dotze, a la sala d'actes de la Cambra de Comerç i Navegació, de Barcelona, s'ha inaugurat el període preparatori del Congrés.

Ha presidit la sessió el sots-secretari del ministeri del Treball, Comerç i Indústria en representació del Govern. A la seva dreta, seien el president accidental de la Cambra Oficial de Comerç i Navegació, de Barcelona, N'Antoni Massó, del Sots-Comitè local de Barcelona; En Salvador Canals, ponent del segon Grup de les Seccions egona i tercera, i a la seva esquerra, l'alcalde de Barcelona, senyor Marqués d'Alfella, i En Josep Francesc Rodríguez, del Comitè organitzador del Congrés.

Eren també a la taula presidencial els senyors N'August Gálvez Cañero; el senyor Torroba, del ministeri d'Estat; el comte de Lavern; el senyor Bernadas, vice-president del Foment del Treball Nacional, i el Sr. Vlada, president de la Casa d'Amèrica.

El president dona per oberta la sessió, i concedeix la paraula al senyor Massó, vice-president de la Cambra Oficial de Comerç de la nostra ciutat.

Fa el senyor Massó una breu història de ço que representa per al comerç i per a tots els països del món la sala de la Cambra de Comerç, la qual, d'ençà del segle XIV és el lloc més propici per a les tasques primordials que contribueixen al sosteniment de relacions amb l'Orient i amb els països del nou món, Argentina, Brasil, Venezuela, Cuba i altres repúbliques americanes, i també els Estats Units.

Dóna la benvinguda a tots els congressistes, i se sent orgullós de compartir amb els qui han vingut d'Amèrica expressament, per a afiançar més les relacions comercials entre Espanya i aquells països que havem relacionat.

Manifesta que el món ha de veure's sorprès en contemplar un acte com el d'avui.

Espanya, la creadora dels pobles d'Amèrica, després d'un segle, i després d'haver engendrat en aquells països el seu esperit i la seva raça, Atenia abandonats els vincles que han d'unir amb els mercats hispano-americans.

No hi ha dubte — segueix dient — que la posició en la qual es troba Espanya en les seves relacions comercials amb Amèrica, és obra de si mateixa, o sia de les que les dirigeixen.

Però, també, es dot que no es vegi altra cosa que un estat fictici entre les relacions comercials d'Espanya amb alguns mercats d'Amèrica. I aquest estat fictici l'atribueix al desconeixement i a la manca d'activitat, ense la qual condició no hi ha vida, perquè el treball és la base de les indústries i aquestes són la base de la riquesa i de la grandesa d'una nació.

Una erta ovació corona el seu discurs, ple de substància i de bon amor a les tasques del Congrés.

Seguidament, ha fet ús de la paraula el senyor En Josep Gascón i Marin.

A En breus mots fa la història dels danys i perjudicis que les paraules, sense els actes que han de precedir a tota tasca, han causat a Espanya.

Recull els mètodes que han portat a celebrar el Congrés. Explica les conseqüències fatals de la post-guerra. Fixa un pla de la posició actual d'Espanya. I fa la conclusió veritat a la qual han de sotmetre's tots els pobles, si no volen ésser víctimes del tronollament econòmic que ha ocasionat la guerra. Tots els pobles no denen, no poden viure isolats; cal la concentració i l'associació, si es vol aconseguir el fi que el Congrés es proposa: el de recollir per al bé comú i agrupar totes les idees i totes les iniciatives per a l'organització.

comple d'atuir els ciutadans, els revoita i produeix, sense pactes previs, ni excitacions, una veritable solidaritat que té per lema l'amor a Catalunya i la dignitat de ciutadans.

Exemple com el de Castelló d'Empúries, com el de Badalona, com el de molts altres pobles, reaccionant fortament contra l'actuació electoral centralista, acabaran d'aixecar Catalunya contra el seu enemic secular, contra el domini de tota mena, que volen exercir els polítics de Madrid.

zació del comerç amb les repúbliques americanes, i aixamplar, per tant, el seu camp d'acció.

Aquesta finalitat té dos aspectes: el perfeccionament de l'intercanvi comercial en son aspecte jurídic i el perfeccionament de l'intercanvi en el seu aspecte comercial i industrial. Són aquestes diferents modalitats de la producció i del reball.

El mal pitjor que pateix Espanya és la facilitat amb què solventa tots els problemes de caràcter econòmic. Per això, diu, calia reunir en un Congrés tots els elements per donar una solució possible a les nostres relacions comercials amb els països d'Amèrica.

Després parla el senyor Francesc Rodríguez. Diu que, en lloc d'haver anat Espanya a Amèrica, per a dictar la seva conducta en l'esdevenidor, els espanyols han cridat els americans; però tingui's present — diu — que també Espanya anirà a Amèrica per a afrontar el problema positiu d'intercanvi comercial.

Fixa en una xifra aproximada els quatre milions d'espanyols que es troben desemparats de l'acció d'Espanya a Amèrica. És a dir, aquests espanyols que resideixen a Amèrica, viuen, sí, però no regeixen, com si so formessin part integrant de l'acció espanyola. Convé — diu — ultra les relacions comercials, infondre una acció espiritual molt especial.

Dedica paràgrafs importants a la reorganització de les Cambres de Comerç. Diu que en la seva ponència hi ha en estudi si cal o no limitar el nombre de les Cambres de Comerç, si aquestes han d'ésser o so subvencionades per l'Estat; però la dita subvenció cal que no s'ia causa d'un recarrec contributiu que vingui a empitjorar més la situació del comerç.

Exposa el fet d'haver-se constituït a Panamá, a càrrec de l'erari espanyol, un edifici per a l'exposició de productes espanyols, i aquest palau, avui està completament abandonat, servint tan sols per a oficines del Consolat i a estan completament abandonats les seves sales. És verament un cas de consciència.

Seguidament, fa un resum dels temes a tractar, referents al primer grup del qüestionari.

N'August Gálvez Cañero, ponent del segon grup del Qüestionari, secció primera, ens fa saber, mitjançant un estudi estadístic molt acurat i seguint un mètode rígid, ens ve a dir que un poble industrial ben organitzat necessita, abans que tot, comptar, en l'escala que les seves necessitats ho exigeixin, amb les primeres matèries que no produeix, i en aquest sentit, Espanya s'ha preocupat molt poc d'obtenir, en les veritables fonts de la producció, aquelles matèries que necessita.

I En Salvador Canals estudia les diverses modalitats del crèdit, dels transports i de la protecció de les nostres indústries, per a recalcar molt marcadament que no consisteix tot en preocupar-se només de vendre. Sino que cal més el que més cal: una coherència organitzadora un intercanvi, no tan sols de coses, sino també de persones.

Els congressistes són els qui tenen la darrera paraula per a arribar a una solució eficaç de les nostres relacions comercials amb els països d'Amèrica.

Per últim, el delegat del Govern, el sots-secretari del ministeri del Treball, dona la benvinguda a tots els congressistes, i ofereix el seu concurs personal perquè la tasca que s'han emprès tan valuosos elements, com ho són els que componen el Comitè organitzador del Congrés del Comerç Espanyol a Ultramar, asoleixi l'èxit que tots esperem.

El secretari dona seguidament lectura de l'ordre del dia.

Catalunya triomfarà de tot, perquè ha comprès que la seva salvació és el triomf. Un nou domini centralista com el del vuit cents, portaria una gran majoria de ciutadans a idees, millor dit, a solucions extremistes, donant al cor la victòria sobre el seny.

No ho dubti el Govern: lluitant contra Catalunya, sempre hi ha de perdre. Si és derrotat, per la derrota, si fos vencedor per males arts, per la derrota de l'esdevenidor.

Butlletí internacional

22 de març de 1923

LES CONTRAPROPOSICIONS TURQUES

Han començat les converses entre els governs aliats sobre les contraproposicions turques. Segons diuen de Londres, on s'han reunit els representants de les potències aliades, sota la presidència de Lord Curzon, no seran revisades les qüestions polítiques fonamentals, que ja foren resoltes definitivament a Lausana. Les qüestions tècniques d'importància seran discutides i resoltes pels subcomitès.

Ara com ara sembla que els representants de les potències vencedores i aliades no es reuniran amb els delegats turcs. Si els aliats acorden contestar la nota turca, aquesta resposta serà tramesa directament a Angora. La reunió de les delegacions aliades amb la representació de Turquia no es realitzarà sinó després de la Pasqua. A Londres serà fixat el lloc de la reunió de la nova conferència, que esdevindrà l'epíleg de Lausana.

Per assistir a les converses de Londres ha marxat de Constantinoble el general Sir Charles Harington, deixant el comandament d'aquelles forces aliades al general italià Sr. Mombelli. La presència i la intervenció de Sir Charles Harington en les converses interaliades de Londres contribuirà molt a facilitar la solució adequada dels problemes que tornen a plantejar les contraproposicions turques, car l'experiència i el seny del general britànic que salvà Constantinoble després de la caiguda d'Esmerina esdevindran molt útils en aquest nou període de negociacions.

A Londres hi ha ara una impressió optimista quant al resultat definitiu d'aquestes converses. Contrasta, però, aquest optimisme, amb cert ambient pessimista que noten els observadors a Constantinoble i a Angora.

Un comunicat oficial turc acusa els anglesos i els francesos de realitzar preparatius militars i actes d'hostilitat al Kurdistan i a Síria. Molts diputats extremistes, que havien marxat de vacances, han tornat a Angora. Mustafà Kemal ha rebut a Adana delegacions dels turcs irredents d'Alexandretta i Antioquia, promentent que les poblacions d'aquestes ciutats unides secularment a Turquia no seran abandonades a llur fat. I el representant dels Soviets a Angora, el famós Aralof, que no fa gaire donaven com a mort certs telegrames, acaba de pronunciar un discurs bel·licós a Angora amb motiu de l'aniversari de la signatura del Tractat entre Rússia i Turquia...

A Londres creuen tanmateix que tots aquests senyals no són indicis d'una veritable predisposició bel·licosa, sinó mitjans utilitzats per Mustafà Kemal, amb l'objecte d'exercir pressió moral damunt les potències occidentals durant les converses interaliades.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

A la memòria de la senyoreta Maria dels Angels Mateu

Hi havia un àngel entre nosaltres i ha votat cap al Cel. Les seves ales, no abrigaran ja als que a ell acudien cercant protecció i consol. La seva dolça paraula no portarà als esperits conforts aquella confiança, aquella serena tranquil·litat que d'ell es despenia. Nostres esguards no la veuran més recórrer la seva vida plena de llum, de caritat i d'amor.

Perquè una llum més viva l'ha atret. Els àngels, els seus companys, l'han volguda amb ells: era mala guanyada, per la terra; per això ens ha deixat. La seva vida havia d'ésser millor, l'ambient que devia respirar, més pur.

Perquè plorar-la? Digne de santa envia deu ser-nos. Els que d'ella aprenem, els que d'ella rebem, tinguem un bon conhort i preguem-li com es prega a una Santa. No oreguem pas que ens abandoni: la seva ànima planarà protectora damunt de la benèfica obra a la qual havia dedicat son admirable esforç, ses magnífiques energies: també continuarà deixant-se sentir la seva influència, car un esperit com el seu, no mor, no pot morir mai.

Maria dels Angels Mateu, no t'oblidarem; la nostra pensa i el nostre cor, guardaran inalterable record de les teves bondats, des del Cel, on sens dubte goses del premi ben meregut, prega pels que t'estimàvem; fes que sapiguem imitar les teves virtuts, i que per elles, ens fem dignes de retrobar-te algun dia.

Maria Orrit, vídua de Mestre

Polítiques

LES ELECCIONS A L'ALT EMPORDÀ

El diumenge passat, se celebrà a Figueres una Assemblea de delegats dels pobles del districte, del partit Federal Nacionalista de l'Alt Empordà; per a tractar de les vinentes eleccions generals.

Fou presidida per l'alcalde accidental de Figueres, En Marian Pujolar, assistint-hi un nombre considerable de delegats.

Present a l'Assemblea el diputat de la Mancomunitat pel districte, senyor Noguera i Comet, aquest va donar compte de la seva gestió, essent aprovada per unanimitat i rebent el senyor Noguera entusiastes aclamacions de l'Assemblea.

Després, i també per unanimitat, i amb gran entusiasme, fou proclamat candidat pel partit en les vinentes eleccions generals, l'actual diputat de la Mancomunitat per La Bisbal, eloquent orador i prestigiós advocat gironí N'Albert de Quintana i de León, fent constar a l'Assemblea el seu profund sentiment per no poder presentar a la reelecció el que ha estat fins ara il·lustre diputat N'August Pi i Suñer, la gestió del qual fou aprovada amb la fervorosa adhesió de tots els assembleístes que acordaren demés trametre-li a Davos Dorf un missatge de simpatia i bona recordança.

Ultra els acords esmentats, l'Assemblea, també unànimement, acordà recomanar als republicans nacionalistes del districte de Vilademuls, la candidatura d'En Narcís Pla i Camerás, i col·laborar amb tot entusiasme al triomf, avui ja indiscutible, de la dita candidatura.

La impressió en tot l'Empordà, no pot ésser més optimista per a les prestigioses candidatures nacionalistes.

EL SOTS-SECRETARI DEL TREBALL

Arriba ahir a la tarda amb l'express de València el sots-secretari del Ministeri del Treball, En Ramon de Castro. L'esperava al baixador del Passeig de Gràcia el senyor Francesc odríguez.

AMBAIXADOR QUE MARXA

Ha marxat de tornada a Madrid, l'ambaixador del Japó, comte de Hiroswa, essent saludat a l'estació pel

Dietari històric

22 març de 1485

SURTEN FORCES DE BARCELONA CAP A MATARÓ, ASSETJAT PELS REMENSES

Estem en plen rebellio dels pagesos comandats per En Pere Joan Sala. La revolta que de l'Empordà passà al Vallès, s'anava estenent cap a la Marresma, recollint en cada poble nous adherents que engrossien les files, com, en ordre més alt, esdevingué en aquella comarca social de l'antiga Roma que comanda l'heroic Espot.

Havia d'ésser gran la temença a Barcelona quan d'aquí sortiren en aquella data el condestable, els bisbes d'Urgell i Vich i el conseller en cap En Jaume Des Torrent, amb nobles i ciutadans, en nombre de 300 homes i 200 genets, per a auxiliar Mataró, que estava voltat per 200 pagesos. Feia pocs dies que s'havia aixecat el somtement general amb les seves rituals cerimònies.

En arribar a Badalona els expedicionaris, rebieren la nova que s'havien hagut de rendir els defensors de la població que es refugiaren a l'església. Després d'aquest triomf, els remenses s'endinaren cap al Vallès, atacant el poble de Llerona.

Vers allí s'encaminaren les forces ciutadanes, sorprenent-hi en Pere Joan Sala, amb 1.000 pagesos. La nit del 24, tingué un combat que fou desastrós per als remenses, puix els causaren 200 baixes i molts presoners, entre els quals es comptava el seu cabdill. De Llerona anaren amb els vençuts a Granollers.

Als pocs dies, fou portat a Barcelona, En Sala, enmig de forces d'infanteria i cavalleria. La gentada anà a rebre'l al Portal Nou, i en ésser a la plaça del Blat, se'l feu passar per l'Argenteria i pels carrers del curs de la processó de Corpus, presentant-lo a l'estatja de l'infant lloctinent, al qual besà les mans demanant-li perdó per les seves malifetes.

Conduït a la presó del vequer, fou jutjat i condemnat a mort al cap de dos dies, que s'esdevingué ésser el dia 28. Se'l feu seguir per tres barrets des de la presó a la vora del mar, passant per la plaça de Sant Jaume i el Regomir, i en el pla de les Forques, vora la Llotja, fou degollat.

Esquarterat el cadàver, el seu cap fou col·locat en la torre del Portal Nou, com a càstig i escarment per als que seguien la lluita. No aprovà la lluita tan pura sentència, i seguí la revolta en molts indrets de Catalunya, fins que En Ferran II, per la sentència de Guadalupe, abolí els «mals usos» i altres vexacions que sofrien els pagesos.

ESPIGOLAIRE

consol i representació de les autoritats.

ELS LLIBERALS

En l'assemblea de delegats, a la qual concorregueren representacions de tots els districtes, quedà designat en la següent forma el Director del partit liberal de Barcelona:

President honorari, senyor comte de Romanones; president, En Frederic Schwartz; vicepresidents, doctor En Lluís de Gassol i doctor En Manuel Riquelme; tresorer, En Joan Ferrer Castillón; comptador, En Joan Rosich; secretaris, En Tomàs Caballé i Clos i En Joan Bruguera Mañé; comissió consultiva: N'Andreu Martínez Vargas, En Josep Grieria Dulcet, En Joan Godó Lluçà i En Josep Marsans Rof, En Juli Cortey, En Lluís Damians Tali, En Salvador Valls Gualdà, doctor N'Emili Fernández Galiano i N'Artur Costa. — Comissió de Ramos, En Domènec Amposta, En Propaganda: En Francesc Serrano Francesc de P. Holgado, En Pere Oliba, doctor En Miquel Farga, En Bartomeu Ferrer Bittini, En Jaume Teixidó Casau i En Joan Zaragoza. — Delegats de Districte: De Granollers, En Josep Torres Camarasa; d'Igualada, En Joan Godó Pelegrí; de Manresa, En Casimir Abellanet; de Mataró, En Joan Lluís Ubillana; de Vilafraanca del Penedès, En Santiago Abella, i de Vilanova i Geltrú, En Joan Grau Solanes. — Delegat a Madrid, En Frederic Dean Sánchez.

Municipi

TELEGRAMA DE REGRACIAMENT

L'alcalde ha rebut un telegrama de Sant Sebastià, senyor Azcona, agraint les atencions i deferències tingudes amb els

Qüestions socials

El nou cap de policia

Amb l'exrès de Madrid ha arribat aquest matí el cap superior de policia senyor Garcia Otermin.

Acudiren a l'estació el secretari del Govern civil senyor Junguito, — el governador senyor Raventós està malalt, — l'alt personal de policia, alguns auditors de guerra, companys de carrera del senyor Otermin, i alguns amics.

El nou cap es dirigí a la Inspecció General, on rebé els delegats de policia i després l'oficialitat del cos de seguretat.

A primera hora de la tarda fou visitat pels periodistes, els quals foren rebuts excel·lentment pel senyor Garcia Otermin, home amable i de tracte atractiu, no veient-se en ell res de la rigides del militar, ni de l'aspror tradicional del funcionari.

— Deuen venir a confessar-me? — preguntà el cap superior als visitants.

— Venim a saludar-lo i a desitjar-li bona sort a Barcelona.

— Però com els periodistes no poden prescindir de la seva professió, vostès volen que els digui quelcom, i no hi tinc cap inconvenient. Els repetiré el que he dit als comissaris que estigueren aquí aquest matí.

I ens digué que havia acceptat aquest càrrec per què entenien que, en les actuals circumstàncies no es podia renunciar, però no perquè tingués el propòsit d'aspirar-hi. I ha acceptat perquè creu tenir alguna aspiració, tota vegada que ha estat 10 anys a la Direcció general de Seguretat estudiant, per afició, els problemes policials.

No té la pretensió de venir a resoldre el problema social. Seria ridícul abrigar tal propòsit. Es tracta d'un problema sumament complicat, però no n'està jefit del tot per haver tingut ocasions d'estudiar-lo.

Es un error dir que ha vingut amb instruccions especials per a la reorganització de la policia. Creu preferible i més pràctic continuar amb el «statu quo», que no pas aventurar-se cegament a establir coses noves.

Creu que el que ha de fer ans que tot és el que faria una empresa industrial: procurar qu la policia intensifiqui el seu treball.

No s'ha de desanimar la policia per més que senti dir que el problema social no li incumbex a ella sino als legisladors, perquè aquests conflictes, que són mundials, afecten a tothom, i tenen, entre altres aspectes, el de la delinqüència, i en aquest cas, és missió de la policia evitar els delictes i, si se'n cometen, perseguir els delinqüents i fer de manera que l'autoritat judicial tingui laments per a reprimir tota infracció del Codi.

Manifestà després als comissaris que havia llegit la notícia relacionada amb una amenaça de dimissió i, si bé havia estat desmentida oficialment, necessitava saber si hi havia algun estat d'opinió que hagués eremés fer tal suposició. Els comissaris, unànimement, negaren tal propòsit i es manifestaren disposats a complir sempre llur deure. El cap superior es mostrà satisfet d'aquesta resposta.

Després, als caps i oficials de seguretat els recomanà la màxima exactitud en el servei, i els digué, també, que no pensava innovar res. En tot cas, les circumstàncies aniran dient el que convé fer.

Finalment parlà d'alguns extrems relacionats amb la informació periodística, que el senyor Garcia Otermin

delegats d'aquell Ajuntament, vinguts a Barcelona amb ocasió de la Fira de Mostres.

PERIT MUNICIPAL

La Comissió de Foment ha acordat proposar a l'Ajuntament que es designi el facultatiu municipal senyor Sellés com a perit del Municipi en l'expedient d'expropiació incoat per la Jefatura d'Obres puques per a la construcció de la doble via fèrria de Barcelona a Manresa per Martorell.

VISITA DE COMIAT

En visita d'acomiatament ha complimentat a l'alcalde l'ex-governador civil d'aquesta «provincia», senyor González Rothwos, el qual surt aquesta nit cap a Madrid.

VISITES DE COMPLIMENT

Ha complimentat a l'alcalde el cap de Comerç exterior del ministeri del Treball, don Francesc Carbajal.

També l'ha complimentat el nou president de l'Audiència, don Angel de Vera.

BARCELONÀ MORT A BORD DEL VAPOR «REINA VICTORIA EUGENIA»

El consol general d'Espanya a Buenos Aires ha comunicat a l'alcaldia la defunció del súbit espanyol Joaquim Suquet Puig, de 36 anys d'edat, natural de Barcelona,

es mostra disposat a facilitar, en benefici del públic de Barcelona.

SOLUCIO DEL CONFLICTE DEL RAM DEL VIDRE

Ha quedat solucionat aquest conflicte mitjançant transaccions segons les quals és reconegut el sindicat únic i els patrons seran lliures de contractar el personal, però cap obrer podrà entrar en una fàbrica sense un volant d'autorització que donarà el sindicat.

Aviat hi haurà unes entrevistes entre patrons i obrers per implantar les millores acordades en el darrer congrés obrer dels vidriers.

El comitè de vaga, en la proclama en què fa saber la solució del conflicte, diu que «la lluita queda suspesa» i deixa entendre que la rependrà.

LA DELEGACIO DEL TREBALL

El Patronat de Previsió Social ha obtingut de la Delegació Regia del Ministeri del Treball, que intervingui prop dels elements patronals del Ram de Confecions, a l'objecte de determinar la quota que han de satisfer els patrons els obrers dels quals treballin a preu fet i en sos domicilis.

El president de la Junta local de Reformes Socials de Caldes de Montbui, ha comunicat en deguda forma a aquesta Delegació una instància i acord recaigut sobre la mateixa a l'objecte d'intervenir per a la indagació de les causes que originen disminució en les fàbriques radicades en aquella localitat.

El president del Tribunal Arbitral de Castellví de la Marca, constituït per a la resolució de diferències entre propietaris i parcers, ha comunicat a aquesta Delegació la constitució i funcionament del mateix, així com els noms de les persones que el componen.

DEL SUCCES DE LA RIERETA

Parlant d'aquest assumpte al Palau de Justicia s'ha dit que el Fiscal havia demanat les actuacions fetes respecte a l'esmentat fet i s'ha assegurat que s'ha dictat auto de processament contra el guardià de seguretat Andreu Garcia.

COACCIONS

Ha estat detingut a l'Hotel Ritz l'empleat del mateix Joan Llonet, acusat d'exercir coaccions als altres empleats perquè la gerència del dit hotel no ha admès novament als vint obrers acomiadats per haver abandonat el seu lloc el dia de l'atur general efectuat recentment.

Instrueix diligències el jutjat de l'Audiència.

UNA ALTRA AUTOPSIA

D'Hospitalet comuniquen que es verifica l'autopsia del cadàver de l'obrer rajoler assassinat el diumenge al quilòmetre 97 de línia fèrria, entre la dita població i Sans.

SUMARI FINIT

Pel jutjat del Nord s'ha finit el sumari instruit amb motiu de la mort d'Amadeu Campi ocorreguda al bar «El Apeadero».

S'HA ACABAT EL LOCK-OUT DE CALELLA

Ahir, cap al tard, el governador va rebre un telegrama del president de l'Associació de fabricants de Calella comunicant que havia acabat el lock-out que hi havia en aquella població des de fa alguns mesos, havent arribat a un acord fabricants i obrers.

Ahir mateix es van reprendre els treballs a tot arreu, essent la satisfacció general.

ocorreguda a bord del vapor «Reina Victoria Eugenia» i enterrat al cementiri «Cacia Arita» de la capital argentina.

Govern civil

UNA RECTIFICACIO

El governador va dir ahir vespre als periodistes:

—Tinc de fer-los un prec, i és referent a la notícia publicada per alguns diaris de què s'havien reunit els comissaris de policia de Barcelona i havien acordat dimiir tots al per cas en el termini de 24 hores no venia el nou cap superior de policia. Aquest fet no és exacte. No hi ha hagut tal reunió ni tal acord, i els mateixos comissaris m'han demanat que la faci rectificar, perquè representaria, d'ésser veritat, un acte d'insubordinació i una manca de respecte al cap interí senyor Carbajal, a qui tothom respecta.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 22, 2 tarda.
El marquès d'Albuquerquias ha manifestat aquesta tarda que el Rei tornarà demà, divendres, de Cartagena, i que el Consell anunciarà la celebració a la tarda.
Ha afegit que el subsecretari de la Presidència, senyor Barroso, s'havia agraït en la seva afecció principal.

DE GOVERNACIÓ

El ministre de la Governació, resolt el seu lloc, ha acudit avui al seu despatx oficial, on ha rebut la visita dels periodistes.
Els ha manifestat que ja es trobava bé.
Ha dit que havia arribat a Barcelona el nou cap de policia senyor Omerin.
Ha acabat dient que el Rei seguia a Cartagena, molt satisfet de la seva estada i de les mostres d'afecte rebudes.

VISITA

El ministre de Venezuela ha visitat avui al senyor Alba.

ELS SERVEIS

DEL COS DE CARRABINERS
Segons dades facilitades a l'Hisenda durant l'any 1922, les forces de carabiners detingueren 1.400 reus de cos, 1.389, 139 quifos de diversos gèneres.
Les esmentades forces destruïren 86,078 plantes de tabac, incantant-se de 94 embarcacions, 53 carruatges, inclosos alguns automòbils, i de 252 alambres per a la producció clandestina d'alcohol.

DE FOMENT

El ministre de Foment, senyor Gasset, ha rebut aquest matí els periodistes, als quals ha comunicat que l'havia visitat una comissió del Metropolità Alfons XIII i de la Compañia Urbanitzadora, per a inactivar-lo a la inauguració de la barriada recent construïda per aquestes entitats als Cuatro Caminos.
Han pregat al ministre que intervingués prope la Compañia del Canal d'Isabel II, que es nega a facilitar el prestat, element a la barriada, allegant diverses excuses.
El senyor Gasset ha promès intervenir en l'assumpte perquè la inauguració es faci a la data assenyalada.

També han visitat aquest matí, al seu despatx oficial, al ministre de Foment, una comissió de les Preses del Segura, per a pregar-li que no prevalgués el projecte de Reglament de la presa Cox, puix portaria a cap el dit projecte, destarant sense aigua les preses dels Comisionats, i el terer de regadiu i tota la zona baixa d'aquesta regió.
El ministre ha promès atendre els comisionats.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:
Real Ordre del ministeri de la Guerra, autoritzant el general de brigada don Guillem de Anubareda, perquè assisteixi com a delegat del Ram de Guerra, a la reunió a París, de la comissió internacional de ferrocarrils transpirençes.
Una altra, circular, autoritzant els individus acollits als beneficis del capítol 27 de la llei de Reclutament que hagin deixat d'abonar els segons i tercers terçis de la quota militar, ja evincats, perquè puguin pagar-los en el termini d'un mes.
Real «Ordre» d'Hisenda, resolent comunitat que s'acleari o modifiqui el paràgraf segon de la regla primera de la disposició desena de l'aranzel, per tal que, acabada la possibilitat de penes que actualment s'apliquen per la comissió en una mateixa falta.

Real ordre d'Instrucció pública disposant que els afectes de dret a obtenir per concurs càtedres de número d'Escoles de Comerç únicament es computin els serveis prestats a partir del nomenament d'auxiliar nume- rari i rectificant l'establert en la disposició 24 transitoria del Real decret de 31 d'octubre de 1922.

Real ordre disposant que es realitzi una estadística del consum de la Hentia a Espanya.

D'Estat. — Anunciant concurs per a proveir 30 places de delineants d'obres públiques.

Programa detallat de les matèries que han de constituir els exercicis d'oposició per a l'ingrés en el cos de delineants del cos d'Obres públiques.

SOBRE EL PROBLEMA CATALA LA POLEMICA PELLICENA «SANCHO QUIJANO»

Madrid, 22, 4'15 tarda.
«Sancho Quijano» publica en «El Sol» un altre article dedicat al problema català i comença per lamentar que «la Publicitat» hagi rebuttat per amb ell l'habitual nivell de cortesia. En canvi, el director de LA VEU, senyor Pellicena, per la intel·ligent atenció que dedica a aquesta controvèrsia la fa possible.

Creu que la distància entre l'un i l'altre és intel·lectual, o millor intel·lectualista.

El primer que s'ha d'anàlitzar és el concepte de Nació i d'Estat.

En el fons està conforme amb el senyor Pellicena en anomenar Nació a Catalunya i en que si s'arribés a una Federació Ibèrica hi hauria com a base un Estat espanyol; però difereix totalment de qui negui l'existència de la Nació espanyola.

Aquesta té una quadruple realitat. És Nació per la solidaritat fatal dels pobles que la formen, portuguesos, catalans, castellans, pobles que llança Déu als mars de la història en un mateix vaixell, la Península. Són els que són la nostra unitat; junts vivrem lliures; separats vegetarem esclaus.

La Nació, perquè en virtut de cinc segles de coexistència entre Castella i Catalunya, angustia's com es veu al sot de la Compromís de Casp, demés a la castellanyització de Catalunya, l'aplicació que es veu, sempre quedera en peu que Catalunya i Castella han barrejat llurs sangs històrics durant cinc segles. Separar-les és una operació purament abstracta i intel·lectual.

La Nació, demés, perquè ja abans del matrimoni reial la unitat espanyola existia de fet. L'Edat Mitja no havia de menester de la unitat d'Estat per alçar-se l'unitat nacional. Qui sap llegir els fets d'aleshores, amb sentit històric, adaptable a l'esperit de l'època, es dona compte de que, dividida entre diferents Estats l'Espanya mitjana, era no obstant una sola «gent».

I és Nació, perquè el poble peninsular és un sol poble. El substrat del nostre ésser és el mateix: tres varietats d'un mateix caràcter. Portuguesos, catalans i castellans són germans per naturalesa i no merament per llei humana.

En quant a que l'Espanya triuna mai ha tingut existència històrica, podrà ésser com a Est, però com a Nació sí que n'ha tingut. Què millor encarnació de l'Espanya triuna que Gil Vicente, Cervantes i Azules March?

Aquí ens volem molt del vernalisme, el mateix catalans que castellans. Res més lloct que declarar Nació a Castella i a Catalunya, el mateix que anomenem «Espanya» a un ciutadà i a una Nació i «Persona Moral» a un individu i a una col·lectivitat, respectivament.

No hi ha perquè rebatre l'idioma català, anomenant-lo dialecte. Nombrosos catalans s'indignen contra qui rebateix Catalunya a la categoria de Regió, revelant així la nostra comuna espanyolitat, catalans i castellans som en això, com en tot, molt portuguesos.

A Anglaterra, entretant, anomenen Nació a Gales, que no té autonomia, encara que la desitja; a Escòcia, que ni la té ni la vol; a Anglaterra, que és la Castella del país, i a la Gran Bretanya, que és la seva Espanya; i tots s'entenen, perquè emplen les paraules per a això, per a entendre's.

Es convenia discutir si Espanya és Estat o Nació, perquè no es tracta de paraules, sinó de conceptes.
Un Estat és un mecanisme. Una nació és un ésser, una anima. Si veu en Espanya un ample Estat i no una Nació el senyor Pellicena no difereix, al meu veure, dels separatistes, sinó que creu convenient la unió de les tres Nacions peninsulars en una co-operativa de Govern, cosa de conveniència i, per tant, de convenció, possible, més no inevitable i fatal. Ja és una alguna cosa. Però creu el se-

nyor Pellicena que és viable una co-operativa de Govern sense la solidaritat espiritual, d'un sentiment nacional comú?

Amb tot respecte, creu que el seu concepte d'un Estat triuno, co-administrador, de tres Nacions francament distintes, és, com interpretació de la realitat espanyola errònia, i com a solució del problema, inaplicable.

UNA LAPIDA

Madrid, 22, 5'15 tarda.
Aquest matí s'ha descobert a l'Antic Teatre de San Carlos una lapida que perpetua la memòria del gran sifilògraf Dr. Azia.

Aquest acte ha estat organitzat per l'Ateneu d'Alumnes Interns.

Han presidit l'acte el Degà de la Facultat de Medicina, Dr. Recasens i els doctors Corvía, rmas, Jimeno i López i una comissió de l'Ateneu d'Alumnes.

Han fet ús de la paraula els doctors Amas i Jimeno i alguns alumnes, i per últim el degà de la Facultat. Els han encomiat la labor realitzada pel doctor Azia.

La lapida, molt artística, és de bronze i té un bust de l'homenajat en baix relleu i una inscripció que diu «Any 1833-1922».

ELS CERTIFICATS D'ORIGEN

Madrid, 22, 6'15 tarda.
La «Gaceta» publica una Real Ordre de Finances que diu així:

«S. M. el Rei (q. D. g.), conformant-se amb l'informe per la Direcció general de Duanes, s'ha dignat disposar:

Primer. — Que el paràgraf segon de la regla primera de la disposició decima de l'aranzel sigui redactat en la forma següent:

«Per a cada destinatari es presentarà un certificat d'origen.»

Quedará suprimit quant demés en ell es consigna.

Segon. — Que s'apliqui aquesta reforma als despatxos pendents a les Duanes i expedients en tramitació per anulació dels certificats d'origen, sempre que els hagin motivat discrepàncies entre el manifest o coneixement i el text del certificat en quant a la classe de fibra textil de que estiguin compostos els filats, teixits i passamaneria, donant-se compte a la Direcció general del Tresor als efectes de la devolució de quantitats ingressades als expedients pendents de fall.

ELS ADVOCATS

L'IMPOST D'UTILITATS

Aquesta tarda es reuneix a l'Acadèmia de Jurisprudència la Junta general del Col·legi d'Advocats de Madrid per a discutir el dictamen sobre la contribució industrial i d'utilitats.

BARCELONA

L'enterrament de la senyoreta Mateu

S'ha celebrat aquesta tarda l'acte de portar a la seva estada darrera el cadàver de la benemèrita Maria dels Àngels Mateu i Pla.

Moltes el temps que també s'associava al dol, hi ha assistit una gran gentada.

La caixa que contenia les despulles de la virtuosa damisella fou conduïda a la parroquia de Jesús a pes de braços, pel personal fèmen i masculí de les institucions que impulsava la finada.

Al davant anava la clerecia i nenes aïllades i al darrera un estel de senyoretes amb ciris.

La presidència d'autoritats era formada, entre altres, pel president de la Mancomunitat, En Josep Puig i Cadafalch; alcaide marquès d'Alcala; ex-ministre En Francesc Cambó; senador En Lluís Ferrer-Vidal; director de la Caixa de Pensiones En Francesc Moragas i Barret; el secretari de Cambra del Bisbat doctor Boada; En Ramon Abo i En Manuel Llango.

La de la família era formada pel pare En Damià i germana En Miquel i altres parents.

La guàrdia urbana cuidava de l'ordre i contenia els curiosos estoionats. El dol s'acomplia a la Diagonal.

A. C. S. la senyoreta Mateu.

Accident d'aviació al port

Aquesta tarda venia de la mar, totant quasi als terrats de la Barcelo-

netà, un globus lliure dels que té l'aeronàutica militar per als serveis meteorològics.

Sembla que per pèrdua de gas el globus anava baixant lentament i a l'ésser damunt del moll d'Espanya ja topà amb la instal·lació de telegrafia sense fils del vapor «Tirso», però no calgué fins a l'ésser damunt la xamanela del vapor «Reina Victoria», que fa el servei de Mallorca, i està amarrat al moll de les Drassanes.

El globus topà de costat i la barqueta quedà penjada. Els tres tripulants resultaren lesionats, un d'ells amb una cama trencada. Un sembla que és el professor Italia d'aviació.

Tot seguit arribà una llanxa del vaixell «Dedalo», la qual transportà allí dos dels tripulants. El tercer hi fou portat pel moll de Barcelona. El fet de la cama fou traslladat després a l'Hospital militar.

Com el vent no era gaire fort, els tripulants no han sofert un accident major.

Mort d'un guardia

Avui ha mort a l'Hospital Clínic el guardià de seguretat Pau Riballós, que va ésser ferit greument en el tiroteig del carrer de Sant Pau el 12 del mes corrent, a la nit.

Xòfer atracat

Dos individus, la nit passada, van llugar a la plaça de Catalunya un automòbil al xofer Josep Gaspar i es van fer portar al Poble Nou.

Quan eren els carrers de la Independència i Ignatí, en il·loc molt desert, van fer parar, van baixar, i, tot d'una, van encetar-li pistoles intimidant-li l'ordre de «anar en l'aire», van pendre-li 27 pessetes que donà a la butxaca i el van obligar a anar-se'n, sempre amb l'amenaça de disparar.

Immediatament els dos malandrins van pujar a l'auto i van desaparèixer a màxima velocitat.

El xofer va anar, a peu, a denunciar el fet a la policia.

A les deu del matí es presentà a la guàrdia urbana un veí del carrer de Pujades, 11, i va manifestar que des de primera hora hi havia davant de casa seva un automòbil que semblava abandonat.

Un xofer s'encarregà de conduir l'auto — núm. 9.818 — al dipòsit municipal, i, trames avis al propietari de l'automòbil robat, es presentà i el reconegué tot seguit.

Robatori al Palau de Justícia

Els comerciants i magatzemistes que tene nia desagraçade sorpresa de trobar-se amb que, durant la nit, els seus establiments són visitats pels lladres, poden aconsolar-se i llegint la notícia següent.

D'una de les secretaries de jutjat instal·lades al Palau de Justícia, ha estat robada durant la nit una màquina d'escriure.

El lladre, quan vagi a vendre la màquina, podrà dir:

— Aquest robatori es de justícia.

De la catàstrofe del tren

MORT D'UNA DE LES VICTIMES

A les dotze morí a la Quinta de Salut «L'Alfons» Na Ramona Nogales Ibars, de 42 anys, lesionada amb motiu de la topada del tren.

UNA REUNIO

El governador civil va rebre una carta de l'alcalde en la qual li diu que, reflexionant respecte de la catàstrofe de la carretera de Ribes, i com no és, per desgràcia, la primera vegada que passa, creia que podria ésser de molta utilitat una reunió a la qual assistissin representants de la companyia del Nord i d'Els Tramvies de Barcelona, l'enginyer cap de la Divisió de Ferrocarrils, l'enginyer d'Obres Públiques juntament amb l'alcalde i el director municipal de serveis tècnics per a tractar del famós pas a nivell.

El governador va trobar molt bé la idea i immediatament va donar

ordres per convocar la reunió demà divendres, a dos quarts de dotze del matí.

Morta per un tren del Nord

A les onze del matí d'avui, Pau la Farga Meneses, de 40 anys, viuda, habitant al carrer d'Alibey, 127, principal, travessava l'estació del Nord per la part del carrer de Marina i fou agafada per una màquina de maniobres que la deixà greument ferida.

Alguns ferroviaris s'afanyaren a portar-la al dispensari de la Ronda de Sant Pere, on morí a poc d'haver-hi arribat.

El jutge d'Instrucció ha començat sumària sobre aquest accident.

D'espectacles

A Eldorado, demà, divendres, celebra la funció del seu benefici Na Pilar Alfons, amb un programa selecte, escollit entre el millor.

Completaran el programa els famosos clistes Dauntton Shaw i Le Navir Muxieux, atracció científica que cada dia és més admirada.

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

Barcelona, 21 de març de 1923
DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Portugal	0'29 ptes. escut
Argentina	2'395 » pes
Holanda	2'565 » florí
Suècia	1'723 » corona
Noruega	1'185 » »
Txecoslovàquia	13'55 » 100 cnes.
Polònia	0'03 » 100 marcs.
Romania	0'00 » 100 leis

Alfons	124'00
Unces	123'50
Isabel	123'50
Quarts	123'50
Petit	123'50
Dòlars	6'40
Lliures esterlines	31'00
Francs	123'50

Francs	43'10
Lires	31'30
Lliures esterlines	30'25
Marc	0'03
Corones	0'01

Canvis facilitats per la Casa Soler i Torra G. i M.

Bitllets: Francèsos, 43'50
» Anglesos, 30'30
» Italians, 31'65
» Belgues, 38'75
» Suïssos, 119'90
» Portuguesos, 0'20
» Alemanyas, 0'04
» Austríacs, 0'01
» Holandesos, 0'45
» Russos, 0'00
» Grecs, 00'00
» Suecs, 1'60
» Noruecs, 1'07
» Dinamarques, 1'13
» Romania, 2'80
» Turquia, 00'00
» Estats Units, 6'42
» Canadà, 6'25
» Argentins, 2'32
» Uruguais, 5'15
» Xilens, 0'70
» Brasilers, 0'55
» Bolivians, 1'60
» Peruanos, 2'00
» Paraguais, 0'08
» Venezolans, 00'00
» Japonesos, 2'75
» Algerins, 42'50
» Egiptes, 30'30
» Filipines, 2'75

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

(Preus de compra)	
Alfons	124'00 percent
Isabel	127'50 » »
Unces i mitges unces	123'50 » »
Quart d'unça	123'50 » »
1/16 d'unça	123'50 » »
Francs	123'50 » »
Dòlars	6'40 » »
Lliures	31'00 » »

LES TERRES CATALANES

LLEYDA

(Conferència de les 9:30 de la nit)

Revista de tropes

Ha arribat el general de divisió senyor Vriz, governador militar d'Oscà, per a passar revista als regiments de Navarra i La Albuera.

Eneara que havia dispensat l'honor l'han complimentat els caps i oficials de la guarnició.

A la tarda, acompanyat del general Gimeno i dels respectius ajudants han anat al camp de Març passant revista als regiments de la guarnició.

Pro presos

Els elements de la Federació de Sindicats obrers, han organitzat per al divendres a les deu de la nit, una funció teatral al Saló Catalunya a benefici dels obrers presos.

Benedicció d'una campana

Aviat serà benedida una gran campana per a l'església del Sagrat Cor, de la barriada de la Bordeta que s'ha pagat principalment amb diners reunits per les forces dels sometents de Lleyda.

Altres noves

Ha mort Manuela Roqué Bessó, ferida ahir en l'accident del qual donàvem compte.

L'Ajuntament ha acordat autoritzar les barraques que cada any es posen a la Rambla de Ferran, amb motiu de la Festa major, exceptuant els cirks i altres coses que ocupen molt d'espai, els quals s'hauran de posar als terrenys guanyats al riu, davant del carrer de Cabrinety.

Avui s'han reunit les comissions municipals de Foment i Governació. — Ahir, al Saló de Sessions de l'Ajuntament foren obertes les pil·lules que aspiren a la concessió de l'arrendament del teatre i cafè dels Camps Elisis.

Com que cap plica omplia les condicions marcades, el concurs ha quedat desert. Hom diu que la que presentava l'empresa Borrás-Bergós, la qual va construir el teatre està molt a prop de les condicions que es demanen.

Ha tornat a encarregar-se de la Secretaria de l'Ajuntament N'Enric Corbella.

El dia 25 celebrarà junta la Comunitat de regants de la zona del Canal d'Aragó i Catalunya corresponent als pobles de Soses.

A Vimbodí, Aytona i altres pobles ha donat conferències sobre el tracte que ha de donar-se a les oliveres, l'enginyer senyor Aguiló, director de l'Estació Oleícola de Tortosa.

OLOT

En el districte d'Olot els nacionalistes treballen amb activitat i entusiasme per a obtenir un esclatant triomf en les vinentes eleccions legislatives i amb ell alliberar el districte olotí de l'actuació anticatalana que sofreix de la U. M. N.

Les oficines electorals funcionen esmeradament organitzades en el Casal Català, on es van rebent adreces de valuosos elements de tots els pobles del districte, algunes d'elles inesperades.

En fer-se pública la candidatura del prestigiós propietari don Ignasi de Ventós-Mir ha causat en tot el districte d'Olot forta sensació. A uns ha estat d'intensa joia i altre els ha estat produint-los-hi cert aclapament. Aquests, com a cosa natural, són els que es troben agrupats sota el banderí de l'odi de la U. M. N., els quals són acèrrims defensors de la política que ha causat els grans desastres espanyols.

Realment la candidatura del senyor Ventós reuneix les qualitats més desitjables en tots sentits per a l'actual situació política d'Olot.

L'excel·lent reputació personal que avalora en altíssim grau la candidatura del senyor Ventós i les seves creences eminentment religioses i els sentiments caritatius per excel·lència, són qualitats regonegudes en general per haver-ho demostrat públicament infinitat d'ocasions.

Per això creiem que amb aquesta sòlida reputació de la candidatura regionalista no són possibles campanyes solapades ni de baixa política.

Festa de la Llengua Catalana a Igualada

GIRONA

(Conferència de les 9:45 de la nit)

Atropells inqualificables

Un poble que respon dignament

Comuniquen de Castell d'Empúries detalls dels atropells que cometen les autoritats que amb evident transgressió de facultats, es proposen guanyar les eleccions vinentes sense tenir vot ni simpaties entre els catalans.

Diuen que a la vila un Delegat del governador acompanyat d'un piquet de la guàrdia civil manat per un tinent. Complint ordres superiors suspengué la majoria nacionalista i al seu digne alcalde senyor Bordes, deixant sols els tres regidors de la U. M. N. que ja hi són de l'anterior bienni.

Una vegada comesa la suspensió, comenaren innumerable confusió entre els 43 ex-regidors que hi ha a la vila, donant-se el cas que tots resorgueren dignament, negant-se a acceptar el formar part d'un Ajuntament de R. O.

Velent que les maquinacions no sortien bé, es convocà sessió a la tarda, però l'Ajuntament no es constituí. El poble féu una manifestació de protesta i l'actitud de tothom féu tènem al delegat per la seva seguretat. Aleshores deixà un delegat de policia i ell se'n anà a Girona a consultar al governador.

Dilluns tornà al poble acompanyat del senyor Ferran diputat provincial i del senyor Carbonell de la U. M. N., els quals anaven de casa en casa dels 43 ex-regidors demanant-los amb promeses i amenaces que acceptessin el formar part de l'Ajuntament. Les coaccions resultaren infructuoses i tot dilluns el poble continuà sense Ajuntament ni empleats perquè havien dimitit en ésser suspesos l'Ajuntament.

Dimarts arribà més guàrdia civil i a la tarda, obeint ordres del delegat, es constituí l'Ajuntament amb els tres homes que en formaven part i que pertanyen a la U. M. N. i tres més que se'n cercà perquè ajudessin a la coacció. Un d'aquests està incapacitat, l'altre és oncle del secretari que l'Ajuntament havia suspès.

Així es conjuminà un Ajuntament sense els requisits legals, puix sols hi havia sis regidors havent-n'hi d'haver deu.

L'alcalde que era un dels tres de la U. M. que havien estat elegits en el penúltim bienni publicà un Bandier que l'Ajuntament s'havia constituït amb ells sis i quatre contraris a la U. M. Llé quatre persones que havien estat posades a les llistes sense consultar-les s'han querellat en finalment contra el sudit alcalde.

Hi ha molta efervescència i s'espera disposat a no consentir més atropells. S'ha celebrat un Homenatge a l'Alde senyor Bordes, prenent-hi part tota la població i molta gent dels voltants.

El delegat del governador procurà deslluir-la i no donà permís per a celebrar la festa al carrer. Aleshores s'acordà celebrar-la als jardins del senyor Garrigós, obtenint un més gran èxit.

L'alcalde suspès senyor Bordes s'ha querellat criminalment contra els agents de la U. M. que de diverses maneres l'han injuriat.

Automòbil que topa amb un arbre

Avui retornant de Girona de veure el partit de futbol Barcelona-Europa ha topat amb un arbre l'automòbil en que anava el jugador Zamora acompanyat del senyor Ciutat de Barcelona, al mateix lloc gairebé que topà l'automòbil del senyor Sacerdot com notificarem ahir.

Els senyors Zamora i Ciutat han resultat ferits de contusions.

Orfeó Badaloní

A profit de la Casa Empar, va donar al teatre Victòria dies passats un selecte concert cantant inspirades composicions sota la experta i magistral batuta del nostre bon amic Antoni Botey.

Guia de Badalona

L'impressor d'aquesta ciutat senyor Marcó ha editat una «Guia» força discreta.

Conseller en Cap i la ignorància i menyspreu que ens mereix un tal Ferrer traïdor, català del 1714; per deduir-ne patriòtiques conseqüències en els dies d'avui i dir als igualadins que sense dubtar-ne un moment, si més no pel que diuen els seus fills, vulguin ésser dels d'En Rafael Casanova.

EN BERTRAN I PUJAN

Les terres totes de la Pàtria es desvetllen amb fervor patriòtic. Avui la Sagarra s'ha ajuntat en aquest Casal per honorar la nostra llengua; voldríem que aquests actes no es limitessin a ésser una vetllada més d'homenatge i que transcendissin en el vostre actuar de cada dia.

Hi hagué un temps durant el qual Catalunya es mirava a les terres de Castella i arregonava la seva llengua, els seus costums i tot quant és essencial a la seva personalitat per manllovar-la dels altres. Fou l'Aribau en l'«Oda a la Pàtria» que donà el primer crit desvetllador; el següent Milà Fontanals, Rubió i Ors, Marrià Aguiló i els homes polítics, i amb aquest despertar s'ha esdevingut la prosperitat de Catalunya en tots els ordres.

Estimem la nostra llengua perquè és nostra; ella és respectada arreu del món, i la cultura que hem sabut crear amb el propi idioma l'admiren els estrangers; i mentre en tot Espanya no hi ha una Universitat on s'ensenyi català, més enllà de les fronteres es troben catedres on se'n fa aquesta honor.

L'amor que sentim per la nostra llengua, cal que transcendeixi a la vida pràctica; jo ja sé que tots vosaltres escriviu les cartes en català, però molts amics vostres no ho fan; cal que els convençeu per tal que ni per un dia més persisteixin en semblant incongruència.

Recorda les paraules de Napoleó a les seves tropes davant les Piràmides d'Egipte, per repetir-les a la ciutat d'Igualada en els seus moments d'avui.

EN JOAQUIM CIRERA

Censura, el vice-president de «Nostra Parla», els obrers que, malgrat no reconèixer el govern espanyol, usen la seva llengua i cometen un injuri menyspreu a la catalana, poble on conviuen i sense governants que els atropellin. Si ella és patrimoni de tots els catalans, per que els obrers han de dir que és dels catalanistes?

Cal enraonar i escriure bé el propi idioma, per tal d'ésser dignes d'aquest tresor que Déu ens ha donat. Evitem la grolleria del llenguatge i espiritualment us sentireu millors i Catalunya haurà un guany immens del vostre petit esforç.

Acaba reconeixent a la joventut que treballa pel triomf del nostre ideal i que s'agrupi sota els plecs de la bandera de la llibertat catalana.

EN JOSEP BARBEY

Es refereix a la condició de carteratge que té Igualada i glossa l'anima catalana que té Barcelona, i merces a la qual li ha estat possible retornar a les ciutats i viles de la Pàtria part dels beneficis que rep d'elles. Merces a l'obra de la Mancomunitat, s'es exterioritzada en fets aquesta voluntat dels barcelonins.

L'Ajuntament de Barcelona, en les seves institucions culturals, practica altre tant; esmenta les institucions creades per donar ensenyament als anònims, les quals han satisfet una necessitat urgent d'aquests desgraciats catalans que no trobaven acolliment enllò i ara van a l'intermat que paga la ciutat de Barcelona; així ella retorna amb dignitat els beneficis que cada dia recull de les vostres contrarietats.

No trobo bé que anomenem festa de la llengua catalana les que anem celebrant ara. Estaria millor anomenar-les lluita per la llengua catalana, car avui es vexada i bandejada de tot l'ofici i fins de certs homes carregats de prejudicis; festa ho serà el dia esplendorós que vindrà com a resultància d'aquest lluitar nostre, en el qual torni a ocupar el seu lloc que li pertoca, el lloc d'honor que arreu se li reservava en aquells venturosos temps que era regida de les canse-

lleries europees i mestressa de Catalunya.

Recordant les lluites d'un rei escocès contra l'Anglaterra, diu que la nostra gent ha d'esperar el moment oportú, en el qual sia factible vèncer el nostre amic; la traveta oportuna que ens ha de posar en bones condicions per enderrocar d'un cop el pes feixuc de la força que ens domina.

EN MORERA MESTRES

El president del Casal Nacionalista dona l'adéu-siau als de «Nostra Parla» vinguts expressament des de Barcelona, i agraeix el concurs de tots en aquest acte. Es mostra entusiasmada i com a català protesta una vegada més contra l'opressió del seu poble.

Tothom a peu dret, cantà «Els Segadors» entre aplaudiments furiuosos. No cal dir com tots els oradors es veieren ovacionats en llurs paragrafs més eloqüents, i en acabar d'enraonar. L'acte finí a la una de la vella. La Junta del Casal després obsequià les representacions amb xampany i pastes.

Es proseguirà amb energia la catalanització de la ciutat i d'aquella comarca. «Nostra Parla» fundarà a Igualada una delegació.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

L'Exportació

Durant la passada setmana, han sortit pel nostre port 2.180 sacs d'avel·lanes en gra i 915 en closca i 400 d'ametlles en gra i 1.250 en closca.

Conferència musical

Dilluns, dia 26, al Centre d'Acció Popular Català hi haurà una conferència sobre els Cants de la Passió a càrrec del senyor Llongueras, director de l'Institut Català de Rítmica i Plàstica. Elements dels Orfeons Català i Tarragoní cooperaran a l'execució de les demostracions.

Desgràcia

Prop de Masdenverges l'automòbil de don Joan Homedes, de Tortosa, ha bolcat, resultant amb contusions el senyor Homedes i altres membres de la seva família. Foren duts a Tortosa amb un altre automòbil.

Altres noves

La conferència que aquesta setmana donarà a l'Institut el doctor Sabalé sobre Arqueologia versarà sobre «L'escultura al segon període romànic».

He estat nomenat professor auxiliar de Religió a l'Escola Normal de Mestres el doctor don Ramon Sabaté, ecònom de la parròquia de Sant Joan.

El vapor «Tirso», que duia a Barcelona un carregament de bestiar, hagué d'entrar en el nostre port d'arribada forçosa mercès al temporal. Avui ha reemprés sa marxa. El temps és plujós, la vent, però ha abonat a la tarda.

Dissabte, al Circol d'Acció Català de la Dona, la professora donya Anna Viader donarà una conferència tractant de la «Immoralitat a la novella».

S. E. el senyor cardenal-arquebisbe administrà el sagrament de la Confirmació diumenge als nens de la parròquia de Sant Joan que no pogueren rebre'l diumenge passat.

BADALONA

La protesta popular

Comença a generalitzar-se la protesta contra la intromissió governativa en les coses de casa: Han circulat moltes fantasies i fins i tot cal·lúmnies contra la majoria suspesa. Però la veritat s'obrirà pas. I les coses es posaran en el lloc que mereixen. La opinió en general protesta contra la intromissió de la gent de fora en els afers municipals i qualifica, quan no d'altra cosa, de política i electoral, la maniobra del govern.

CINEMA

Els films documentals

«Nanouk l'Esquimal»

Ja ens varem fer ressò oportunament del gran èxit que assolí a París l'estrena de la pel·lícula «Nanouk l'Esquimal», impressionada al Pol mateix i interpretada per indígenes. Aquest film i un altre titulat «L'expedició de Shackleton al Pol Sud», els ha considerat la premsa parisenca les dues obres més remarcables d'aquest gènere de cinema, i han assolit un èxit com cap altra producció dramàtica o històrica.

Desitjàvem que aquests dos films fossin presentats entre nosaltres, i, per això, en saber que dues cases de Barcelona les han adquirides, ens sentim satisfets. Avui podem parlar més extensament del «Nanouk» perquè sabem que el nostre públic tindrà ocasió de veure'l. Cal esperar que assolirà tan gran èxit aquí com a París, més tenint en compte els precedents que tenim, quan l'estrena d'obres del mateix gènere. En efecte, el film documental «En el cor de l'Àfrica salvatge» és l'única obra que s'ha presentat tres vegades distintes en cinemes de primera categoria.

Per a donar una mostra de la valor del film «Nanouk l'Esquimal» tradim l'article que M. Andreu Geiger va publicar al diari parisenc «L'Intransigent» titulat «L'Estètica del Cinema. La línia de l'Esquimal». Aquest article anava de fons del diari i deia així:

«L'altre vespre vaig entrar per atzar en un cinema. No esperava pas trobar-hi una emoció artística, una gran línia humana, un minut rar de la vida. No obstant, la vaig trobar.

Damunt la superfície de la terra, subsisteixen encara diverses èpoques de la humanitat, espècie de museu vivent en el qual són conservades les etapes de l'evolució de la nostra raça. Així el Marroc ens ofereix visions completament de l'edat mitjana; el Sudan espectacles guerrers que fan pensar en els herois d'Homèr; Síria guarda els pastors nòmades de la Bíblia; l'Islam reflecteix la vida antiga amb més fidelitat que la Grècia. I al cor de l'Àfrica i a la terra del Foc hi ha poblacions que resten totalment primitives.

Però la humanitat de les èpoques més antigues, ja de les cavernes, algunes de les quals han estat descobertes i estudiades per savis molt il·lustres; ja de les ciutats lacustres, de les quals Suïssa encara en posseeix vestigis, jo me la representava d'una manera un xic vaga i no pas del tot «vivent», malgrat certes pintures reconstituïdes del Museu en les quals apareixen homes «amb gorja de simi», segons l'expressió de Loti.

L'altre vespre, en un film, els meus ulls han «vist» l'home que feren els nostres primers avantpassats.

Nanouk l'Esquimal, vestit d'una

pell de bèstia, s'assembla a un animal passejant el seu pel damunt la neu àrtica. No duu sinó un ganivet de voni, amb els quals talla el mateix el glaç que la carn fumejant de les seves preses. No té res i ja ho és tot, gràcies a la seva intel·ligència: caçador, pescador, explorador, arquitecte, marit i pare. No és un animal: és un home, és l'Home que acaba de néixer a la «humanitat».

Marit i pare i també parent: un cunyat i una cunyada. Nanouk és el veritable tipus humà primitiu. No pas egotísticament solitari a la manera del Robinson britànic (que, al·lucinant, acaba per tenir necessitat de Divendres), sinó rodejat completament per la seva família, necessària a la seva vida. Així Nanouk il·lustra d'un exemple les teories represses per Paul Bourget i Henry Bordeaux. La veritable acció, és l'associació.

Nanouk l'estén de la raça dels homes a la dels gossos, més humil. Sense els seus gossos, que transporten el seu trineu, l'Esquimal podria viure? Misteriosa, inexplicable aliança, que fou feta—per a l'eternitat—entre el gos i l'home!—Allí la veiem aparèixer en plena llum.

Però he estat fascinat, sobretot, per la revelació que Nanouk m'ha donat dels orígens d'un altre misteri humà: l'Art. Des de Plató i abans de Plató fins a Tolstoi i Rodin, els noms dels teoritzadors de la Bellesa omplirien un volum: aquí ha prou amb seguir el resum de la qüestió en les obres dels més recents estètics: T. Ribot i Ch. Lalo... per a no saber de qui parlar-se.

En canvi, heu aquí que veiem Nanouk, que no és ni filòsof, ni professor, però que és pare i poeta, en una bona de descansa. El gran dels seus infants, igualment vestit d'una pell de bèstia, és al costat seu, i Nanouk, amb el seu ganivet, talla un bloc de gel en forma d'animal per a servir de blanc a les fletxes del seu peül.

Així devia fer-ho el primer escultor. I els docles savis, que s'han perdut en dissertacions explicatives sobre la causa dels dibuixos d'animals en les cavernes prehistòriques, no han somnat tal vegada que foren traçats simplement sobre els murs, a alguns passos de la dona immobilitat, als braços un infant, i per a la distracció d'aquest, per l'home que exaltava el sentiment de la seva paternitat.

L'Art serà un Joc com ho volen els teòrics, nascut primer per als infants—si crec a Nanouk!—i esdevingut el joc sublim d'aquests eterns grans infants que són els homes.

Donc la teoria de l'Esquimal per a que ella vagi als senyors de les Acadèmies de Belles Arts i de les Inscripcions.

Com és veritat que certs films serien la millor de les lliçons per als alumnes de les nostres escoles, no solament primàries, sinó secundàries i fins superiors!

Alguns films que donen lliçons que no pot donar cap llibre, cap manual.

Els films presentats

La casa del misteri

Heu aquí una pel·lícula de les moltes realitzades per l'Ermolieff a França, després de veure arrasats els seus estudis de Moscou per les masses turbulentes i pel caotisme financer que en aquell país encara regna. Un cop refugiat a França Ermolieff, lluitant amb segures i naturals contrarietats, empenyent treballs que ja han estat exhibits arreu del món. Duts a terme en col·laboració de tota una colla d'artistes de la mateixa nacionalitat i amb l'ajut directe del capitalisme francès, han permès a tots els expatriats, tan bondadosament acollits per París, aconseguir un xic, no gaire, llur esdevenidor i triomfar en l'aspecte artístic amb llurs excel·lents aportacions.

Fa temps que els triomfs de la gent russa omplen l'escena francesa. Això, ultra ésser ben meregut, no deixa d'ésser força lucratiu pel capitalista francès.

«La casa del misteri», malgrat el seu títol i el seu metratge, en veritat massa excessiu, és una d'aquestes obres plenes de senzillesa, amb totes les condicions i tendències de co que en podríem dir Producció Russa.

Verisme trist, a voltes trágic, escenes pietòriques, sentiments de turbulències molt humanes, i l'exposició de les quals, sempre estilitzada, a part de la seva innegable originalitat, és un exemple de l'honradea esmerçada en el treball. Hi ha també en «La casa del misteri» uns escenaris basats en l'efecte i contrast de diverses ombres ran de tot, que, per si soles, la salvarien d'un fracàs, cosa del tot impossible.

La interpretació d'En Monjouskine, Varrel, Torpoff Kolline i Huguette Dary, és impecable. Especialment Kolline, l'actor del Teatre d'Art Rus, popularitzat a París, realitza un rol de tanta gradació i «tristesa» alhora, que el seu treball és un omplir de belles sensacions. Per acabar, repetim que és del tot sensible que esforços com aquests, siguin esmerçats en argumentacions molt discutibles i molt en consonància amb el migradíssim tradicionalisme del film d'episodis.

La presentació ha estat feta per la novella casa exhibidora «Principal Films».

Vuit dies comtessa

Una argumentació clara a l'abast de tota mentalitat, uns actors que es diverteixen i fins tan divertir, i una dona, Mary Miles Winter, en el paper d'ingènua, que al capdavall, per ésser ingènua, s'enamora i a corre-cuita.

Tot això és «Vuit dies comtessa», un film americà, rialler per les persones senzilles, amb caïres optimistes, i algunes bufetades, cops de puny i altres tendreses, suposem que com a broma, en contra de l'home cínic que des dels primers metres del film va de dret vers aquest reguitzell de desgràcies. Un cop l'heroi és atonyinat amb certa decència artística, succeeix que la ingènua s'hi casa. I el públic, el bon públic, s'ha divertit.

Del 22 al 28 inclusiu

LUCRECIA BORGIA

la meravellosa pel·lícula es projectarà als cinemes

Monumental	Cine Bohemia	Cine Royal
Walkiria		
Cine Padró	Teatre Comtal	Iris Park

Lucrècia seguirà la seva marxa triomfant per tots els cinemes de Catalunya i Espanya.

La pel·lícula, doncs, entra ben ajustada dins el motllo d'aquestes realitzacions relativament modestes que els americans saben fer.

En aquestes pel·lícules no hi ha escriptors de la història ni dilemes horripilants, ni trencacaps per al públic ni cabòries per als qui l'han feta. Tot és senzill, tradicional i fins baratat.

En «Vint dies de comtessa» intervien diversos artistes que, sense escarrassar-se, treballen bé. Especialment Mary Miles Winter, posa de relleu la seva natural bellesa i totes les qualitats artístiques, moltes i indiscutibles, que posseeix per assolir aquests i altres èxits. El film fou presentat per la casa Prociene, la qual, indubtablement hi farà un bon negoci.

Tarzà

«Tarzà» és el rei de la selva i que viu com un peix a l'aigua, familiarment amb tota una colla de bèsties que a nosaltres, que de Tarzà precisament no en tenim res, no ens fan cap mena de goig. Però En Tarzà ha esdevingut per la cinematografia americana una institució, una mena de principi. Des del llibre «De les terres verges», fins avui, són molts els reis de la selva que han presentat en les realitzacions cinematogràfiques totes les desgràcies imaginables, tot un curs animat de Zoologia. Algunes d'aquestes obres han estat exhibides a la nostra ciutat. Ara, els senyors Vilaseva i Ledesma han presentat un altre exemple de co que aquestes produccions constitueixen. És una

obra força entretinguda, com no podia ésser menys, tractant-se d'un film en el qual interve aquest personatge, veritable personificació de l'infantisme i optimisme tan americà com divertit.

Els escenaris de Tarzà assoleixen els deguts efectes i la interpretació és molt pròpia i ajustada. Especialment les bèsties, treballen amb molt d'enteniment.

Madame Morland

Per la casa «Chasa» ha estat presentada «Madame Morland», film de procedència alemanya, exemple típic de les modalitats de la indústria de producció alemanya, d'acció dels nostres dies. En les pel·lícules aquestes, com «Madame Morland», l'alemany deixa la ficció i la realitat. La vida del país, involuntàriament pot, ser s'hi exposa amb gran relleu, i els actors, tracen caràcters essencialment germànics. Així la interpretació, i els sentiments que evocuen els conflictes, assoleixen una total diferència respecte dels films d'evocació històrica.

La interpretació que donen als films d'història és absolutament teatral. En canvi, en l'època actual adquireix un verisme, una naturalitat i una estructura pròpies, incomprensibles.

El film constitueix una de les millors realitzacions de la Mía May. Té aquesta actriu una cara extremadament senzilla pel sofriment, per l'angoixa del sacrifici i com que aquest i no altre és el ritme de la producció, el seu treball, ple d'emoció, arribarà, ben segur, al fons de l'ànima del nostre públic.

Ambrosio-Film

U. C. I.

Tota la magnificència, tota la sumptuositat i tot l'esplendor de l'Imperi d'Orient rediviu en

TEODORA

la més gran ostentació de riquesa, grandiositat i realisme artístic

EXCLUSIVA

Empreses Reunides

P. de Gràcia, 56-Barcelona

Reportatges

Pel·lícules italianes

Després de tant temps de silenci per part de la cinematografia italiana, tornaran a presentar-se aviat als nostres cinemes pel·lícules d'aquest país.

Per ara són dues les produccions en expectativa d'estrena, en les quals n'hi ha una de presentació riquíssima que representa un veritable esport. L'una és l'adaptació de la novel·la «Bohème», per la Maria Jacobini, i l'altra una evocació majestuosa i clàssica, titulada «Teodora».

Veurem, doncs, si els italians han assolit el modernisme, que tan precisava en llurs realitzacions, i si finalment poden triomfar entre nosaltres.

Pathé Cinema

Al Pathé Cinema segueix projectant-se amb èxit altament afalagador l'emocionant novel·la de l'escriptor francès Pierre Decourcelle «L'amor-dassada», els dos últims capítols de la qual s'estrenaran avui, dijous.

També tindrà lloc l'estrena de la interessant sèrie d'aventures «La vida de Tarzan», continuació de la vida d'aquest popular personatge. Les principals escenes d'aquest film es desenvolupen en plena selva, amb lleons, elefants i tota la colla d'animals salvatges.

La presentació dels interpretadors de la pel·lícula «Vint anys després», que es projecta tots els dies i en totes les sessions, ha estat així mateix molt ben rebuda pel públic, que espera impacientment el Dissab-

te de Gloria per a conèixer els primers capítols de tan notable producció francesa, la qual és la segona part dels «Tres mosqueters», que fou l'èxit cinematogràfic de la temporada passada. Segons sembla, «Vint anys després» supera en luxe i en interès la primera part.

Noticiari

Els negocis de l'E. T. A. de Berlín («Europäische Film Alliance») s'acabarien. Aquesta societat formava un consorci germano-americà amb el concurs de Mr. Zukor, president de la «Famous Players». Aquest consorci havia donat naixença al grup de l'«Hamilton Theatrical Corporation», presidit per Ben Blumenthal i Samuel Rachmann, grup que s'havia d'ocupar a Amèrica de la col·lecció de la producció de l'E. F. A.

Lubitsch amb Pola Negri, Joe May amb la seva esposa Mia May i tants d'altres, han posat en escena en aquest estudi llurs films de gran espectacle.

Ara Blumenthal i Rachmann acaben de cedir llurs parts de l'«Hamilton Corporation» a la «Famous Players», la qual serà sola en el consorci.

L'exploitació del fons de comerç de l'E. F. A. continuarà com abans. L'estudi, que després d'aplanar algunes dificultats resta de la propietat de l'E. F. A., serà llogat als fabricants i editors de films, puix l'E. F. A. no pensa reprendre aquesta indústria, per ara.

La «Zelnick Film» es proposa rea-

litzar un film rus basat en la cèlebre novel·la de Tolstoi «Resurrecció». Lya Mana interpretarà el paper principal.

En «Oné-Journal», M. Georges Dureau diu que els directors de cinemes d'Amèrica es fan assegurar contra la pluja. Un d'ells es feu assegurar el 20 i el 25 de febrer, des de dos quarts de quatre a dos quarts de nou del vespre. Va fer bon temps, però, el hagués pogut assegurar-hi una altra coberta mil·lars.

Però, tractant-se d'un empresari, no fóra millor assegurar-se contra el sol que allunya el públic de les sales?

Per això M. Georges Dureau es pregunta si l'assegurança no serà pels riscos de pluja en matèria de premsa de vistes. Sobre aquest punt sí que la qüestió és important.

A Londres s'ha presentat el darrer film de Griffith titulat «Una nit accidentada». Els crítics declaren que el film tan aviat és terrorífic com d'una gran comicitat. «I el final — diuen — és una paròdia burlesca que el director ha fet del seu propi film «Cap a l'Est».

Els americans, que són ja els inventors del vagó llit, del vagó restaurant i del vagó bar, acaben d'inventar el vagó cinema. Alguns trens que circulen entre Chicago i Sant Lluís porten un vagó arranjat per a les projeccions cinematogràfiques.

Cal separar que no s'hi projectaran allí pel·lícules en les quals hi hagi catàstrofes ferroviàries. Fora de molt mal gust.

A Madras s'ha constituït una societat cinematogràfica per a projectar

AHIR s'estrenà a l'aristocràtic Saló

PALACE CINE

la joia de la UNIVERSAL

Sota dues banderes

per Priscilla Dean

les grans llegendes populars i religioses de l'Índia.

Els alemanys volien filmar també el «Don Quixot». Werner Kraus, l'actor eminent que ha interpretat ja «Otello» i «Vanina», s'encarregarà del paper de Sancho Panza.

M. Donatieu ha tornat a París després d'haver filmat al Tírol els exteriors del film «Cavalcada blanca», del qual ha escrit l'argument en col·laboració de M. Favaro.

«Cavalcada blanca» és una llegenda emocionant del segle XVI, l'acció de la qual es passa gairebé del tot en mig de la neu.

M. Lluís Feuillade ha incendiat a

Nica el vaixell que juga un paper important en el seu film «La que tor-na». Un nombros públic anà al port per assistir a aquest remarcable treball cinematogràfic que va tenir lloc a la nit. L'explosió i l'incendi foren preparats curosament.

El vaixell, destruït del tot, fou adquirit a Espanya.

El temps de Douglas Fairbanks s'ha evaluat en 3 dòlars i mig per minut.

A aquest preu, hom pot ésser partidari de la jornada de sis hores.

Al Gaumont-Palace, de París, s'ha presentat el film documental que van prendre els exploradors que feren l'ascensió al mont Everest, el més alt del món.

NANOUK, L'ESQUIMAL

L'incomparable i única pel·lícula documental de la vida dels esquimals

Exclusiva de Cinnamond-Film, S. A.

Concerts

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA
ASSOCIACIÓ DE MÚSICA
DA CAMERA

Quartet de Budapest

Emil Hauser, Ernő Pogany, Ernő Som i Esteve Kpölyi són quatre excel·lents instrumentistes; i en aplegant-se, constitueixen un dels millors Quartets que hem sentit. L'hor equitlli (equilibri sonor, rítmic, espiri-tual) és formós. Foren ben correctes les execucions que els dits músics ens ofrenaren del Quartet en si bemoll, de Mozart, del Trio en re major, de Haydn; del Quartet en fa major, de Beethoven, i de les Tres obretes per a quartet, de Stravinsky.

Considerades des del punt de mira de la pura execució, les interpretacions del Quartet de Budapest són perfectes. Precisió rítmica, fusió sonora... i espiritual, res hi manca. L'expressió dels ja esmentats artistes és també aguda però respectuosa tothora de l'harmonia del conjunt.

Hi havia en el programa del concert que comentem algunes pàgines modernes, l'audició de les quals era esperada amb viva curiositat. Ja s'endevina que parlem de les «Tres obretes» de Stravinsky.

Què pensem de les susdites obretes i, sobretot, de llur sentit? Anem a dir-ho, ben francament.

Escutant les pàgines de l'autor de «Petrouchka», sentírem, ho confessem, una impressió ben semblant a la que han despertat en nosaltres, més d'una vegada, certes obres plàstiques o bé pictòriques dels darrers temps. I ens «Tornarem» a dir: hom tendeix a contentar-se, decididament, amb «poca cosa».

Cal fixar-se: hom es deixa enlluernar, avui (i fins convencer!) per qualsevol troballa, per qualsevol rampeu. I en obrir o en contemplar més d'una creació artística, ens sentim lluny, sovint, d'aquell equilibri entre l'esperit i la matèria, entre la inspiració i la tècnica que representa, segons paraules molt belles i molt justes d'un erudit i catalanista canonge de la nostra Catedral, la gran llei humana de l'art...

Hi ha en les obretes de Stravinsky el que se'n diu «troballa»? Certament. Però el que hauria d'ésser un fi, un mitjà d'expressió, esdevé, ens

sembla, una finalitat. Hi ha «humorisme»? Innegablement. L'humorisme, en música, és avui sovint emprat.

En fi, no és també agraït, sovint, tot això? Si, molt vegades sí. Es, demés, curiós, ardit. (Cal no confondre, però, aquesta mena d'ardidesa amb el cop d'ala formidable dels alts es-pirits.)

Però els que cerquem, pel damunt de tot, en les obres artístiques, la boniquesa triomfadora de llurs fons, l'elevació de llur contingut (que ens aconsolet i ens allibera de les grolleries que ens volten) i l'interès de la forma, de l'estructura; amb tot i no ésser refractaris a l'atracció d'un bon «troballa», d'una troballa; amb tot i esguardar, encoriscats, la susdita troballa (sobretot si revela gràcia, matèria, esperit, etc) ofrenem, però, el nostre entusiasme, la nostra devoció, a les obres que més d'un cop hem ja qualificat de «completes». (Obres en les quals la bondat dels fons i la perfecció de la forma brillen triomfadores!)

I no podem... ni volem dir-ne més a propòsit de les Tres obretes de Stravinsky, en la present nota breu i forçosament ràpida.

F. L.

SALA MOZART

Antoni Sala

L'eminent, violoncellista català, el nom del qual encapçala aquesta nota de concerts, triomfa novament ahir a la Sala Mozart, on va interpretar, junt amb el notable pianista Pere Vallibera, un programa del tot excel·lent que per la qualitat de les obres contingudes mereixia atraure un públic força més nombros.

En Sala, que darrerament es feia admirar a Berlín per un públic de dos mil auditors, a penes en reuneix tres cents en tocar davant dels seus paisans. És que ha minvat aquí l'afició musical? És que es viu més distret a Barcelona que a Berlín? I, no obstant, d'En Sala n'hem fet l'elogi degut cada vegada que s'ha manifestat públicament, i el record del seu magnífic recital al Tívoli a benefici de l'Ensenyança Catalana no és pas llunyà. Creiem, de totes maneres, que la continuïtat de la seva acció musical entre els barcelonins despertarà l'interès de l'aficionat, i al costat

dels noms venerats dels més prestigiosos artistes catalans hi afegirà el d'En Sala, mereixedor d'igual glorificació.

N'Antoni Sala dona sempre una ponderació justa a l'expressió de les obres que interpreta, les quals transmet, demés, amb un mecanisme dels més perfectes i amb una afinació impecable que produeix en l'oient un goig dels més intensos.

Afegirem que les obres executades ahir foren les sonates de Venècia (en «re menor»), de Brahms (op. 38) i de R. Strauss (en «fa»). Assoliren el grau màxim d'emotivitat el «Largo» del mestre italià, l'«allegretto» de la sonata de Brahms, i al final de la producció straussiana, on es competats amb igual fruïció que els anteriors.

Per a complaure el desig de l'auditori En Sala interpretà, encara, dos fragments de Sammartini, escoltats amb igual fruïció que els anteriors.

El segon i darrer recital dels anunciats tindrà efecte, demà, divendres, figurant en el programa, entre altres composicions, la «Suite en do» de Bach, i per primera vegada un «Nocturn» del compositor català, resident a París, En Joaquim Grant, —S.

LA FIRA DE MOSTRES

Han visitat la Fira Oficial de Mostres de Barcelona compradors de València, Guadalajara, Santander, Oseca Sevilla, Bilbao i Saragossa, havent-se fet transaccions per valor de moltes mil·lars pessetes.

Ahir van quedar oblidades les senyeres ornamentals i gremials per a ornament del Saló Central, originals de don Adria Gual, pintades i brodades convenientment.

A l'Ajuntament es reuniran els Comités de Barcelona i San Sebastián per a constituir el de la Fira de la Ciutat donostiarra, sota la Presidència del senyor alcalde de Barcelona havent-se decidit reunir-los en un dinar íntim després d'haver visitat les Escoles Municipals.

La caravana de San Sebastián, composta de més de 70 excursionistes, romandrà a Barcelona, visitant tallers i fàbriques i realitzant compres a la Fira precisament, fins el dissabte, inclusiu, que retornaran altra vegada a la ciutat indicada.

Excursionisme

Avui dijous, a les deu del vespre, tindrà lloc la quinta conferència del Cicle de Conferències d'Orientació Excursionista, el qual, organitzat pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, es celebrarà al seu estatge social, Rambla de Santa Mònica, 25.

L'esmentada conferència anirà a càrrec del conegut excursionista En Lluís Estasen, el qual parlarà sobre el tema «Alpinisme», acompanyat de magnífiques projeccions.

Los dolores de cabeza y de nuca

desaparecen inmediatamente usando las **Tabletas "Bayer" de Aspirina**

Exíjase siempre el empaque original con la faja encarnada, la Cruz "Bayer" y la inscripción: "Fabricación especial para España".

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 21

VAINELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Rey Jaime II», de Mahó, amb càrrega general i 13 passatgers.
Vapor noruec «Ryvangen», d'Ånvers, amb càrrega general.
Vapor francès «Alina», de Gènova, amb càrrega general.
Vapor noruec «Troms Jari», d'Ånvers, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Almazora», de Castelló, amb càrrega general.
Vapor holandès «Isot Weema», de Mèlaga, amb càrrega general.
Vapor romanes «Otilia», de Malla, amb càrrega general.
Vapor italià «Dedalo», de Pianotelli, amb càrrega general.
Vapor italià «Octavia», de Bastia, amb càrrega general.

VAINELLS DESPATXATS:

Golea espanyola «Comercio», amb càrrega general, cap a Sant Feliu.
Lluçut espanyol «Josefa Gómez», amb càrrega general, cap a València.
VAINELLS SORTITS:
Vapor espanyol «Cabo San Vicente», amb càrrega general i 13 passatgers, cap a Sant Feliu.
Vapor noruec «Cineros», de transit, cap a Llagostera.
Vapor espanyol «Amputand», en llast, cap a Tarragona.
Vapor noruec «Santa Cruz», amb càrrega general i transit, cap a Tarragona.
Vapor francès «Alina», amb transit, cap a Bèrnes Aires Escalas.
Vapor alemany «Mödel», amb càrrega general i transit, cap a Marsella.
Vapor alemany «Alina», amb transit, cap a València.
Vapor italià «Bellinella», amb càrrega general i transit, cap a València.
Vapor noruec «La France», amb càrrega general i transit, cap a València.
Vapor espanyol «Almazora», amb càrrega general, cap a Vinaròs i Castelló.
Vapor espanyol «Trinit», amb càrrega general, cap a Cartagena i Escorç.
Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

L'aplicació de les recomanacions de la Conferència de Brusselles.

La Societat de les Nacions acaba de publicar una obra sobre la situació financera i la política comercial d'alguns països, durant els dos últims anys. Aquests països són: Àfrica del Sud, Argentina, Austràlia, Àustria, Bèlgica, Dinamarca, Estats Units, Espanya, Gran Bretanya, Finlàndia, Hongria, Holanda, Txecoslovàquia, Índia, Itàlia, Japó, Luxemburg, Nova Zelanda, Noruega, Suècia, Suïssa i Uruguai. L'obra té per objecte donar a conèixer l'extensió en què s'han portat a la pràctica les recomanacions de la Conferència Fi-

nançera celebrada a Brusselles el setembre de 1920.

A aquesta Conferència, que fou la primera organitzada per la Societat de les Nacions, hi assistiren 25 Estats, inclosos els Estats Units, Alemanya i altres no signants del Pacte. Els conferencistes aprovaren, per unanimitat, una sèrie de resolucions, recomanacions i vots relatius a la hisenda pública, circulació monetària i canvi, comerç internacional i crèdit, havent, demés, formulat un cert nombre de normes per a la reconstrucció econòmica del món.

En 1921 la segona Assemblea inviat la Comissió financera de la Societat de les Nacions a portar a cap una investigació prop dels diversos governs, sobre les mesures preses per aquests amb el fi d'assegurar l'aplicació de les resolucions de Brusselles. En conseqüència, la Comissió sollicità dels Estats que havien pres part en la citada Conferència un informe en el sentit indicat sobre els anys 1920-1922. Fins ara s'han rebut a la secretaria 25 respostes, que, en llur majoria, constitueixen un treball sumament minuciosament basat en dades estadístiques precises i posen de manifest la política seguida pels diversos governs.

Menys dues, totes aquestes respostes procedeixen de fonts oficials. Han estat elaborades als ministeris, de manera que les indicacions que proporcionen sobre la política i les intencions dels governs presenten un caràcter d'autenticitat que les obres de genèrer degudes a la imitació particular no poden mai oferir.

Aquests informes apareixen reunits en el volum editat per la Societat de les Nacions i van precedits d'un preloqui de 60 pàgines, preparat per la Secretaria, que presenta la forma d'un resum il·lustrat amb quadros explicatius, en el qual apareixen clarament exposades les millores realment aconseguides en l'economia general. En alguns països s'han pres mesures per a reduir les despeses mitjançant l'amortització de les plantilles de funcionaris, i per augmentar les fonts d'ingressos amb la creació de nous impostos. La situació monetària actual és, sense cap dubte, millor que la de fa dos anys. D'altra banda, en donen fe la reducció de la circulació fiduciària en 14 països dels 21 que han contestat a la investigació i l'atenuació de les fluctuacions del canvi i dels preus durant els dos

anys següents a l'armistici. Es posen de manifest les grans dificultats derivades dels deutes contraïts per quasi tots els Estats durant la guerra i després d'aquesta. Són molt pocs, en efecte, els països que han aconseguit evitar l'emissió d'un emprèstit, encara que alguns sols hagin recorregut a aquest procediment amb el fi de constituir un capital. Els Estats Units i la Gran Bretanya disposen d'un sobrant de recursos suficient per a l'amortització dels seus deutes públics. Al Canadà, a Finlàndia, a Suècia, el deute ha romàs quasi estacionari durant els tres últims anys. Tot el producte dels emprèstitos s'ha dedicat a realitzar noves obres d'utilitat pública. A Austràlia, Nova Zelanda, Àfrica del Sud i el Japó, l'augment del deute es deu a la inauguració de treballs públics de primera necessitat.

A Noruega, Holanda, Suïssa i a la Índia, el pressupost ordinari no ha pogut encara equilibrar-se amb el producte de les entrades normals, però els últims càlculs demostren una considerable millora.

A França, Bèlgica i Itàlia, la reconstrucció de les regions devastades durant la guerra ha jugat un paper importantíssim. Més de la meitat de les despeses totals de França apareixen inscrites en el pressupost de les despeses reemborsables segons els termes del Tractat de Pau. A Austràlia s'ha aconseguit detenir l'emissió de paper moneda, merces a l'eficàcia de les mesures recents preses.

Pel que toca a Alemanya, la diferència entre les despeses i els in-

gressos ha anat augmentant, de mes en mes, durant l'any 1922. El deute flotant, principalment format per bons del Tresor, era quatre vegades major al finalitzar que al començar l'any. En el transcurs dels dos anys següents a la Conferència de Brusselles, alguns països han abandonat el sistema de combatre la vida cara mitjançant la concessió de subsidis, i aquells països que han persistit en aquesta política han reduït considerablement els crèdits atorgats. França, Gran Bretanya i Àfrica del Sud suminiren per complet, en 1921, aquesta classe de crèdits. Dinamarca, Holanda, Suècia, Noruega i Suïssa els han suprimit en 1922; i Bèlgica i Txecoslovàquia han aconseguit reduir-los molt.

Per altra part, els països que s'han vist obligats a socórrer els obrers sense treball, no han tingut més remei que gravar llurs pressupostos amb noves càrregues.

Excepció feta de Suècia, on els impostos són molt grans, la major part dels Estats neutres han trobat moltes dificultats per a cobrir llurs despeses ordinàries amb els recursos normals, i no sempre han pogut trobar el diner necessari per al pagament de llurs deutes.

L'ASSEGURANÇA DE LA PEDREGADA

La Mutualitat de l'Asseguradora Agropecuària ha disposat ampliar el termini reglamentari per a l'admissió de sol·licituds d'asseguració en la rama de la pedregada, fins el 31 de maig pròxim, entenent-se que la dita

emissió es fa precisament per a les noves proposicions d'asseguració d'un any de duració.

RAFEL BALLESTER GALÉS

Per ampliació de les seves oficines ha traslladat aquestes de Claris, n.º 24, 1.ª, a Fontanella, 9, 1.ª, 1.ª. Tel. 932 A. 3241 A. 3565 A. 2844 A.

Banca Tusquets, S.A.

CANVI — VALORS — OUPONS
Rambla del Centre, número 9

Dr. Lluís Carreras, Pvre.

SETMANA SANTA

VUITADA DE PASQUA

Nova versió catalana, acompanyada del text llatí i nombroses explicacions litúrgiques.

Il·lustracions musicals gregorianes

Ptes. 7 en tela

EDITORIAL POLÍGLOTA

Petríxol, 8. — Telèfon 5327 A.
I en totes les llibreries de Catalunya

BORSA DE BARCELONA

22 de març de 1923

Obligació única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat d'ure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 72'25 a 72'30, Alacants a 72'40. Autòmobilis a 12'75, i Transversal de 145'25 a 149'25.
A la tarda, a la Casa Llotja. Es fa de Nords de 72'40 a 72'50 i a 72'25, Alacants de 72'25 a 72'40 i a 72'20, Andalusos a 57'30, Caceres variable a 35'55 i a 35'50, Colonials de 63'25 a 63'15, Transversal de 150'00 a 150'25 i a 150'00, Gran Metropolità de 150'50 a 150'25, Autòmobilis de 123'00 a 123'75, i Felgueres de 59'15 a 58'50 i a 58'75.
Obligació de valors tractats al comptant i no inscrits encara en el Llibre Oficial:
Barcelona Traction and Light Power 7% a 99'50.
Barcelona Traction and Light Power 7% a 110'00.
Barcelonesa de Navegació 6% a 46'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6% a 96'00.
Foment d'Obres i Construccions 6% a 95'75.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 100'00.
Grans Molins Bascos 6% a 94'00.
Mines de Potassa «Súria» 7% a 99'50.
Tramvies de Sevilla 6% a 95'00.
Tramvies de Barcelona 6% a 100'00.
Hotel Ritz 7% a 94'50.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers	Ajuntaments i Diputacions	Alacant 1.ª hipoteca	Regadins Llevant 6%
París, xec 43'70	Municipi semestre 79'25	2.ª 88'85	Illip. Amer. d'Elce 6%
Londres, xec 33'47	1906 82'75	3.ª 89'75	Coop. Fluid Elce 6%
Berlin, xec 3'04	1907 D 80'00	4.ª 90'25	
Vienna, xec 0'615	1918 B 80'25	5.ª 91'00	Vàries
Roma, xec 31'85	1919 B 78'40	6.ª 91'50	Transatlàntics 4%
Gènova, xec 39'00	1920 B 75'50	7.ª 92'50	Canal Urgell
Zarich, xec 129'00	1921 B 80'25	8.ª 93'50	C. G. T. Filipines 1908
Nova York, xec 9'43	1916 B 80'00	9.ª 94'50	Asiad 6%
	1917 B 80'25	10.ª 95'50	Foment d'Obres 5%
	1918 B 80'25	11.ª 96'50	Carbons Berra
	1919 B 80'00	12.ª 97'50	R. C. C. Regants Llob.
	1920 B 80'00	13.ª 98'50	Construcció Naval Bors
	1921 B 80'00	14.ª 99'50	Const. i Paviments 6%
	1922 B 80'00	15.ª 100'00	General Regadins 6%
	1923 B 80'00	16.ª 100'00	Mechanica Velutera 6%
	1924 B 80'00	17.ª 100'00	A. Fornas Andalusia 6%
	1925 B 80'00	18.ª 100'00	Teneria Moderna 7%
	1926 B 80'00	19.ª 100'00	
	1927 B 80'00	20.ª 100'00	Accions Banos
	1928 B 80'00	21.ª 100'00	Banc Barcelona ptes.
	1929 B 80'00	22.ª 100'00	Banc d'Espanya
	1930 B 80'00	23.ª 100'00	Banc de Terrassa
	1931 B 80'00	24.ª 100'00	Crèdit i Docks
	1932 B 80'00	25.ª 100'00	Banc Hispano Colonial
	1933 B 80'00	26.ª 100'00	
	1934 B 80'00	27.ª 100'00	Vàries
	1935 B 80'00	28.ª 100'00	Catalana Gas F 6%
	1936 B 80'00	29.ª 100'00	C. Hisp. A. Electr. a. B.
	1937 B 80'00	30.ª 100'00	Hulla Espanyola
	1938 B 80'00	31.ª 100'00	Espanya Industrial
	1939 B 80'00	32.ª 100'00	General Telèfons
	1940 B 80'00	33.ª 100'00	Peninsular Telèfons
	1941 B 80'00	34.ª 100'00	Hotel Ritz 6%
	1942 B 80'00	35.ª 100'00	Anónima Cros
	1943 B 80'00	36.ª 100'00	F. C. Nord ptes.
	1944 B 80'00	37.ª 100'00	Alacant ptes.
	1945 B 80'00	38.ª 100'00	Andalusos
	1946 B 80'00	39.ª 100'00	
	1947 B 80'00	40.ª 100'00	Estrangers
	1948 B 80'00	41.ª 100'00	Banc E. Rio Plata
	1949 B 80'00	42.ª 100'00	
	1950 B 80'00	43.ª 100'00	
	1951 B 80'00	44.ª 100'00	
	1952 B 80'00	45.ª 100'00	
	1953 B 80'00	46.ª 100'00	
	1954 B 80'00	47.ª 100'00	
	1955 B 80'00	48.ª 100'00	
	1956 B 80'00	49.ª 100'00	
	1957 B 80'00	50.ª 100'00	

• Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.
Cotització: Francs, 43'70; suïssos, 120'00; belgues, 39'00; llires, 31'85; dolars, 6'49; marcs, 0'04, i coronas, 0'015.

DARRERA SESSIO. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es tanca de Nords i Alacants a 72'20, Andalusos a 57'15, Felgueres a 58'75, i Filipines a 203'75.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'05 de Nords i es puja 1'00 de Transversal. De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'ahir, es baixa 0'10 de Nords.

REBLEP

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	16.40	00.00	16.35	00.00		00.00
Futurs:						
Maig	16.19	16.00	16.05	00.00		00.00
Juliol	16.04	15.85	15.88	00.00		00.00
Octubre	15.57	15.70	15.70	00.00		00.00
Desembre	14.70	14.56	14.50	00.00		00.00
Gener	14.24	14.08	14.04	00.00		00.00

Alexandria	Abril	Octubre	Junel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs: Ashmouni	31.70	29.25	Maig	18.18	00.00	00.00
			Juliol	18.39	00.00	00.00
Sakellaris	34.30	35.70				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	31.10	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Maig	31.05	30.92	00.00	00.00
Juliol	30.27	30.09	00.00	00.00
Octubre	28.78	28.73	00.00	00.00
Desembre	26.19	26.13	00.00	00.00
Gener	25.92	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	30.55	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Maig	30.42	00.00	00.00	00.00
Juliol	30.15	00.00	00.00	00.00
Octubre	28.34	00.00	00.00	00.00
Desembre	25.85	00.00	00.00	00.00
Gener	25.65	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 21 de març de 1923

ELS MALALTS S'HAN D'ALIMENTAR BÉ

La Casa Brand, de Londres, ha adquirit fama universal pels seus aliments per a malalts, especialment per les

Essència de vaca Brand i essència de pollastre Brand

en estat de gelatina, que es pren tal com està al pot, una o dues cullerades cada hora, o més sovint en casos urgents d'hemorràgies o altres de gran defalliment, produint una acció ràpida i de durada sobre el cor i sistema nerviós, conservant les forces i la lucidesa d'una manera meravellosa. Per a embrassades, convalescents i vells, aquestes essències són indicadíssimes.

Exigeixi's el pot en espanyol, embolicat amb paper verd, i el nom dels importadors exclusius: Sebastià Tauler i C.ª, Montera 18, Madrid. — Barcelona, Passatge de l'Església de la Concepció, 1. LA VENEN: Vicens Ferrer i C.ª, plaça de Catalunya, 12; Dr. S. Andreu, Rambla de Catalunya, 66; Segalà; Rambla de les Flors, 14; Farmàcia de la Creu, Escudellers, 75; Vidua Alsina, Passatge del Crèdit, 3; Salus, Fontanella, 7; Fill J. Vidal Ribas, Rambla de les Flors, 23; S. Pijoan, Girona, 70; Societat Anònima Monegal, Portal de l'Àngel, 14, i Princesa, 23; establiment Dalmau Oliveras, Plaça Universitat, 8, i Ronda Sant Antoni, 1.

NUEVA EN MENOS DE CINCO MINUTOS!!

CON LA PLATA LÍQUIDA
POTOSÍ

pueden ponerse en estado de servicio todos los objetos de metal deslucidos por el uso. Con POTOSÍ se deja en la superficie de cualquier objeto UN BAÑO DE PLATA PURA

Se usa como un limpia metales cualquiera. — No contiene mercurio

De gran utilidad en los CAFÉS, BARS, HOTELES, RESTAURANTS, para los utensilios de servicio de mesa.

DE VENTA

Vicens Ferrer & C.ª: Su cursals de Fill de J. Vidal i Ribas; Sucursals de la S. A. Monegal, Banús i Soler; J. Uriach & C.ª; Sola Germans i Sola (Gràcia); Drogueria Gol (Sants); Dalmau Oliveras, S. A., Ronda de Sant Antoni, número 1.

Dipòsit: Pere IV, 53 - Telèfon 619 S. M.

Ellas: — ¿Que será? ¿Que no será lo que nos trae papá?
El: — ¡Hija mía, yo no sé; es lo mejor que encontré.

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1.º, 1.º, 2.º, 3.º, 4.º, 5.º, 6.º, 7.º, 8.º, 9.º, 10.º, 11.º, 12.º, 13.º, 14.º, 15.º, 16.º, 17.º, 18.º, 19.º, 20.º, 21.º, 22.º, 23.º, 24.º, 25.º, 26.º, 27.º, 28.º, 29.º, 30.º, 31.º, 32.º, 33.º, 34.º, 35.º, 36.º, 37.º, 38.º, 39.º, 40.º, 41.º, 42.º, 43.º, 44.º, 45.º, 46.º, 47.º, 48.º, 49.º, 50.º, 51.º, 52.º, 53.º, 54.º, 55.º, 56.º, 57.º, 58.º, 59.º, 60.º, 61.º, 62.º, 63.º, 64.º, 65.º, 66.º, 67.º, 68.º, 69.º, 70.º, 71.º, 72.º, 73.º, 74.º, 75.º, 76.º, 77.º, 78.º, 79.º, 80.º, 81.º, 82.º, 83.º, 84.º, 85.º, 86.º, 87.º, 88.º, 89.º, 90.º, 91.º, 92.º, 93.º, 94.º, 95.º, 96.º, 97.º, 98.º, 99.º, 100.º

Darreres creacions

Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTRA, Rosa de Jorjé, ADONIS, BILE, Matinal, CHIFFRE, Bosc de Flors, ROSA Vértigo, OLIVELL, Muguet, VIOLETA, Jasmín.

Sabó, 1.º, 2.º, 3.º, 4.º, 5.º, 6.º, 7.º, 8.º, 9.º, 10.º, 11.º, 12.º, 13.º, 14.º, 15.º, 16.º, 17.º, 18.º, 19.º, 20.º, 21.º, 22.º, 23.º, 24.º, 25.º, 26.º, 27.º, 28.º, 29.º, 30.º, 31.º, 32.º, 33.º, 34.º, 35.º, 36.º, 37.º, 38.º, 39.º, 40.º, 41.º, 42.º, 43.º, 44.º, 45.º, 46.º, 47.º, 48.º, 49.º, 50.º, 51.º, 52.º, 53.º, 54.º, 55.º, 56.º, 57.º, 58.º, 59.º, 60.º, 61.º, 62.º, 63.º, 64.º, 65.º, 66.º, 67.º, 68.º, 69.º, 70.º, 71.º, 72.º, 73.º, 74.º, 75.º, 76.º, 77.º, 78.º, 79.º, 80.º, 81.º, 82.º, 83.º, 84.º, 85.º, 86.º, 87.º, 88.º, 89.º, 90.º, 91.º, 92.º, 93.º, 94.º, 95.º, 96.º, 97.º, 98.º, 99.º, 100.º

Essència per al mocador, 18 pessetes frasc amb estolig.

CORTÈS GERMANS - BARCELONA

Agència Administrativa d'Isidre Rius Prats

Assessoria i representació d'ajuntaments, comerciants i particulars, davant la Hisenda i altres oficines. Consultes i tràmits referents a Contabilitat comercial

Assumptes de Quintes

Llei d'Utilitats i

Contribució Industrial

JOSEP A. CLAYÉ, n.º 7, segon. Despatx: de 9 a 11 i de 4 a 6.

FUMADORES

protegeu vòstra garganta usant

TABLETAS

GABA

refrescantes, desinfectantes, soberanas contra la TOS y afecciones de la garganta.

Producto de la S. A. GABA, BASILEA (Suiza). Pídesse en todas las farmacias.

Demandes

Serventa

per a tot es desitja. Consell de Cent, 315, 2.º, 2.º.

Dona

per a les feines, falta, Girona, 43, 3.º, 2.º.

Senyora

educada amb rel., acompanya senyores, persona delicada, cuidada despatx, governa casa respectable. Escriure 3578, Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (Anunci).

Modista a domicili

Muntaner, 182, 1.º, 2.º.

Dona per a casa de camp

necessito de 30 a 50 anys, modestes pretensions. Escriure al 3577, Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (Anunci).

Serventes

de totes classes col·loco. Passatge Virreina, 24. Casa seriosa.

Senyoreta

conexidora de la plaça i amb aptitud comercial, serà ben retribuïda. — Escriure a S. C. Rambla de les Flors, 16 (Anunci).

Per a camiseria

falta jove ajudant de tall. Passatge Madoz, 6.

2.000 pessetes

garantides renden 10 pessetes diàries. Escriure Rambla Flors, 16, casilla, 49.

Englishman

Would meet nice young lady any nationality. (young and free) Write to 3571 Rambla de les Flors, 16 (Anunci).

Jove distingit

amb carrera acceptaria mitjà per a fer fortuna Espanya o estranger. Escriure 3603, Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (Anunci).

Dispeses

Habitació a 1 o 2

a tot estar. Avinyó, 33, 3.º, 2.º.

Avinyó, 31, 1.º, 2.º
Esplèndida habitació amb balcó al carrer per a matrimoni o senyor, amb pensió.

Eixampla

cedeixen hab. senyor posició a tot estar. Raó: Corsega, 263.

Bailen, 31, tercer

Es desitgen dispeses.

Famille française

offre chambre meublée. Corte, 64b, 2.º, 2.º.

Luxosa pensió

per a matrimoni o senyor, sol confort modern, cuina esmerada, pocs dispeses. R. Rambla Flors, 8, Fabrica maniqués.

Luxosa casa

tocant a la Reforma, cedeix magnífica sala amb balcó al carrer. Escriure a «LA VEU», número 101.

Llogo

2 o 3 habitacions moblades a senyor o matrimoni sols a dormir. Urgell, 33, segon, 1.º, cantonada Corte.

Senyor formal

busca pensió a tot estar, preferible com unio despeses, en punt centre. Escriure condicions al 3603. Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (Anunci).

Lloguers

Llogo habitació

per a despatx o cosa semblant, preu modic. Ronda Universitat, 5, segon.

Sense traspàs

cedeixo, per allunyar-me, principal en casa nova. Raó: Casanova, 268, pral., 1.º D'11 a 5, entre Diagonal i Travessera.

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entressol. C. BIEGER.

Llogo mig pis

Rambla Flors, 14, 5.º, 1.º.

Compres

Es comprara

a Gràcia o Sant Gervasi torre fins a 25 mil pessetes. Indil corredors. Plaça Lesseps, 17, primer, primera.

Anuncis

COPIES Circulars

reproduïdes en l'aparell

MULTIGRAPH

LES MES PERFECTES

Casa Garcia Suarez

38, Rambla Catalunya

Telèfon 4335 A.

Administració de Finques

J. LLAMUSI

De 5 a 7

Muntaner, 28, principal

Telegrames

Cablegrams, Radiis

(servei oficial)

telefonemes. Es cursen

inmediatament servint-se de la

EMPRESA IDEAL

D'INFORMACIÓ

Estalviareu temps i mo-

lèsties. Rambla de les

Flors, 16, baixos.

Demà

divendres i di-

mart, dia 27

Molt interessant

LA CASA

VICENS FE-

RRER i C.ª

Plaça de Catalunya, 12

REGALARÀ, demà,

divendres, 23 i dimarts

27 vinent, sobres dels

molt recomanats POL-

VORS per la cara «FA-

RIZADA», la del som-

riure de rosa, dels

productes «MAKA-

RANDA». Aquest

pòlvors posseeixen,

segons totes les em-

panacions en derma-

tologia, qualitats hi-

gèniques i molt reco-

manables.

En aquesta ocasió

es podrà veure la gran

exposició en els nos-

tres aparadors, dels

diferents productes

«Makaranda»

Vendes

Automòbils Ford

Omnibus 14 places, perfectísim estat, i turisme amb arrancada completament equipat. R. Borrell, 227, pral., 1.º.

Indian Scout

amb alde 2.300 pessetes, nova Urgell, 39.

Ganga

Vene un joc de coberts de plata Cristophe de Paris, compost de 86 peces, barattíssim. Raó: Llibreria Universal, R. Santa Mònica, 14, llibreria.

Vendes

Vene casa a Gràcia

moderna construcció, bona renda. Raó: Sant Eusebi, 15, 1.º, S. G., sense corredors.

ELECTROMOTORS I DINAMOS

especialitat en les de

ELECTROQUÍMICA

Bobinats - Instal·lacions

Reparacions

Maquinària Elèctrica, S. A.

(Antics tallers Balcells)

Corts Catalanes, 416. T. 558 B.

Ofertes

Dibuixant-Delineant

ofereix per hores. Raó: A. P.

Sepúlveda, núm. 170, pral. 2.º

La boca es conserva forta i sana amb l'ús continuat de

Aigua Oxigenada VOLCÁN

No poder assaborir les delícies del ben menjar PER TENIR MALA DENTADURA és una d'aquelles petites penes que ens fan estar molt sovint consirosos

L'oxigen que desprèn al posar-se en contacte amb les dents i genives, destrueix totalment els microbis que corquen la dentadura

FARMACIES PRINCIPALS

Dipositaris: J. URIACH I C.ª Bruch, 49

Vasconcel

ELS VERITABLES PREPARATIS D'HIGIENE I DE BELLESA DE

MADAME VASCONCEL

estan de venda a la casa VICENS FERRER

PLAÇA DE CATALUNYA. Dipositari exclusiu per a Catalunya

populació explicació dels tractaments i preparats de Belleza de Madame VASCONCEL per a embolir i corregir tots els vostres defectes.

Demanen de franc

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

Pianos i pianoles

nous i d'ocasió. Planeta, 41.

Casa Camps.